CONGRESUL BISERICESC DELA VATRĂ

Intre 4 și 6 Iulie 1986, a avut loc la Vatra Românească din Grass Lake, Jackson, Michigan, USA, cel de-al 54-lea Congres anual bisericesc al Episcopiei Ortodoxe Române din America și Canada, Episcopie păstorită de Prea Sfinția Sa Episcopul Nathaniel.

Acest congres devenit de acum o tradiție în viața credincioșilor și susținătorilor Episcopiei dela Vatra Românească, este totodată un prilej deosebit de întâlnire între frații de neam și de spirit. Tineri și mai vârstnici, copii și bătrâni, se întâlnesc la Vatra Românească în fiecare an cu dorința sinceră de a păși pentru câteva clipe pe pământul liber românesc din pitoreasca așezare a Vetrei noastre din Statul Michigan, USA.

Vin aici să se închine Dumnezeului iubirii și al dreptății în numele Căruia au pornit în această prelungită pribegie, vin la Vatra deci, spre a împărtăși unul altuia doruri și realizări, dar mai ales visul comun de a vedea țara de baștină ieșită din întunericul cel negru și apăsător al ateismului militant.

In această stare de spirit s'au desfășurat lucrările acestui important Congres Bisericesc dela Vatra, unde în cele trei zile ale adunării au trecut ca într'un pelerinaj spre "Mecca" românească peste o mie de delegați și vizitatori din toate colțurile Statelor Unite și ale Canadei.

Pe lângă problemele administrative și gospodărești de rigoare, Congresul a dezbătut și a aprobat două rezoluții de importanță deosebită pentru viața religioasă a credincioșilor de pretutindeni și prezervarea moștenirii noastre culturale și religioase.

Este vorba de investirea Frăției Ortodoxe cu sarcina de a aduna date despre respectarea drepturilor omului în întreaga lume și îndeosebi în România și a întocmi un raport anual pe care să-l prezinte autorităților guvernamentale americane.

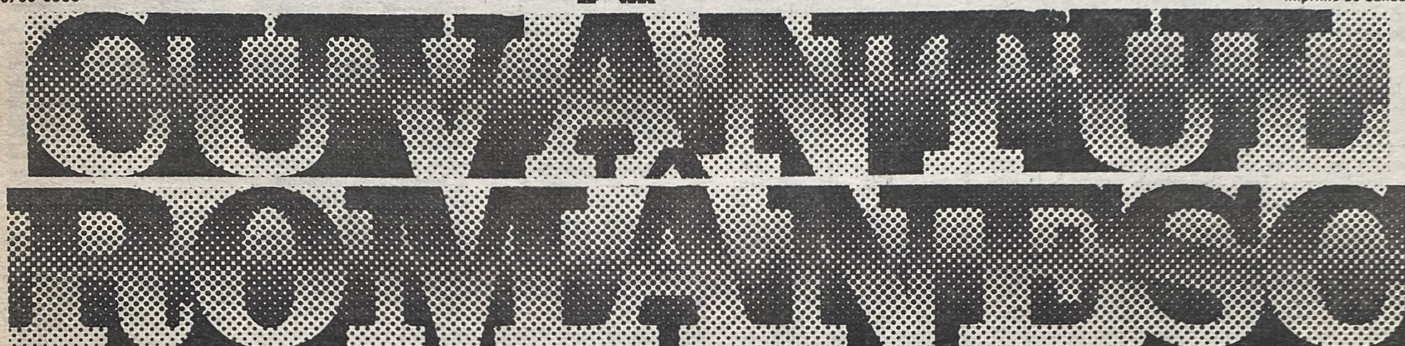
De asemenea, Congresul a împuternicit Biroul Episcopesc al Episcopiei dela Vatra cu redactarea unui Memorandum în care să se condamne deschis vandalismul religios și cultural planificat din România, să se ceară încetarea imediată a acțiunii diabolice de dărâmare a Bisericilor din România și a altor lăcașuri de cultură și tradiție românească.

De asemenea, Congresul Bisericesc al Episcopiei dela Vatra a votat în unanimitate o moțiune de protest condamnând cu tărie politica de distrugere a monumentelor istorice din România, cerând încetarea imediată a tuturor distrugerilor de monumente de acest fel; restabilirea Comisiei de Conservare a monumentelor istorice (dizolvată în 1977); reconstruirea și reconstituirea sub auspiciile și cu ajutorul Consiliului Internațional de Conservarea și restaurarea monumentelor (ICOMOS) și a altor organizații internațio-

Continuare în pag. 4

ISSN
0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 11 Nr. 124 -AUGUST 1986- PUBLICAȚIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

SPIRITUL DELA SOULTZMATT

Eugen BÂRSAN

La ideea și îndemnul lui Remus Radina, și cu el în frunte, acum șase ani a avut loc primul pelerinaj la Cimitirul Românesc din Soultzmatt (Alsacia, Franța) în care își dorm somnul de veci 687 ostași-români din primul război mondial, căzuți și sfârșiți de lipsuri și de boli în prizonierat german.

La acest prim pelerinaj, care a avut ca scop întâlnirea, contactul și venerarea patrimoniului eroic al neamului românesc în mediul liniștei de țară și a atmosferei emanate de 687 de cruci, au luat parte puțini Români din exil. Dar numărul lor mai mic, rămâne pe plan secundar. Pe plan principal și deci de deosebită importanță rămâne faptul, că, în chip cu totul ne avut în vedere, potențele sufletului curat românesc care le-a dat inspirația și înfăptuirea pelerinajului, au plantat la Soultzmatt un răsad spiritual preluat dela generațiile eroice și luminoase românești. Iar din acest răsad a început să înmugurească un spirit de care exilul românesc are mai mult decât imperios lipsă.

De atunci încoace pelerinajul dela Soultzmatt a continuat în fiecare an, de fiecare dată mai organizat și cu mai multă lume participantă. Spiritul lui prinzând încetul cu încetul tot mai mult rădăcini în cugetele Românilor din exil. Cugete, din păcate, priponite în fel de fel de idei sau poziții, contrapuse unei largi și unitare respirații și acțiuni comune românești în cele ce ne incumbă pe plan național. In întâlnirile dela Soultzmatt, cel puțin pentru momentele de acolo, barierele contrapunerilor dispar și Românul din exil redevine ceea ce se cade și trebue să fie. Nu al egocentrismului lui cu orice preț, ci cu orice preț mai înainte de toate țara și neamul.

Ultimul pelerinaj, Pelerinajul 1986, care a avut loc la 14 Iunie, de astă dată cu o participare de-a dreptul impresionantă, a pus din nou în lumină vitalitatea și importanța genuinului spirit românesc dela Soultzmatt. Mugurele de acum șase ani a dat în floare, iar aceasta poate însemna un început de primăvară pentru exilul românesc, cu adierea unui vânt călduț de rezonabilitate, care ne poate scoate din bârlogurile pozițiilor anti-altora, ne apropie și ne adună într'o matcă de înțelegere și cooperare românească. Larga participare dela Soultzmatt din anul acesta cu opt preoți, cu familia regală, cu președinți de organizații

Continuare în pag.3

MOȘUL ĂL MARE DIN ȚARA LOVIȘTEI

Dr. Ion CLAUDIAN

Sunt vreo trei luni de când mi-a căzut în mână un text pe care l-am citit și recitit cu deosebit interes: "Moșii: reminiscențe religioase arhaice", de Andrei Pandrea, publicat în Buletinul Bibliotecii Române din Freiburg, 1985.

Cu toată lipsa mea de competență, în acest domeniu, cred că studiul pe care-l am sub ochi prezintă un interes major, pe care aș vrea să-l subliniez aici.

In pagini dense, scrise în frumoasă limbă românească, Dl. Pandrea ne relatează riturile consacrate celor care "plătesc greul bir al morții" în țara Loviștei, ne vorbește despre "viață de după moarte", despre "moși", "moașe" și cultul închinat lor, despre osmoza neîntreruptă între crestinism si cultul strămoșilor, toate funcționând în limitele unor structuri sociale arhaice dar vii, caracteristice unor țărani români contemporani.

In mijlocul acestei ambiante, care nu ne este deloc străină, o entitate ciudată se ivește: "Moșul ăl Mare"...

Stim toți că, la noi ca și în restul Europei, creștinismul nu s'a așezat pe nimic si că, în chip firesc, credințe arhaice apar peste tot, sub stratul mult mai recent al religiilor oficiale.

Ne-am deprins să întâlnim, mai ales în Colindele de An Nou, care păstrează mai fidel vechile rituri țărănești, evocări emoționante ale unui zeu solar "născut din piatră", Mithra, un dumnezeu drag cohortelor dacice din armata imperiului de pe Rin, ca și în cele din Marea Britanie.

Toți știm iarăși că Sarmizegetusa romană adăpostea cel mai vast templu închinat zeului solar și imperial.

Si chiar după victoria creștinismului, ne amintim cum Iulian Apostatul, de obârșie din Sudul Dunării, mărturisea că bunicul său fusese preot al zeului solar.

In sfârșit, este neîndoielnic că lumea noastră este și a fost străbătută, de-a lungul veacurilor, de curente alcătuind o geografie curioasă, care au evoluat în dimensiuni istorice uneori greu de urmărit.

Ce ne aduce nou Dl. Pandrea este că în Tara aceasta a Loviștei, pe care o cunoaște și o iubește cu patimă, "Moșul ăl Mare" nu este doar o vagă amintire, ci un zeu viu. Ca și Crăciun, care stă la masă cu Bunul Dumnezeu al creștinilor, cu Sf. Ion și cu alți moși, el își pune întrebări de precădere între acești vechi Dumnezei, precum o face însuși zeul creștin. ("Intreabă-și bunul Dumnezeu, / Tot pe Ion, Sântu Ion: / Tot stau Ioane să te'ntreb, / Ioane și'ntreba-te-aș voi: / Care noi dintr'amândoi, / Care suntem noi mai mari?")

Intrebări care nu s'au stins, întrucât nu și-au aflat deslegare, în mintea Loviștenilor, până în ziua de azi.

Cu alte cuvinte, există încă binecuvântatele colțuri de țară românească, unde asemenea concepte religioase nu s'au stins, nu s'au cufundat în uitare, ci sunt încă actuale în mintea și preocupările țăranilor.

Si această curioasă descoperire a lui Andrei Pandrea, atât de senzațională, nu este desigur o întâmplare. Ce a obținut doctorul Pandrea nu poate obține oricine. Descoperirea acestei divinități, de care ne mândrim, se datorește faptului că el a ales poate singura metodă valabilă, care permite unui cercetător să pătrundă în cutele cele mai ascunse ale sufletului țăranului: aceea de a fi mediul, vraciul lui și, în această calitate, de a trăi alături de el, peste 1000 de zile, împărtășindu-i bucuriile și înțelegându-i, spre alinare, necazurile.

La noi, la țară, cercetătorul venit de aiurea și deci străin, ajunge să dezlege tainele sufletului țărănesc numai din clipa în care Românul îl adoptă, fără ezitare, și-l alege confidentul său.

Doar așa se pot descifra crezuri misterioase adânc tăinuite, pe care țăranii nu le împărtășesc decât între ei și le ascund întotdeauna dușmanilor, străinilor și celor grăbiți.

Această împrejurare îmi amintește de experiența mea în echipele Institutului Social Român, condus de Profesorul. D. Gusti, în care participanții, cercetători specializați ai tuturor orizonturilor, încercau în stagii mult prea scurte, de zile ori săptămâni, să iscodească bogățiile sufletești ale săteanului nostru, din atâtea "Țări" care, precum Loviștea, alcătuiesc patrimoniul românesc.

Așadar "Moșului ăl Mare", Dumnezeu vechi, dar "din sângele nostru", țăranii lovișteni se încăpățânează să-i păstreze un locșor în sufletele lor de oameni de munte, necăjiți și obidiți, dar statornici în credințele lor.

In fața unui astfel de fenomen rar, lămuritor al identității noastre sufletești, noi, cărturarii români desrădăcinați, sortiți să hălăduim și să murim pe aici, prin țările luminate din lumea liberă, se cuvine să ne oprim și să-l cercetăm cu toată atenția.

Pentru prețiosul dar pe care ni-l face, nouă, comunității științifice naționale, dar și celei internaționale, să-i mulțumim doctorului Andrei Pandrea.

Spre a nu agrava ci ușura tulburătoarea realitate a intelectualului român înstrăinat, care absent din țara lui, nu-și poate comunica mesajul acolo unde ar fi cu cale, dar care, de prea multe ori nici aici, în țările mari ale Apusului, nu găsește urechi care să-l audă, chiar dacă mesajul i se preschimbă în strigăt de desnădejde. □

editorial

UNIUNEA ȘI LIGA

Uniunea si Liga și-a programat convenția din anul acesta la începutul lunii Septembrie și va avea loc la Montreal. Este pentru a doua oară că Uniunea și Liga își ține convenția pe pământul ospitalier al Canadei, și inițiativa este apreciată ca un gest de bună prietenie românească.

Aceasta, cea mai mare organizație a Românilor din lumea liberă, trece printr'o criză serioasă, din care nu va putea ieși decât prin măsuri radicale. Uniunea și Liga trebue să rupă zăgazul prejudiciilor de până acum și să se adapteze momentului istoric în care trăim. Ea nu mai poate funcționa pe temeiul criteriilor și situațiilor de până acum câteva decenii. Se impune de urgență o schimbare de direcție, de oameni, de principii și de energii.

La început, inițiatorii și fondatorii societăților Uniunii și Ligii, au fost plini de dinamism și putere de muncă și au fost capabili să ducă la îndeplinire o serie de proiecte frumoase și trainice. Insă, vremurile s'au schimbat și reformele minore care s'au adoptat, între timp, nu au mai fost în stare să consolideze poziția Uniunii și Ligii. Dimpotrivă, o sumă de factori au diminuat puterea Uniunii și Ligii, din ce în ce mai mult.

Nu suntem în poziția de a blama pe cineva și nici chiar de a indica sau recomanda soluții pentru restabilizarea și reactualizarea Uniunii si Ligii, ca o forță majoră a Românilor americani și canadieni. Dar, avem obligația de atrage atenția membrilor asupra nevoii de revizuire a temeiurilor de existență ale Uniunii și Ligii.

Uniunea și Liga are nevoie de o conducere luminată, de câteva idei fundamentale, care au fost așezate la început de tot. Adică, de oameni care văd și pricep care sunt elementele constitutive ale existenței românești în lumea americană. Organizația este românească și nu poate exista dacă nu își menține legatură cu românitatea. O românitate legată de tot ce este sănătos și frumos în cultura și spiritualitatea românească. Nimeni nu poate fi conducător, de orice categorie, în Uniune și Ligă, dacă și-a pierdut identitatea spirituală a românității sale. Azi, Uniunea și Liga nu are nevoie de "funcționari", ci de conducători, de oameni cu tragere de inimă, care nu-și uită sau reneagă origina lor românească, de oameni care își asumă răspunderi pentru comunitățile românești din Uniune, adică răspunderi pentru viitorul Românilor americani și canadieni.

De mulți ani de zile, Uniunea și Liga nu a mai fost capabilă să facă manifestări de proporții majore, prin care să se întărească sentimentele de mândrie și răspundere națională și să se prezinte specificități și valori românești. Totul s'a limitat la picnic-uri regionale și la traficul de influență (lobby) dela Convențiile care au avut loc, cu intenția de a se alege simpli funcționari, pentru o perioadă de doi ani, în schimbul unor voturi necesare electoralului interior.

Uniunea și Liga nu a mai știut, din cauza racilelor interne, să atragă membri noi, ca să-și mențină echilibrul la un nivel ridicat. Unii din cei ce au avut influență și au exercitat traficul de influență, s'au crezut proprietari și au neglijat interesele generale ale grupului etnic românesc: majoritatea refugiaților din ultimii ani (10-15) au refuzat să devină membri ai unei organizații lipsită de vitalitate, de identitate românească și de perspective de viitor.

O refacere este posibilă și necesară, ca să se găsească o conducere sănătoasă, responsabilă, capabilă și bineînțeles interesată în tot ce e românesc.

George BĂLAȘU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOSTINȚĂ: Țінem să facem cunoscut că -REDACȚIA ACESTUI ZIAR- nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

MIRCEA ELIADE-ROMÂNUL

—Constantin MACRI—

La 22 Aprilie 1986 exilul românesc și întreg poporul român a suferit o grea pierdere prin plecarea spre cele eterne a lui Mircea Eliade. Necontestat a fost cea mai reprezentativă figură a exilului.

Trăiesc în lumea liberă și alți Români de mare notorietate pe plan internațional, dacă ar fi să cităm numai pe Eugen Ionescu și Emil Cioran, dar nimeni, nici unul, nu a mărturisit până în ultima clipă a vieții orgoliul resemnat, tipic românesc, de a aparține poporului dela Carpați și Dunăre.

Presa internațională și cea românească din exil au subliniat în nenumărate texte, sub semnături ilustre, valențele imperisabile ale marelui dispărut, ca savant, ca scriitor, ca filosof.

Noi aici, voim să semnalăm numai un motiv de meditație culturală și istorică la care am reflectat încă din timpul vieții lui Mircea Eliade. Alții vor veni, poate, să adâncească și să concluzioneze cele numai schițate de noi aici.

Este cunoscut că Mircea Eliade a scris știință și eseistică în limba franceză. Literatura și-a scris-o timp de 43 de ani, dela plecarea lui din țară, numai în limba română. Acesta este un semn sigur că fondul nostru sufletesc, profund, în cele mai subtile nuanțări ale sale, este de origină genuină, insubstituibilă și neconfundabilă.

Oricât de bine ai stăpâni o limbă străină prin instrucție sau uzanță, revelația misterului creativ și demiurgic, în planul artei, nu se poate confesiona decât în tiparele originare ale începutului ființării noastre. Orice tentativă de eludare a acestei legi, este sortită eșecului. Istoria artei în general și a literaturii în special, ne oferă nenumărate exemple confirmative.

La replica posibilă, cu citarea cazului lui Emil Cioran, facem precizarea că acesta a scris și scrie splendid în limba franceză eseistică și aforisme și nu literatură în mod tipic și esențial. Si dacă se acceptă modesta noastră părere, chiar în cazul lui, scrierile sale de maturitate nu ating străfulgerările geniale ale cărților scrise în prima tinerețe în limba română. ("Lacrimi și Sfinți", "Pe culmile disperării" etc.)

Mircea Eliade a fost omul cel mai complet al culturii românești din generația lui, o "generație de aur", prima și ultima generație de aur a României Mari.

Expresia de "omul cel mai complet al culturii românești", am luat-o dela alt coleg de generație a dispărutului și anume dela Constantin Noica, care trăiește în țară, retras în culmile carpatine dela Păltiniș. Cel mai mare filosof român în viață, care după opt ani de pușcărie comunistă a înțeles că o expatriere este, din punct de vedere spiritual, superfluă, atâta vreme cât Occidentul a îngăduit și îngăduie o asemenea chinuire a popoarelor din Răsărit, gargarisind, decenii după decenii, stupidități oligofrenice, dacă le raportăm la durata, imensitatea și acuitatea tragediei.

Este spre suprema cinstire a neamului românesc că a dat exemplare ca Mircea Eliade și Constantin Noica. O paralelă între ei, ar fi excepțional de interesantă și semnificativă.

Savantul român care a cercetat rolul și funcția și definiția operantă istoric, a sacrului și a mitului, care conform îndemnului lui Nae Ionescu a făcut din dragoste un element de cunoaștere, și atât cât e posibil în știință, în mod tipic românesc, adică fără ambiții gotice sau vanități baroce, a apropiat de sensibilitatea diurnă și de lumina blândă a amiezelor bucureștene, divinul din noi și din Univers, l-a cuprins în chip voronețian, cu dragoste, cu căldură, cu modestie și cu o bucurie de a trăi și de a crea, dialogând cu moartea fără pic de spaimă.

Aceasta-i românitatea superbă a artistului ca și a savantului Mircea Eliade.

Toată viața lui ca și toată creația sa, mărturisește bucuria de a fi și consolarea tandră în perspectiva unei aparente neființări.

Plecând spre cele veșnice, sunt convins că Mircea Eliade a zâmbit calm ca spre o "eternă reîntoarcere". ❐

CĂTRE REDACȚIE

*GALLESE, ITALIA - Așa cum prevedeam, efectul articolului meu despre Perahim, asupra Dlui Jianu a fost decisiv: a hotărît să nu mă includă în Antologie. Mi-au confirmat acest lucru prietenii dela Paris, care totodată mi-au cerut să le trimit un dosar, ca să înceapă o "bătălie" pentru includerea mea în Antologie. Le-am răspuns, că nu este de dat nici o bătălie întrucât Antologia nu este proprietatea Dlui Jianu și că doar conducerea Academiei poate decide în ce ne privește. I-am scris D-nei Manoliu pentru a o informa în acest sens, cerându-i, dacă sunt de acord în America, să fiu invitat de Academie pentru a le trimite dosarul. Dl.Jianu a făcut o chestiune personală dintr'o problemă de principiu și așa vrea să decidă acum soarta artiștilor în lumea liberă. Nu se poate permite ca Academia să-l lase pe Dl. Jianu să facă ce vrea, mai ales că Antologia se face cu sacrificiul artiștilor care contribuie la cheltuieli. Sunt îngrijorat și pentru alte eventuale includeri de foști staliniști în Antologie. Ar trebui cerut Academiei să publice lista celor propuși de Dl. Jianu ca să-i cunoaștem și noi, să nu avem surprize când va fi prea târziu.

Camilian DEMETRESCU

*BELGRAD, IUGOSLAVIA - Intâmplător am citit adresa D-voastră în nr. 108 - anul 10, Aprilie 1985 - al ziarului "Cuvântul Românesc" și am ocazia să vă scriu. Mă adresez în numele unei familii de creștini (profesori pensionari) dela Zalău, Jud. Sălaj (lângă Cluj, Transilvania) și care ar avea nevoie de puțin ajutor sub formă de pachet din partea unei societăți de binefacere (ori ceva familie) din Canada ori America - însă nu știu la cine să mă adresez direct -Vă scriu Dvs. sperând să aveți posibilitatea a vă adresa în numele acestei familii, la cine trebue.

Adresa familiei este: FARCASU IRINA, Str. Republicii nr.9/1, ap.5, 4700 Zalău, județ Sălaj, România.

Vă mulțumim anticipat.

P.Z.

*CHERRY HILL, N.J. - STATELE UNITE - Nu sunt abonat dar ziarul continuă să îmi vină la adresa de mai sus, cu regularitate și cu bunăvoință; de aceea vă rugăm să primiți mulțumirile noastre.

Il citim, mai bine zis îl studiem cu multă atenție, după care îl expediem unui fiu al nostru, care a avut neșansa de a rămâne în Anglia, căpătând cetățenie britanică, deoarece s'a născut în această țară.

Aș dori să-mi trimiteți și nr.116 al ziarului, rătăcit din neglijența unui prieten căruia îl împrumutasem, cu promisiuni solemne că ni-l va restitui, ceea ce nu s'a mai întâmplat.

Cu mulțumiri,

George SAVU

*ATENA, GRECIA - Am ezitat mult înainte de a vă trimite prezenta scrisoare, deși sunt alături de Dvs. în lupta împotriva comunismului mondial, ca asupritor al multor popoare, printre care și cel român.

Cauza care m'a reținut în a vă contacta, este aceea că eu am fost membru p.c.r.

In multe articole apărute în ziarul Dvs., am observat o tendință pronunțată de a fi eliminați din lupta împotriva ideologiei marxiste, foștii membri de partid.

După părerea mea personală, cred că această decizie nu este bună, deoarece:

- 90% - 95% din membrii de partid nu au putere de decizie, ei alcătuind numai masa de oameni cărora li se ordonă ce să voteze, pentru a da aspectul unei democrații. Acest mare număr de membri de partid semnează convocatorul de ședințe, participă la ședințe (sau manifestații), unii chiar dorm cu această ocazie, plătesc cotizația și fac muncă patriotică, adică fără plată; dar deciziile, acele decizii care amărăsc viața poporului, nu le iau ei și deci, nu au nici o vină în acest sens.

Consider că acei care se fac vinovați (mai mult sau mai puțin), sunt activiștii de partid, șefii de cadre și -desigur- lucrătorii la securitate.

Ei vor trebui ca -atunci când va veni momentul- să fie judecați pentru crimele pe care le-au comis.

Cred cu tărie că toți Românii care pleacă din RSR (mai puțin cei trimiși de guvernul RSR), sunt cu adevărat patrioți, egali în drepturi și în răspunderi.

Sunt convins că conducerea exilului românesc trebue să-și ia rolul mai în serios, să lupte să fie recunoscută, indiferent de rezultatele ce le va obține, pentruca toți Românii, inclusiv Ceaușescu să știe de existența ei. Trebue să ia atitudine contra deciziilor lui Ceaușescu, să protesteze ori de câte ori este cazul, pentruca Românii să știe că nu sunt singuri în fața călăilor lui, mai ales acolo unde comunismul caută să se infiltreze prin propagandă plătită și export de revoluție.

B.CRISTU

*MANNHEIM, GERMANIA DE VEST - Abia azi am ajuns în posesia ziarului scris în limba română, în îndepărtata Canada. Sunt de peste șapte ani plecat peste hotarele României ciuntite de cei mai buni prieteni ai poporului cotropit de hoardele din stepa Mongoliei. Am lăsat casa din străbuni, părinți și chinul meu și al fiului meu, mormintele mamei și tatălui meu, a fratelui și sorei mele, am lăsat tot cea am agonisit o viață întreagă, și am plecat fără a le spune o vorbă. Dece pleacă lumea din țară sfântă a lui Stefan cel Mare, Mihai Viteazul, a lui Eminescu și Coșbuc. Plâng acum când mă gândesc că nepoții mei primesc doar 50 de grame de unt pentru o lună, iar bieții copii din internate sunt hrăniți în bătaie de joc cu pește sărat stricat și alte nimicuri otrăvitoare. Până când va dura această nemernicie. Cine va salva tineretul nostru, viitorul acestei Românii socialiste. Plâng cu lacrimi amare și o fac cu frică, să nu mă audă NIMENI, care să mă denunțe și să mă folosească unealtă în mâna celor fără remușcări.

Sever ADAM

DREPTUL DE A-ŞI SCHIMBA LINIA POLITICĂ

—Dr. C.I.UNTARU—

Este un fapt inevitabil în politica de toate zilele, nu numai domestică, dar mai ales în cea internaţională, ca realităţile sociale, economice şi diplomatice să varieze în decursul anilor, mai ales în raport cu ţările mai mici, ca ţara noastră, care nu este, şi nici nu poate fi în măsură de a iniţia noi curente politice, ci doar de a le recepţiona cu o modestă resemnare.

Intrebarea, care se pune, este: Are, sau nu un politician, sau chiar un partid politic, dreptul de a-şi schimba părerea, cu trecerea anilor? Poate fi acesta acuzat de lipsă de caracter, sau de inconsecvenţă, când noi realităţi pe scena politică domestică sau internaţională, de care el nu avea, şi nici nu putea avea cunoştinţă dela început - apar la un moment dat, pe neaşteptate?

De fapt, istoria nu stă niciodată pe loc, ci este în continuă evoluţie. Un om de stat n'ar putea folosi niciodată noile evenimenete internaţionale în favoarea ţării lui, dacă s'ar crampona pe anumite dogme fixe, sau formule preconcepute. Dacă în trecut asemenea teorii, cu timpul învechite, erau considerate drept corecte, nu este nici un motiv, ca acestea să fie menţinute, când împrejurările istorice încep să se schimbe. Dimpotrivă, o adaptare la noile realităţi poate fi considerată drept o indicaţie de caracter şi onestitate din partea omului de stat, care trage consecinţele din noile cunoştinţe obţinute, adoptând alte metode pentru rezolvarea aceloraşi scopuri din trecut. In asemenea împrejurări, omul de stat are nu numai dreptul dar şi datoria de a-şi schimba părerea.

Am putea cita aici exemplul Prusacului Bismarck, marele operator al ''politicii reale'' (realpolitik), care la început avea un adevărat dispreţ pentru ideea unei unităţi a naţiunii germane. Insă aceasta nu l-a împiedicat cu nimic, când a venit vremea potrivită de a pune bazele unui Reich German, rămânând indiferent la criticile, care i se aduceau de a fi neconsecvent cu vechile lui vederi politice.

Insuşi Stalin obişnuia să citeze un proverb vechi rusesc: ''aceluia, care priveşte numai înapoi, ar fi bine să i se scoată ochii!''.

Un caz asemănător, de dată mai recentă, poate fi considerat şi acela al primului Cancelar al Republicii Federale Germane, Konrad Adenauer, când în 1955, şi-a călcat pe inimă, vizitând Moscova, fără nici o intenţie de a stabili relaţii diplomatice, ci cu scopul de a obţine eliberarea a câtorva mii de prizonieri de război germani, deţinuţi încă în lagărele sovietice. Pentru el, sacrificarea temporă a unor principii politice, merită o astfel de acţiune umanitară.

In concluzie, dacă politicienii au nu numai dreptul, dar şi datoria de a schimba cursul vasului de stat, după împrejurări, există totuşi şi în acest caz, anumite limite.

Când cineva a susţinut aproape toată viaţa o doctrină politică, în care la un moment dat, nu mai crede - este o datorie morală din partea lui să predea altuia conducerea politicii, pe care el la început o considera criminală. Altfel, politica n'ar mai avea nici o raţiune decentă. Un om, al cărui cuvânt a încetat de a mai prezenta o garanţie în viitor, nu mai poate fi de folos ţării sale. Fiecare cetăţean începe să bănuiască, că acest om politic ar putea face mâine, ceea ce a făcut ieri, şi începe să reacţioneze la această duplicitate, printr'o prefăcătorie proprie, rezultatul final fiind o degradare morală, totală, a relaţiilor dintre oameni.

Ar fi poate nimerit, ca observaţiile de mai sus, să fie luate în consideraţie, la încercările îmbucurătoare, care se fac în prezent, de unificare a exilului românesc. Nu-i numai problema de generaţie, care trebue rezolvată, la alegerea conducerii acestui exil, dar şi osificarea pe anumite poziţii politice, preconcepute, a celor mai în vârstă, cu toată expertiza, pe care o posedă conducerea politică a noului exil trebue încredinţată celor mai tineri, mai uşor adaptabili timpurilor de astăzi şi de mâine - o generaţie, care poate beneficia de experienţa celor mai în vârstă, în calitate de consilieri, iar nu de dictatori.

In afară de nenorocirile la ordinea zilei din ţară, variind în intensitate dela un satrap la altul, înscăunat de Soviete, pe tronul dela Bucureşti - ar fi bine să nu se dea uitării de către conducerea noului exil astfel reconstituit, nici de existenţa, importanţa şi urgenţa altor probleme vitale ale neamului românesc, cum sunt acelea ale ţinuturilor pierdute la Ruşi: Basarabia şi Bucovina, precum şi combaterea revizionismului maghiar în Transilvania. Aceste din urmă probleme trebuesc considerate încă de pe acum, prin acţiuni susţinute în lumea liberă, dându-li-se aceeaşi atenţie ca şi mizeriilor actuale din biata noastră ţară.

Ca exemple concludente în această privinţă, pot fi date Japonia modernă, Republica Federală Germania, chiar şi o ţară, mai înainte la extrema stângă, China, care cu toate, -dela o extremă de dreapta sau de stânga-, au reuşit cu succes să conveargă către centru.

SPIRITUL DELA SOULTZMATT

Urmare din pag. 1

şi asociaţii, cu personalităţi şi mulţi Români de înalt patriotism, reflectă în mare faptul, că Spiritul Românesc dela Soultzmatt e pur şi simplu ceva care lucrează şi deci de luat în seamă.

Nu putem decât să sperăm că cei care deţin funcţii de responsabilitate românească precum şi cei din spatele lor, sunt gata să dea o mână frăţească Spiritului dela Soultzmatt, rămânând deschişi nu numai cu consimţământul, ci şi cu o caldă şi largă inimă. Este ceea ce acest spirit cere în ultimă instanţă patriotismului din noi.

In fapt alura luată de Spiritul dela Soultzmatt e atât de mare încât e cam greu să te sustragi lui. Ea mai e mare şi în alt sens. Nu trebue să fi neapărat acolo în chip fizic, ca să-l simţi. Il poţi simţi chiar şi din lumea nouă sau ori şi ce alt loc din diasporă, dacă ai o antenă de cuget şi de suflet românesc îndreptată spre unda lui. Aşa cum l-am simţit şi eu, cu cele puse în aceste rânduri.

Căutând să ne explicăm Spiritul dela Soultzmatt, ajugem la un lucru: atmosfera care emană în cimitirul românesc de acolo, pornind dela morminte, dela cruci şi dela simbolurile naţional istorice legate de ele, are puterea de a transpune pe exilatul-român pe scena patriotică şi eroică a neamului românesc, o transpunere iluminatoare de cugete şi conştiinţe spre direcţia sănătoasă a unui vrednic comportament naţional, cu deosebire în zilele de azi.

Da, în special în aceste zile când, în timp ce ţara de acasă se zbate în suferinţe şi probleme vitale aduse de urgia comunistă care a dat peste ea, exilul românesc se zbate şi el în neputinţa de a nu putea fi una în slujba ei. Intr'o asemenea situaţie, Spiritul dela Soultzmatt a venit ca un miracol. După cum se vede, Dumnezeu nu şi-a uitat de noi, chiar aşa de rău cum suntem. E greu de conceput că răutatea din noi este atât de ireversibilă, încât am putea fi în stare să-i întoarcem spatele, aşa cum îl întorc şi blestemaţii de comunişti din ţară.

Eugen BÂRSAN

AUTOPSIA UNUI ZIAR COMUNIST

Recentul volum "Le KGB en France" dezvăluie activitatea spionilor ruşi care lucrează mână 'n mână cu agenţii din ţările satelite.

Autorul, d. Thierry Wolton, dă numele ciomăgarilor trimişi de Securitate ca să ştirbească gurile celor dela "Europa Liberă" şi totodată identifică ziarele finanţate de Bucureşti cu scopul de a destrăma lupta exilului.

"C'est le cas de "Vestitorul" en France, de "Dreptatea" aux Etats-Unis (New York, N.R.) et de "Stindardul" en Allemagne de l'Ouest." (pag. 236).

Legea spionajului impune: agentul odată demascat, încetează orice activitate pentru a nu fi demascaţi şi ceilalţi complici.

"Dreptatea" n'a apărut de 8 luni.

In realitate ziarul din New York n'a fost decât o continuare a ziarului din Detroit "Românul American", condus de comunistul (după propria lui mărturisire) Horia Făinaru.

Redactorii dela "R.A.", plimbaţi, amuzaţi şi îndopaţi, au văzut în temniţele şi canalurile din ţară simple măsuri de purificare a societăţii în vederea clădirii, raiului socialist.

Dar un ziar comunist, glorificând un regim comunist, era ca cioara care-şi laudă puii. Bucureştiul, pentru a înşela pe Românii de peste hotare, a trebuit să-şi fabrice omagiile dela "neutrii" bine plătiţi şi "democraţii-patrioţi" cu carnet de partid.

Aşa s'a născut ziarul "Dreptatea", ziar în slujba guvernului ateist, având pe frontispiciu "Cu Dumnezeu înainte..." "organ independent de informare", etc.

Sub paravanul că "...este singura publicaţie care apără interesele naţionale româneşti!"...directorul ziarului a asudat ore suplimentare ponegrind tot ce-i sfânt şi românesc.

Clerul dela Vatră, refugiaţii care denunţau teroarea şi mizeria, martirii din închisori, erau doar monştri paleo şi neo nazişti, trădători, legionari, criminali, idioţi vânduţi Ruşilor, etc.

Un singur exemplu ne arată cât de scufundat poate fi bunul simţ al dezinformatorului.

Intr'un articol "Mircea Eliade: Savant şi Român?" (Observaţi semnul de întrebare, N.R.), regretatul om de litere al lumii, a fost eliminat din rândul savanţilor şi al Românilor pentru crima că Eliade a îndrăznit să colaboreze la ziarul nostru "...publicaţie, celebră pentru modul cum calomniază România şi trădează interesele naţionale româneşti, promovând subversiunea sovietică..." (Dreptatea, nr. 3.1984, pag. 6).

Pentru "Cuvântul Românesc" acuzaţiile KGB-ului şi Securităţii, transmise prin agentul lor din New York, constituie cea mai onorabilă carte de vizită.

Totuşi trebue să fim atenţi: identificarea spionilor dezinformatori nu înseamnă că duşmanii lumii libere îşi vor înceta activitatea. Alţi "refugiaţi" cu mai multă disidenţă şi cu mai mulţi Dumnezei în frunte vor încerca să se infiltreze în rândurile noastre de unde vor lucra ca să-şi ajungă scopul.

Ei au timp, iar banii le vin pe căi indirecte din bugetul KGB-ului, Securităţii, etc.

Stroe MOLDOVANU

Poezie din închisoare, nepublicată

ZODIE

Nopţi de-a rândul urmăresc prin vizetă
Beznele, beznele, beznele...
Odinioară citeam stelele,
Lesnele
Buchiseam slovele scrise pe boltă cu cretă.
Voiam să'mi învăţ zodia pe dinafară
Si-o vedeam scrisă cu litere'nalte, citeţe.
Credeam că steaua mea-i o caleaşcă cu scară,
Să mă ducă, trasă de cerbi, peste râpi şi podeţe.
Cum o priveşte azi ochiul cu duşmănie,
Steaua cea nemernică şi blestemată!
Ce târfă de stea, ce năpârcă spurcată,
Cum aş rupe-o cu dinţii din puşcărie!
Maică, măicuţă, maică,
Când îmi coseai surâzând azur pe pieptare,
Ghiceai tu zilele mele cu ghiare?
Măicuţă albă, măicuţă bună,
Piciului tău cu părul de lună,
Când îi sărutai mânuţele albe, plăpândele
Si-i alungai lacrima, negura, pândele
Si ţi-l visai în rădvan de coji de alună,
Prinţ călărind pe furtună,
Acum ţi-l rod toate osândele
Si temniţele toate, flămândele!
Taică, tăicuţule, taică,
Iţi aminteşti de şcolarul bălai,
Cu bereta lui marinară,
Când îl duceai pe sub basm, pe sub rai,
De mână, la şcoala primară?
Unchiaşule, tu nu ştiai că zâmbetul tău se coboară
Pe-o ticăloasă osândă de fiară!
Taică, tăicuţule, taică,
Feciorul vostru se zvârcoleşte ca o lupoaică,
Se zbate în cuşcă,
Zgârie drugii şi muşcă!
O, ce alb era totul odinioară!
Alb patul cu îngeri, albă şcoala primară,
Albă Duminica, albă vacanţa,
Alb jocul cu ţurca şi cu mingea!
N'a mai rămas decât funingea,
Fumul, scuipatul, otreapa şi zdreanţa!!
Si din fiul vostru firav, ca lumina,
N'a mai rămas decât jivina,
Jivina din temniţa asta turbată!
Jeliţi-mă, mamă şi tată!

Radu GYR

Transmisă de Remus RADINA

AU PIERDUT ÎNCREDEREA

—Nicolae ADAMEŞTEANU—

Este vorba de Ruşi desigur care nu mai găsesc încredere nicăieri, decât poate la netoţi. Dar şi această categorie pare că pe an ce trece, are un număr tot mai redus de membri. Dar cu toată prostia lor, au un merit: sunt sinceri în ceea ce cred, pentrucă sunt ignoranţi. Insă mai există o categorie, care în loc să scadă creşte: aceea care îşi vinde şi convingerile şi conştiinţa pentru bani şi pentru ambiţii personale. Această categorie, ca şi pe netoţi, o găseşti pe tot globul. Si numărul ei creşte, deşi nu este privită cu grijă.

Cine formează această nouă categorie apărută în lumea de azi? Este foarte greu de individualizat. Sunt bogaţi şi săraci, sunt pervertiţi din toate punctele de vedere ca de exemplu homosexuali, lesbiene, excroci de cea mai înaltă şi joasă speţă: dela hoţi de găini la hoţi de automobile de lux şi secrete de stat. Cred că până la urmă sunt terorişti de meserie şi ambulanţi, căci sunt împotriva oricărei ordini de stat, impusă de alegerile democratice din orice ţară. Ca să enumerăm categoriile sociale cărora aparţin, este greu şi de altfel aceasta este treaba organelor de stat.

Este curios că ţările comuniste văd în dezordinile pe care le provoacă, slăbiciunile statelor respective, care sunt capitaliste. In ţările comuniste membrii acestei categorii se duc în vizită ca invitaţi sau pentru instrucţiuni ce vin direct dela Moscova. Căci această categorie este formată şi finanţată de Ruşi, după lungi şi costisitoare cercetări de a găsi un sistem de a înrobi lumea liberă. Cele scrise mai sus sunt cunoscute ca răsăritul şi apusul soarelui.

Cea mai mare parte a membrilor acestei categorii trădătoare posedă caziere penale, dar aceasta nu-i împiedică să fie aleşi deputaţi în parlamentele provinciale sau cele ale ţărilor lor, ba chiar în parlamentul european, plătiţi fiind în egală măsură ca ceilalţi deputaţi ce reprezintă partide cu tradiţie, care şi-au salvat ţara în ultimile războaie mondiale. Deşi nu fără a face pe atunci, mari concesiuni Ruşilor (vezi ţările din Răsăritul Europei). Dar odată terminat războiul au revenit la democraţia tradiţională şi au ţinut pasul cu progresul internaţional, asigurând ţărilor lor un standard de viaţă mai ridicat decât cel oferit de comunism. Din această cauză, faţa comunismului se prezintă cu umflături şi vânătăi disgraţioase.

Reparaţii cosmetice trebuiau găsite urgent, costă cât costă. Au început cu fabricarea de rachete, deşi era von Braun cu o echipă de cercetători ce le fabricase pentru prima oară în istorie. Succesul rusesc în acest domeniu, n'a durat prea mult şi vânătăile nu dispăruseră depe obrazul rus când lumea liberă le-a arătat că în acest domeniu, ea este mai puternică. A urmat perioada atomică, în care au rămas iarăşi în urma lumii libere. Au urmat alte întreceri provocate de Ruşi, dar pierdute de ei.

Acum vin cu o nouă variantă de a pune la pământ lumea liberă: distrugerea ordinii ei interne chiar de concetăţeni, prin acte de teroare şi vandalism, furtul planurilor de apărare, distrugerea pas cu pas a statului, dezorientarea totală a opiniei publice. Nu m'am îndoit niciodată de uriaşele calităţi pe care le are poporul rus, în foarte multe domenii. Mai ales în politică şi psihologie. Politic, au văzut clar cu zeci de ani în urmă, că lumea liberă se uneşte împotriva comunismului. Lumea a treia nu prezintă nici o siguranţă, căci se va da de partea celui mai tare în ultima clipă. Un război nuclear sau orice fel de arme, ştie că îl va pierde. Au găsit însă în domeniul psihologic o soluţie, care deocamdată este în curs de verificare: dezagregarea lumii libere prin mişcări ce ţintesc tocmai în slăbiciunile umane, care în prea multă opulenţă şi drogare îşi pierde direcţia justă. Din această cauză guvernele ţărilor libere, fac mereu legi pentru îndiguirea acestui ultim atac rusesc. Si este sigur că vor avea succes, care începe să se vadă deja: lumea liberă se uneşte şi îşi strânge rândurile împotriva acestui pervers atac al comunismului. Forţa este de partea ei şi va învinge.

Este cazul să recomandăm Sovieticilor să pună la masa tratativelor internaţionale, dacă nu tot, măcar o parte din adevăr şi să lase minciunile acasă.

Căci după zeci de ani de lozinci false, nu-i mai crede nimeni, în nici un domeniu. Au fost mereu prinşi cu minciuna şi mâna băgată în buzunarul altuia, ca să mai fie crezuţi. Oricât de naivi sunt capitaliştii liberi (cum cred Ruşii), nici unul din ei nu poate crede că unde este comunism este libertate şi bună stare. Libertatea unui popor, care are un singur partid şi este dus la urne cu miliţia să voteze, iar atunci când vrea să plece peste hotare fără să aibă aprobarea guvernului, i se umple corpul de plumbi şi este sfâşiat de câini. Deci o minciună flagrantă. Buna stare, este cunoscută: pâinea nu ajunge, şi nici alte produse alimentare sau de îmbrăcăminte, ca să nu mai vorbim de locuinţe şi altele.

Armament? Noi nu facem, zic Ruşii, dar la sărbătorile lor naţionale expun arme ultra moderne. Cernobil a arătat cât de sfruntată este această minciună. Câte miliarde de dolari a păgubit lumea liberă cu această catastrofă. Cine le va plăti?

Iată dece azi, când Ruşii şi ţările lor satelite nu mai găsesc încredere nicăieri, această încredere a lumii libere, de care au absolută nevoie, trebue să o cumpere pe un preţ de nimica: să spună adevărul şi să facă ceea ce spun!

Incotro?

—Mircea TOMAZIU—

Incotro merge această omenire, în pragul anului 2000? De 40 de ani, ne bucurăm de o pace - foarte înarmată de altfel - pace care va dura şi se va înarma şi mai mult. Dar un nou război mondial, nu mai poate isbucni. Arsenalele militare ale marilor puteri sunt aşa de mari, că în caz de război, şansele de supravieţuire sunt mici. Aşa că vom trăi mai departe, în cea mai înarmată pace din istoria omenirii.

Dar dacă un război nu mai este posibil, pentruce se înarmează omenirea? Căci doar ştim cu toţii, că înarmarea duce la război în mod inevitabil. Si ca să rezumăm problema: ce vrea Uniunea Sovietică să obţină prin înarmarea ei, şi logic, provocând înarmarea întregii lumi?

După ultimul război mondial, au rămas numai două mari puteri în lume: USA şi URSS. Deci stăpânirea şi comanda planetei noastre, trebue să aparţină numai unuia din aceste două state. Ele şi sateliţii lor, se înarmează fără limite de control, cu cele mai moderne arme.

Producţia capătă noi aspecte, în funcţie de evoluţia tehnologică. Iar consumul urmează producţia. Dar aceasta se petrece în USA şi lumea liberă. Căci în URSS şi în ţările satelite, industria este de aproape de 70 de ani axată pe "industria grea". Mai precis, cea care produce armamentul. Industria uşoară, adică aceea care produce obiecte de larg consum, este reprezentată la scara zero.

Unii cititori ai acestor rânduri vor putea obiecta: dar Rusia posedă bogăţii uriaşe şi îşi poate permite orice. De acord că are încă bogăţii uriaşe, dar cu ce profită cetăţeanul sovietic din ele? Aurul şi diamantele, care se exploatează de sclavi, merg în mare parte, mai întâi pentru a procura pâinea zilnică dela Americani, Canadieni, Argentinieni, Australieni; o a doua parte merge la cumpărarea unor anumite brevete din lumea liberă sau la spionii ce le fură, dar trebue să plătească; o ultimă parte se vinde pentru procurarea de dolari sau alte devize, necesare unui stat, care se intitulează mare putere.

Deviza lui Lenin "comunismul înseamnă electrificare" a fost în parte, realizată. Dar cea mai mare parte din electricitatea produsă este luată de industria grea şi de fabricile de armament care lucrează zi şi noapte. In restul Rusiei Sovietice, domneşte întunericul. Precis spus, din toate punctele de vedere. Căci marea bogăţie a Rusiei se risipeşte prosteşte şi din această cauză suferă populaţia sovietică.

Hitler în marea lui infatuare, a spus: "îi putem bate pe Ruşi în orice domeniu, dar în spionaj, ne bat ei". Din acest punct de vedere, a avut dreptate (vezi ofensiva germană dela Kursk în 1943).

Dar dacă bolşevicii au aşa de buni spioni, cum n'au ştiut aceştia că la fiecare armă produsă de Rusia, lumea liberă are deja leacul pregătit? Cum a fost posibil de exemplu, ca după ultimul război când lumea se afla în era rachetelor şi a bombei atomice, ei să mai fabrice vreo 60.000 de tancuri, fiecare costând enorm, deşi de o eficienţă inferioară celor produse în Vest.

Oare bomba cu neutroni, a fost făcută în câteva ore, fără ca spionii să nu fi avut timpul să afle de ea? Ori se ştie de câţiva ani, că această fenomenală bombă, care face imposibil chiar un război convenţional, nu mai este în exclusivitate a Statelor Unite, ci se produce şi prin Europa. Si sunt convins că şi azi în URSS se produc mai departe prea scumpele arme blindate.

In această situaţie întrebarea încotro, este justificată. Stăpânirea lumii de una sau două puteri este imposibilă. Lumea trebue să aparţină tuturor popoarelor ce trăiesc în graniţele lor naturale. USA, trăieşte în graniţele ei, deşi este un conglomerat de oameni şi rase, dar nu ca Uniunea Sovietică care şterge graniţele, ca pe o tablă de şcolari din prima clasă primară.

Deci încotro va merge omenirea depinde numai de Rusia Sovietică care în loc să se retragă în graniţele ei, caută să-şi întindă comunismul dizolvant în întreaga lume. Cu USA, lumea va înflori, cu URSS, se va usca şi va muri.

Incotro? Mai întâi Rusia să se retragă la ea acasă. Căci moral comunismul este învins. Si în aceeaşi măsură material. Incotro vom merge, ştim: unde este libertate, belşug şi nici un C.C. al partidului comunist care să dicteze chinul şi moartea. □

CEI TREI DE ŞASE

—Florian ONITZA—

Toţi oamenii visează. Se zice că visul începe odată cu somnul, dar nu toţi oamenii îşi reamintesc ce au visat; sau îşi reamintesc fragmente dintr'un vis, astfel că visul apare adesea incoerent.

In vis, imposibilul apare posibil, irealul apare ca şi cum ar fi realitate, iar scenele pe care le vedem şi care sunt cu totul imposibile în realitate, apar în imagini atât de clare, încât rămâi stupefiat de ceea ce vezi sau auzi în timpul somnului.

Unul din visele cele mai curioase l-am avut în urmă cu vreo 7 ani. In visul acela, mă găseam în curtea casei părinţilor mei din comuna Nădab, judeţul Arad, România şi mă uitam la cei doi tirani, care se priveau cu ură: Stalin şi Hitler. Stalin se găsea în curte, lângă gardul de şipci, care despărţea curtea de grădină. Imediat, dincolo de gard, adică în grădină, era Hitler. La un moment dat, Stalin a luat de jos o cărămidă roşie, s'a întins peste gard şi a dat cu ea în capul lui Hitler.

După deşteptare, mi-am pus multe întrebari, bineînţeles fără răspuns.

Zilele trecute, recitind câteva capitole din Noul Testament, am găsit în Apocalipsa lui Ioan textul în care se spune că balaurul a fost aruncat pe pământ şi că i-a fost dat să facă război cu sfinţii şi să-i biruiască. La cap. 13 vers 18, se spune: "cine are pricepere, să socotească numărul fiarei, căci este un număr de om. Si numărul ei este şase sute şasezeci şi şase."

Incercând să identific pe Stalin şi pe Hitler cu fiara, mi-a venit ideea să număr câte litere are în nume Stalin şi câte litere are în nume Hitler. Am văzut că fiecare are 6 litere. Imi lipsea un al 3-lea şase. Dar iată că în zilele noastre a apărut şi o altă fiară, al cărei nume are tot şase litere: Kadafi.

Avem aşadar trei tirani, având fiecare 6 litere în nume:

Stalin.........6
Hitler.........6
Kadafi.........6
666

Nu ştiu dacă în veacurile trecute au mai fost cam în aceeaşi vreme, trei tirani cu câte 6 litere în nume, care să fi înspăimântat lumea. Intrebare: Numărul 666 din Apocalips, ar putea să-i reprezinte pe cei trei tirani din vremea noastră?

CONGRESUL DELA VATRĂ

Urmare din pag.1

nale, a monumentelor deja distruse ori avariate precum şi respectarea regulilor impuse de către ICOMOS cu privire la conservarea şi relocalizarea monumentelor istorice, religioase şi culturale.

Atmosfera de profund respect pentru religia creştină strămoşească şi spiritul frăţiei româneşti au unit în duh şi simţire pe delegaţii şi participanţii la acest important eveniment bisericesc.

După cum spunea şi Părintele Prof. Gheorghe Calciu-Dumitreasa în inspirata predică a Sfinţiei Sale dela Sf. Liturghie de Duminică: "...deoarece noi suntem Una în credinţă cu toate acele suflete de creştini din toată lumea şi din toate timpurile, noi suntem puternici. Suntem puternici deoarece Mântuitorul Iisus Hristos ne-a promis că va fi cu noi până la sfârşitul veacurilor şi pentrucă Biserica Sa va dăinui iar asupra-i porţile iadului nu vor avea izbândă..."

După banchetul de Duminică, fraţii de neam şi credinţă se despărţeau cu lacrimi în ochi. Unul câte unul se întorceau la locurile lor, la comunităţile româneşti, la Bisericile pe care le reprezentau cu toată cinstea apostolatului. Pentru unii era de fapt o scurtă despărţire, deoarece îşi propuseseră şi îşi promiseseră să fie prezenţi şi să se întâlnească la Câmpul Românesc din Hamilton, Canada, la tabăra de vară, între 27 Iulie şi 3 August. Acolo vor asculta printre altele conferinţa "Suferinţa umană şi providenţa divină" prezentată de Pr. Prof. Gheorghe Calciu-Dumitreasa şi conferinţele Prea Cuviosului Arhimandrit Roman Braga "Iov - suferinţa dreptului" şi "Spiritualitate şi civilizaţie".

Toate demonstrează din plin că Duhul continuă să lucreze acolo unde este dragoste, credinţă şi libertate.

Congresul dela Vatra Românească din acest an, precum şi celelalte din anii precedenţi, continuă o tradiţie românească creştină şi ţine vie flacăra esenţei şi existenţei spirituale a unui popor binefăcător.

Cronicar

BUCUREŞTI 2000

—Mihaela RAICU-TRANDAFIR—

Cred că mulţi se întreabă cum va arăta Bucureştiul, sau chiar întreaga Românie în pragul anului 2000, sau mai precis în prag de nou mileniu. Cu puţină imaginaţie, şi cu ajutorul nepreţuit atât al tiranului conducător al României precum şi cu aportul unui grup de ingineri şi arhitecţi români, putem desigur să anticipăm.

Pe Ceauşescu, ni-l putem uşor închipui în faţa oricărui edificiu vechi, biserici, sau chiar a unei străzi sau cartier mai ales din Bucureşti, ca în faţa unei table de şah, încercând să mute o piesă doar ca s'o mute, şahul fiind un joc mult prea complicat pentru el, dar în acelaşi timp un joc pe care vrea să-l joace cu încăpăţânare. El ar putea uşor muta chiar “regele” -în acest caz Palatul Regal de pe Calea Victoriei”. Pentrucă, la drept vorbind, Palatul Regal, nu este o construcţie “modernă”, un bloc de beton armat, cu linii drepte şi dure, comuniste, şi deci nu se încadrează cu linia partidului, a noilor edificii ce se vor ridica în fostul cartier Uranus şi a bulevardului Victoriei Socialismului.

Desigur, de acest edificiu “uraganul ridicat de semilună” se poate debarasa fără multe probleme, acum când avem o puternică “scoală românească de translare”.

Mă gândesc şi înţeleg acum că ideea de translare este veche în capul “genialului conducător”, greu de aplicat la timpul naşterii ideii, dar foarte uşor acum...

Eram şef de proiect la o lucrare de hidromecanizare mai exact de înălţare a unei întinse suprafeţe din lunca inundabilă a Dunării, la Giurgiu, unde “atotstiutorul conducător”, în unul din momentele sale de inspiraţie, punctase cu degetul pe hartă locul de amplasare a unei noi uzine de valorificare a cenuşilor de pirită.

Un nebun aruncă o piatră în apă şi... zeci de ingineri încearcă să o scoată şi apoi să ridice o platformă cu aproximativ 8 m... pe o suprafaţă de circa 40 de hectare. Câte sute de mii de metri cubi de umplutură?

M'am simţit ruşinată să-mi văd lucrarea pe care o ridicasem, îngropând sub ea vreo 40 de milioane de lei, deşi lucrarea de scoatere de sub inundaţie a acestui teren reprezenta tehnic un succes şi poate ar fi trebuit să fiu mândră. Se cheltuiseră bani grei pentru achiziţionarea de utilaje speciale precum şi pentru perfectarea unei metode de lucru dificile.

Inainte de trecerea la a doua fază a proiectului, ridicarea clădirilor industriale ale uzinei pe acest mormânt imens, o vizită mult asteptată şi pregătită la Giurgiu, chiar pe platformă, a constituit probabil naşterea ideii de translare în capul conducătorului. Ajuns la această înălţime şi privind în jos, spre Dunăre, “genialul conducător” a întrebat, efectiv, cine a fost dobitocul care a propus acest amplasament, uitându-se pe rând la ministrii, consilierii, directorii generali şi alţi activişti prezenţi; după o linişte mormântală, potrivită locului şi situaţiei în care se aflau, a cerut o hartă, şi-a plimbat ochii tătari şi apoi degetul indicator, desemnând locul unde va fi mutată uzina... la Turnu Măgurele, câteva sute de kilometri mai la vale, în aceeaşi zonă inundabilă a aceleeaşi Dunări...

S'a abandonat urgent acest monument în care se îngropaseră pe veci şi inutil cele 40 de milioane de lei şi s'a pornit rapid la construirea unuia asemănător, ceva mai mic însă, la Turnu Măgurele, pentrucă trebuiau făcute economii de investiţii. In anul în care am părăsit ţara, pe fosta platformă industrială abandonată dela Giurgiu, se crestea o fantastică recoltă de bălării.

Putem conclude că ideea “translării” în capul lui Ceauşescu este veche; noi nu aveam însă gata pregătită “şcoala românească de translare”, pentru pus pe lucru.

In fine, acum când din păcate creiere geniale se pun în slujba răului, se pot muta clădirile ca piesele de pe tabla de sah, într'o partidă în care cei doi jucători îşi luptă ambiţiile: Ceauşescu - de a avea idei cât mai draconice, iar “şcoala românească de translare” de a demonstra abilitatea de a pune în aplicare orice nebunie, fără a se pomeni măcar de costul unei astfel de “mutări”.

Desigur că se poate mulţumi “şcolii româneşti de translare” pentru “salvarea” unor monumente şi edificii vechi, biserici, etc. de furia “uraganului ridicat de semilună”, dar în acelaşi timp afirmaţiile unor prostituaţi, arhitecţi sau ingineri, îngrozesc pe orice om de bun simţ. Citez un singur paragraf din ziarul “Tribuna României” nr.317, Iunie 1986, pag.6, “Un brevet românesc de translare a marilor imobile”: “O stradă veche, să zicem, cum ar fi Calea Victoriei, din Bucureşti, poate fi adusă la funcţiile cerute de modernitate cu împingerea construcţiilor de demult spre alte amplasamente bine chibzuite şi îşi vor putea păstra specificul şi parfumul ei istoric”.

Ce vrea să insinueze această frază strecurată subtil într'un articol trimis de guvernul comunist ateist, distrugător de istorie, naivilor români din lumea liberă?

Este cumva Calea Victoriei următoarea piedică în calea construcţiilor socialismului victorios?

Cum va arăta Bucurestiul în anul 2000? Unde va fi Calea Victoriei, la capătul Bercenilor sau dincolo de Drumul Taberei? Si care va fi noul proiect al “conducătorului”? Cum va mai cheltui Ceausescu banii poporului? Se gândeste el deja să cumpere piramidele şi cu ajutorul “şcolii româneşti de translare” să le mute câteva mii de kilometri până în centrul Bucureştiului? S'ar putea să se potrivească chiar mai bine cu viitoarea faţă a României anului 2000, în care se va reveni la transportul cu boii, caii şi căruţele; de ce nu şi cu cămile?

DE CE PATRIARHUL ROMÂNIEI NU POATE FI CEAUŞESCU?

—Nicolae CONSTANT—

Ceauşescu poate fi Patriarh al României ? Să nu-i dăm ideea că o face. (Sau poate Elena râvneşte la asta ?)

Poate Patriarhul României să fie Ceauşescu ? Cam greu. Incearcă el să-l copieze, dar nu e uşor. Când se înfurie Ceauşescu, îşi dă oamenii afară din serviciu. Si începe cu ministrii. Tov. Patriarh când se'nfurie îşi caterisește subalternii. Dar nu începe cu episcopii ! (Sau poate o s'o facă şi pe asta când o să-şi însuşească mai bine linia trasată de partid?) Iarăşi sabie cu două tăişuri. Ai caterisit pe unul şi vin alţii mai bine “plămădiţi” ca tine şi trebue să te gândeşti la asta, că e la mintea cocoşului care cântă când nici nu te aştepţi la decretul regimului, că el te-a făcut Patriarh şi tot el poate fi partea cealaltă de băţ arhieresc.

Dar, mai înainte de toate, să lămurim niste termeni din respect pentru cititor. Biserica are şapte Sfinte Taine. Una dintre ele este cea a hirotonirii. Când cineva este făcut preot prin rugăciuni speciale şi “punerea mâinilor” episcopului se coboară Sfântul Duh asupra celui ce devine preot. Cele şapte Sfinte Taine sunt doar administrate de episcop, sau în locul lui, de preot. Adevăratul săvârşitor al lor este Iisus Hristos. De aceea se spune “se botează... se cunună... se hirotoneşte robul lui Dumnezeu cutare” şi nu “eu te botez”, sau “eu te cunun”, sau “eu te hirotonesc”. Cel ce botează, sau împărtăşeşte, sau cunună, sau hirotoneşte este însuşi Dumnezeu, iar episcopul sau preotul doar ajută la manifestarea tainei în vizibil.

Caterisire înseamnă scoaterea cuiva din rândul preoţilor pentru abateri grave de ordin dogmatic, canonic şi moral. Asta nu înseamnă că atunci când Patriarhul caterisește pe cineva, acest Patriarh are puterea să gonească Duhul Sfânt dela respectivul preot. Că doar nu e sperietoare de ciori ! Nici nu înseamnă că Patriarhul are dreptul să confişte Duhul Sfânt dela cineva. Chiar în comunism fiind, unde s'au confiscat clădiri şi pământuri, unde s'a confiscat “averea” deţinuţilor politici, unde se confiscă şi iar se confiscă, tov. ule Patriarh, nu ai puterea să “confişti” Duhul Sfânt dela cei care nu plac regimului ateu şi să-l dai celor cu “nivel politic”. Pentrucă Duhul Sfânt nu ascultă de decretele oamenilor şi de legile care se plămădesc la M.A.I. ca să fie distrusă Biserica lui Hristos. Si caterisirea este ultima armă pe care au descoperit-o comuniştii ca să intimideze şi să înfricoşeze pe preoţi, să se supună orbeşte, vrând nevrând, şi să slujească fără nici o crâcnire tăvălugului roşu care distruge neamul, ţara şi credinţa în Dumnezeu.

Patriarhul, sau alt episcop, poate caterisi un preot, dar nu în sensul de a speria pe Sfântul Duh din el şi a-l goni din respectivul preot, ci în sensul de a constata că preotul în cauză a fost părăsit de Duhul Sfânt prin abateri grave de ordin dogmatic, canonic şi moral. Dar cine poate să creadă că Părintele Calciu a fost părăsit de Duhul Sfânt, când motivul caterisirii a fost faptul că s'a opus la dărâmarea sfintelor biserici şi a vorbit tineretului despre iubirea lui Hristos şi pericolul ateismului ?

Că a fost cineva părăsit de Sfântul Duh, se poate. Dar întrebarea este: Cine este acela ? Dela cine lipseşte Sfântul Duh: dela cel ce se opune la dărâmarea sfintelor locaşuri ale lui Hristos şi îndeamnă tineretul la credinţă şi dragoste, sau dela stăpânul lui care îl “caterisește” tocmai pentru aceasta ? De fapt, am greşit. Am spus “stăpânul lui”. Dar Stăpânul Părintelui Calciu e unul singur: Dumnezeu. Si de caterisit nu poate fi caterisit, pentrucă nu cred că există cineva în lumea aceasta (nici chiar tov.ul Patriarh) care să creadă că Părintele Calciu a fost părăsit de Duhul Sfânt că a venit un “decret” dela cei care cred că chiar şi Sfintele Taine pot fi “proprietate socialistă”.

Dar problema e alta. Problema e că tov. Patriarh, unealtă docilă a comuniştilor, nu mai are decât o singură armă împotriva preoţilor cu conştiinţa curată şi care îşi fac datoria faţă de Dumnezeu : caterisirea. “Atenţie, preoţi: dacă nu mă ascultaţi, vă caterisesc !” Are dreptul să o facă ? Nu. Dar e ultima armă. Si, în fond face şi el ca Ceauşescu. Numai că între el şi Ceauşescu e o deosebire: la Ceauşescu e dictatură. Punct. El face ce vrea. El e cel mai mare. La Patriarh e diferit. Patriarhul (dacă-şi mai aminteşte cumva) e patriarh “prin mila lui Dumnezeu”. Deasupra lui e Acela care are grijă de toţi. (Cum rămâne cu “ca nici unul ce Mi i-ai dat să nu se piardă” ? Unde sunt preoţii care ţi-au fost daţi în grijă şi de care ţi-ai bătut joc? Ce vei răspunde la judecata de apoi Aceluia ?)

Poate Patriarhul deveni dictator? Ar vrea. Incearcă. Dar nu poate. Pentru asta ar trebui să-L răstoarne pe Dumnezeu. Si ăsta e gând de Lucifer. (Sau poate nu-i prea departe ?)

Mă rog lui Dumnezeu să mă ierte pentru ce am scris. Stiu că la slujba de înmormântare, la dezlegări e o rugăciune de iertare “sau pe un preot a mâniat”. Dumnezeu să mă ierte. Bine că nu zice “sau pe un patriarh a mâniat”. Pentrucă, bineînţeles, Patriarhul o să se mânie foarte. Poate o să vrea să mă şi caterisească, deşi nu sunt în ţara lui. Dar parcă îi pasă în ce ţară eşti ? Dacă ar putea, ar face-o. După cum Ceauşescu încearcă să-şi întindă umbra de cadavru asupra exilului, de ce nu ar încerca şi Patrirhul să sperie şi dincolo de graniţă ? Si, în fond, dacă nu i-ar speria cu caterisitul nu cumva toţi preoţii şi episcopii i-ar fugi de sub dictatură ? Nu cumva înainte de a-şi trimite “plămăzile” peste hotare le zice: “Bă ! Nu cumva să rămâneţi pe acolo, că vă...caterisesc !”

Gluma e glumă, amarul e amar, dar întrebarea rămâne: Cu ce drept caterisește Patriarhul ? El încalcă Legea Bisericească lăsând regimul comunist să-şi bată joc de preoţi şi făcându-se unealtă a tov. ului Ceauşescu, el primeşte ordine să caterisească şi caterisește uitând că aici e vorba de Legile lui Dumnezeu şi nu ale p.c.r.-ului.

ELENA..."MUMA PATRIEI..."

—George DRAGU—

Revista “Time” (11 Iulie, '86) consacră o pagină situaţiei din România. O fotografie a perechii regale arată zbârciturile de pe faţa Sefului şi vinele dela gâtul Sefei care, ca întotdeauna, îşi ţine mâinile (ştiţi unde) ca să-şi apere pudoarea.

Compilăm din articolul “Mother of the Fatherland” (“Mama Patriei”):

Elena Ceauşescu (67) este puterea din spatele tronului. Cultul personalităţii tovarăşei rivalizează cu cel al soţului. Ziua ei de naştere, ca şi a soţului, sunt sărbători naţionale. Presa o slăveşte ca “Eroină”, “Mama Patriei” şi călăuzitoarea ştiinţei şi culturii....

Ca prim vice-preşedinte ea supraveghează poliţia secretă şi decide cine să fie avansat.

Revista “Time” subliniază observaţiile unui diplomat din Vest acreditat la Bucureşti: “Românii au mers înapoi, cel puţin până în secolul al 19-lea, poate până 'n secolul al 18-lea.” Se dau ca exemplu caii şi boii care au înlocuit tractoarele, becul de 40w, lipsa de energie, de alimente, etc.

Ceauşescu a aderat la politica stalinistă şi ca o consecinţă cei “20 de Ani Lumină....au împins România în cea mai neagră situaţie economică”.

E.C. participă din ce în ce mai des în discuţiile cu demnitarii străini, o pregătire ca să ia locul soţului bolnav de cancer.

România a suferit de pe urmele radiaţiilor dela Cernobil şi pentrucă timp de 3 săptămâni n'a putut exporta alimente, Bucureştiul n'a fost în stare să-şi plătească ratele lunare (nici măcar dobânda în unele cazuri) la “International Monetary Fund”, “The World Bank” şi alţi creditori din Vest.

Articolul citează de asemenea declaraţiile făcute de păr. Gh. Calciu şi scriitorul Dorin Tudoran.

RĂSPÂNDIŢI ACEST ZIAR

REGELE MIHAI LA SOULTZMATT

—M.F. ENESCU—

Reamintim pe scurt în trei capitole concomitente, evoluția în exilul românesc care l-a adus pe Regele Mihai la Soulzmatt.

I. NEOMONARHIŞTII

Venirea Regelui Mihai la Soulzmatt ne-a dat prilejul unei observații discrete despre stabilitatea de opinii în exilul românesc. Intr'o anchetă sumară și indirectă, am descoperit flexiuni în atitudini față de monarhism. Ce ne-a surprins, sau nu ne-a surprins? A fost deajuns ca Regele Mihai să se anunțe la locul de pelerinaj, pentruca "Români imparțiali", nu prea mulți dar destui, până atunci indiferenți sau chiar ostili, să devină un fel de "neomonarhiști". Aceștia se înumără, e adevărat, printre cei trecuți de 50 de ani, ba mai ales de peste 70 de ani, care au apucat timpul Regelui de elită Ferdinand I și al superbei Regina Maria. Cei mai tineri însă, crescuți în era egalitarismului nivelator, rămân nedumeriți când îi întrebi despre monarhie. Ei nu poartă în sine o copilărie legată de trecutul monarhiei românești. Ei n'au cum să evoce ca cei mai în vârstă vraja spectaculară a paradelor de odinioară, cu uniformele sclipitoare de fireturi și epoleți auriți, cu roșiorii rempanți pe caii încordați, albi, negri, murgi și roibi în buestru, cu fanfarele alegre și cu caleștile din care monarhii salutau zâmbitori în dreapta și în stânga la 10 Mai. Fastul regalității de altădată cu efecte de chermeză, dă fiori de nostalgie numai bătrânilor supraviețuitori ai unei epoci, apusă pentru totdeauna.

Cum se justifică proaspeții neomonarhiști? "Vedeți Dumneavoastră, spun ei cu un aer doct, exilul are nevoie de un arbitru, chiar simbolic, fie chiar un băț". Da, desigur, exilul are nevoie de un arbitru. Dar cum să fie arbitru un băț? Au mai încercat Habsburgii acum câteva secole să pună ca simbol un băț de care au agățat pălăria lui Genler. Si ați văzut ceau pățit. Wilhelm Tell a nimerit cu săgeata mărul depe capul fiului său și cantoanele elvețiene s'au răsculat.

In felul acesta, problema se pune greșit. Arbitru nu este nici un băț, nici un autocrat. Bățul este mânuit de alții, autocratul își face de cap. Mai rău este când niște pehlivani vor să facă din băț "a la Genler", un autocrat. Românii așteaptă dela arbitru altceva, cum vom vedea în capitolul trei. Dar, atențiune! Pași necugetați din exces de zel ar atrage consecințe ireparabile. Conflictul între "restaurație" și antiregalism nu este încă acut și nici actual. Nimeni în exil n'a găsit oportun să agite opțiunea între monarhie și republică. Sunt prea multe lucruri de făcut azi, pentruca cineva cu cap sănătos să propună pentru răspoimâine, un tron sau un scaun prezidențial. Exilul lasă până la ora adevărului, lucrurile așa cum sunt. Nici o fracțiune animată de un dogmatism antimonarhist nu s'a desprins până acum în exil. Nu-și are deci loc eforismul unui sociopolitolog francez, "la contre-faction c'est le Roi", adică pe românește "contra unei facțiuni ostile o facțiune este însuși Regele." Aceasta ar însemna, în loc de arbitraj, spargerea exilului în două facțiuni ireconciliabile prin dogmatizarea pro și contra regalism.

Nu are însă de ce să fie așa. Realitatea e mai simplă. Un oarecare reviriment promonarhist de circumstanță, se datorează numai acelui impuls de cooperare în exil, semnalat mai de mult și de mai multe ori. Prezența Regelui Mihai printre pelerini se grefează pe recenta tendință centrifugală la Români.

II. LA SOULTZMATT

"Exactitatea este politeța Regilor", spunea Ludovic al XVIII-lea, penultimul rege al Franței din sângele lui Ludovic al XIV-lea. Regele Mihai s'a silit pe cât i-a fost posibil la un drum de departe, să respecte politeța corporației din care a făcut parte. La câteva minute după ora 12, Regele și familia sa înaintase peste pietroaiele din aleea centrală, spre altarul improvizat la picioarele crucii care domină cimitirul român dela Soulzmatt. Mulțimei de pelerini le-au apărut "a prima vista", un domn respectabil, grav, închis în sine; o doamnă cu o înfățișare sobră și o domnișoară beneficiară nu numai de farmecul tinereții, dar și de al propriei persoane. Aici se opresc observațiile de caracter să zicem civil. Observațiile de ordin public urmează mai departe.

Am urmărit cu atenție oficierea parastasului de către cei opt preoți în frunte cu Părinții Gheorghe Calciu, Mihail Constandache și Dumitru Popa. Așteptam mai ales pomelnicul soldaților și ofițerilor morți pentru patrie. Când Părintele Popa a rostit cu un glas deosebit numele Mareșalului Antonescu "înconjurat de ostașii săi", Regele Mihai și-a făcut cruce. In felul acesta a reînnoit gestul de adeziune la comemorarea celor 40 de ani dela asasinarea Mareșalului-Conducător de către mercenarii regimului comunist. Cum am scris în altă parte, mormântul simbolic al Mareșalului Antonescu, fără loc de veci, se află la Soulzmatt, printre soldați.

Tot cu interes mă pregătisem să ascult cuvântarea Regelui Mihai. Regret nespus de a nu avea, în afară de aluzia și la morții din cel de al doilea război mondial, nimic de reținut. Regele s'a limitat la un șir de cuvinte convenționale fără nici o semnificație de fond. Regii și șefii de State nu sunt ținuți să aibă talent la oratorie sau ca scriitori. Dar li se exige să corespundă totdeauna la momentele istorice din care nu pot lipsi fără să piardă rațiunea de a fi. Momentul dela Soulzmatt da un prilej unic pentruca Regele să tragă învățături utile pentru viitor. In cimitirul național se îmbulzeau cel puțin 500 de Români, exilați vechi și noi, poate mai mulți, ba chiar o mie după unii gazetari străini, de toate vârstele, de toate originile sociale, de toate culorile politice, cei mai mulți fără culoare, de toate originile sociale și de toate categoriile profesionale. Toți aceștia la un loc constituiau un număr suficient și variat pentru ceea ce se chiamă un "eșantion" în scrutările institutelor demoscopice, "Gallup" și altele, din care rezultă opinia generală a milioanelor de cetățeni. Astfel după principiile demoscopiei, în "eșantionul" dela Soulzmatt se oglindea spiritul nu numai al tuturor Românilor din libertate, dar al întregii națiuni române, ținută zălog în sfera sovietică.

In această perspectivă, Regele Mihai n'a stabilit, nici n'a încercat să stabilească, un contact direct cu Micro-România dela Soulzmatt. L-a lăsat pentru altă dată? Să căutăm totuși o explicație. Abia după aproape 40 de ani, Regele Mihai lua parte la o adunare națională. După o absență atât de îndelungată din frământările atâtor decenii, nu-i cădea la îndemână să se simtă la largul său în fața unei majorități pătrusă de un autentic crez național. Chiar un om politic talentat și cu experiență ca Grigore Gafencu, mărturisea în Decembrie 1956 la Radio Paris și în memoriile sale, cât a fost de emoționat când a vorbit, cum ceruse, în fața unei adunări românești la Bonn. El a vorbit pentru prima dată la o adunare de o altă factură decât acelea cu care fusese obișnuit până atunci. Spiritul vital al reuniunii dela Bonn l-a impresionat pe Gafencu și l-a determinat să se angajeze definitiv alături de mișcarea națională patronată de Principele Nicolae. Peste patru săptămâni însă, Gafencu a murit. Angajamentul dela Bonn i-a rămas ca o dovadă de discernământ și de patriotism, demnă de înscris la loc de frunte în biografia lui. Ne explicăm deci poate așa, de ce Regele Mihai n'a prins de prima dată unda de comunicare cu un mare număr de Români.

Trecem peste amănunte de regie. Notăm numai contratimpul produs de montarea unei "claque" cum spun Francezii, a unei "galerii" cum spun Românii, cu strigăte stridente de trăiască, ca pe vremuri la întrunirile electorale de ale lui D.R. Ioanițescu și Jean Tehaș Florescu. "Galeria" cu gălăgia ei izolată, vădea rezerva majorității și risca reacțiuni neplăcute. Lipsa "galeriei" ar fi concordat mult mai bine cu conspectul primului pas al Regelui Mihai spre exilul național.

Prezența fugitivă a Regelui Mihai la Soulzmatt fără corespondență directă cu adunarea de Români, a fost un insucces? Nu, făcând suma rămâne un anumit procent pozitiv. Un fapt pozitiv este însăși venirea Regelui printre Români. Un succes este lipsa reacțiunilor potrivnice, posibile la mulți. Dar fenomenul esențial petrecut anul acesta la Soulzmatt, este întâlnirea mai tuturor sectoarelor din exil, Regele cu familia și cu ai săi, organizațiile principale, independenții de organizații, personalități culturale și mulțimea de cetățeni. Incontestabil momentul din 14 Iunie 1986 pe pământul sacru franco-român, este evenimentul cel mai important în ultimii ani din istoria exilului românesc. Astfel s'a întredeschis o poartă care dacă nu va fi lărgită, se va reînchide definitiv.

III. DUPĂ SOULTZMATT

Si acum, ce e de făcut pe acest drum? Incă din 1984-85 începuse să se distingă o tendință de apropiere în exil. In acest prim stadiu prielnic, a scăpărat întâmplător o scânteie, cum se știe, în ziua comemorării Transilvaniei din 30 Noembrie 1985 la Frankfurt. Scânteia aceasta preluată spontan și apoi îndrumată spre Paris, devine, dacă nu o flacără ca în sloganul lui Lenin, cel puțin o lumină călăuzitoare la o realizare fundamentală. Aceasta urmează a fi platforma în raporturile cu lumea din afară. Inutil să mai insistăm asupra urgenței de a repara imaginea lamentabilă făcută României în lumea occidentală. Numai cu o nouă imagine pe baze solide și durabile, pot fi apărate cu succes interesele naționale.

Spre această finalitate salutară apare ca ineluctabilă cooperarea principalelor forțe politico-culturale din exil. Din sânul lor urmează să se inter-selecteze elementele pregătite, prin vocație, cunoaștere și experiență, să elaboreze principiile de politică internă și să stabilească relațiile cu oficiile politice și centrale de documentare ale puterilor occidentale. Așa se ajunge și la o altă finalitate în exil, la o unificare din diversificare dinăuntru, prin fapte concrete, singurele convingătoare. Unirea depe deasupra într'o organizație unică, pe baza nebuloasă a conjurării patriotice, este numai o iluzie simplistă, ba chiar o utopie contraproductivă. Numai precizarea obiectivelor concrete determină la cooperare, mai ales când mai toți își dau seama de imperativul platformei externe și al unui grup competent care s'o reprezinte. Numai așa se cristalizează acel consens general al exilului, făcut din consimțământul organizațiilor importante și din asistența majorității silențioase.

La acest punct intră în discuție oportunitatea mult discutată a arbitrarului. Ce este un arbitrar? Termenul este echivoc. Arbitru este și o persoană liber aleasă pentru a media între părți, dar și un comandant absolut fără drept de apel. De arbitru ales pentru a interveni între mai multe voințe, se distinge liberul arbitru, adică privilegiul propriei voințe unice. La arbitraj și arbitral, instanțe benevole de împăciuire, se opune arbitrar, despotism disprețuitor de lege. Iată câte variante derivă din termenul de arbitru. Regele Mihai să nu se încurce în ele. In primul rând trebue să uite atribuții din trecut, lovite de conduita istorică. Autoritatea Regelui Mihai pentruca să fie reală, se va sprijini pe altă bază, pe o bază nouă, adică pe propria utilitate în serviciul României. Intr'un eventual contract între rege și exilul românesc, mandatar al României, urmează să fie bine definit postul de arbitru. El va cuprinde principiul egalității între rege și exil, ca în convenția dintre Ferdinand de Aragon și Isabela de Castilia: "face atât, atât face, Isabela cât Fernando". Dar mai înainte de toate, postul adevărat al Regelui Mihai este cel de ambasador al exilului românesc, adică al României. Așa, principalele elemente politico-culturale împreună cu Regele Mihai și în consensul general al Românilor, pot constitui într'adevăr o forță remarcabilă în politica externă.

Nu mă voi întinde nici la cum trebue făcut, și la alte considerente. Destul că într'un fel sau într'altul și din impulsul natural al necesității, comunitatea de lucru pe plan extern se va face. Si atunci reamintim celor în cauză, ce a spus un conducător de Stat la sfârșitul anilor 30, cu prilejul unui mare eveniment internațional: "Când ceva e fatal să se petreacă în istorie, mai bine să se facă cu noi decât fără noi, sau și mai rău, împotriva noastră".

VIRTUŢILE DEMOCRAŢIEI

—Constantin MACRI—

Rândurile de mai jos miau fost sugerate de recentul Campionat Mondial de Fotbal. Plecând dela nişte constatări şi comentarii făcute de Mircea Carp dela "Europa Liberă", că România este singura ţară din Răsăritul marxist care n'a transmis nici măcar reportaje radiofonice asupra acestui major eveniment sportiv, şi raportându-se la Grecia, ţară cu nouă milioane de locuitori care a preluat în direct pentru radio şi televiziune toate jocurile, distinsul comentator ofta alături de noi pentru discreţionismul dictaturii dela Bucureşti. Abuz, dispreţ şi stupiditate.

Se fac frecvente şi utile, foarte edificatoare şi utile comparaţii între Coreea de Nord şi de Sud, între China continentală şi Taivan, între R.D.G. şi R.F.G., toate aceste paralele ducând la aceeaşi concluzie evidentă şi incontestabilă: că virtuţile democraţiei, capacităţile ei creatoare, dinamismul ei progresist, sunt infinite în raport cu dictaturile în general, şi cu cele de stânga în special.

Si pentrucă Dl. Mircea Carp a făcut o comparaţie între Grecia şi România, noi încercăm s'o completăm.

Sansa Greciei de a cădea în "lotul" aliat se datoreşte, evident, în bună parte, poziţiei ei geografice, excepţionalei situări strategice.

Nu ştim dacă peticul de hârtie pe care a scris Churchill şi l-a bifat Stalin, are o existenţă şi semnificaţie istorică reală, după cum au pretins unii istorici şi publicişti. Fapt este, că Grecia, după asaltul stalinist din anii 1947-1950 şi-a restabilit un regim democratic.

După "dictatura coloneilor" (junda) din anii 67-74, Grecia a revenit la un regim democratic real, multipartinic.

Legăturile culturale, religioase, politice, sociale, dintre poporul grec şi poporul român sunt vechi de secole şi au făurit o asemenea simbioză istorică plurivalentă încât unele capitole de istorie sunt comune. Vezi lupta antiotomană. Prima Biblie românească este tipărită la 1688 de un domn de origină bizantină, Serban Cantacuzino. Prima carte în limba română este tipărită de un călugăr grec, Coresi.

Prin Asachi şi Eliade Rădulescu, renaşte în veacul 19 şcoala românească. La începutul acestui secol ca şi în cele anterioare, Junii valahi sau moldoveni se instruiau mai întâi în greacă prin Aristotel şi Euclid, Parisul şi Berlinul începând a fi descoperite de generaţia lui Kogălniceanu.

Grecii au văzut în România un Eldorado, o a doua lor patrie. Oraşe precum Brăila, Constanţa, Galaţi aveau o populaţie majoritar greacă. Cu excepţia momentului Tudor Vladimirescu (cu o complexă geneză şi finalităţi conjuctural explicabile), colaborarea greco-română a fost tot timpul fraternă. In "vechiul regat" din cinci familii trei au nume greceşti. Vasiliu, Teodoriu, Nicolau, Teodoru etc., ca să nu mai vorbim de cele cu rezonanţă istorică, Suţu, Sturdza, Ghica, Cantacuzino, Duca etc.

Două lucruri sunt extrem de importante: întâi, că deşi Grecia îşi obţine independenţa cu cincizeci de ani înaintea României, progresul tehnic, urbanistic, civilizatoric în general al României, depăşeşte fantastic de repede pe cel obţinut de Grecia în perioada corespunzătoare.

Grecia n'a avut norocul unei domnii de 48 de ani, rodnică sub toate aspectele, ca cea a Regelui Carol I. Instabilitatea politică, veşnicile frământări, proverbiala polemică politică a ţinut Grecia pe loc, sau aproape pe loc, timp de un secol.

Nici zguduirea din 1922, când Europa a trădat mica dar viteaza Grecie, abandonând Asia-Mică Turcilor şi lăsându-i pe aceştia să-şi facă un cap de pod pe continent, exclusiv pentru considerente strategice, zguduire care a rănit invindecabil sufletul grec, şi nici această traumă n'a maturizat suficient clasa politică conducătoare greacă. Grecia rămânea o ţară nedezvoltată.

A venit sfârşitul celui de al doilea război mondial şi comunizarea Răsăritului european. Au plecat rând pe rând Evreii, Armenii, Turcii din Dobrogea, Saşii şi Svabii din Transilvania şi Banat. In faţa pustiirii şi a dictaturii feroce, Grecii din România şi-au adus aminte de Elada străbună, pământul pe care s'a născut democraţia.

Chiar Grecii lui Marcos refugiaţi în Răsărit prin anii 1950, au părăsit "paradisele" pentru care au luptat şi au revenit în Grecia.

Intre anii 1960-1980, Atena a devenit un oraş cu patru milioane de locuitori, cu un milion de automobile. Grecia întreagă a fost şi este un şantier, blocuri superbe de locuinţe, o activitate publicistică şi editorială extraordinară, un avans tehnic în necontenit avânt. Iată virtuţile democraţiei.

Este drept că se dialoghează mult şi adeseori superfluu, dar realităţile profunde ale unui mare popor, mare prin miraculosul lui trecut, prin contribuţia lui imensă, decisivă, la cultura omenirii, fac din Grecia de azi o patrie a belşugului şi rodniciei pe toate aspectele, care priveşte cu tristeţe la cum şi când a decăzut România de altădată, unde mulţi Greci s'au născut şi au visat.

Deci trebue să reţinem că democraţia greacă contemporană a fost teribil de fecundă. A fost şi este, pentrucă Grecia săracă de altădată, care avea numai capre, soare şi piatră, este azi o ţară în plin şi dinamic proces de modernizare şi de occidentalizare. Pretutindeni se aruncă hainele orientalismului şi turcizării şi se adoptă formule ale democraţiei liberale occidentale. Acest proces e vizibil la fiecare pas.

Din nefericire în România e invers. Poporul e tras înapoi, pe timpul despotismelor orientale, iar democraţia a rămas o amintire. Până când?

HOTOTOGISU ALTEI LUMI CÂNTĂ AMAR DE-ALBASTRU

Poeme tanka

Albul altei lumi
Ne cântă-amar de-albastru
Apele, timpul...

Pasăre-a Marei Stingeri -
Lampă cu aripi târzii.

***

Mijloc vieţii...
Pe clopot promoroacă.
Cuib gol în sunet.

Iarba ce creştea la morţi
Mi-a apărut printre grâu.

***

Am rămas singur...
Cerul - ultimul reazăm
Mi-l duc cocorii.

Trestii miezul de noapte
Si-l bat pe gheaţa lunii.

***

Eu şi trupul meu...
Cât'să mai duc în spate
Ologul Luminii?

Si totuşi, iertare'ţi cer
Povară-a mea de aripi.

***

Ceasul aburit -
Ce ceaţă e afară!
Simt chiar copacii

Tiptil fugind din lume
Cu sufletu-mi de mână.

***

Pe partea din Sud -
Sufletul meu sau al cui?
Am visat Copacul.

Umbra lui ce amară-i!
Pare'nceputul lumii.

***

Nu'mi mai amintesc
De florile de gutui.
Cântec violet?

Mireasma lor freatic
Subpământean mă strigă.

***

Trup de idee?
Nu pentru mine. Te rog,
Ziditorule!

Lasă-mă lut să'nfloresc
Rotund coapsele morţii.

Dumitru ICHIM

SCRISUL ŞI MISIUNEA LITERATURII

—Mircea ELIADE—

Rugat să-şi dea părerea, pe vremea faimoasei controverse între Titu Maiorescu şi Dobrogeanu-Gherea cu privire la "artă pentru artă" sau "artă cu tendinţă", Caragiale ar fi răspuns: "Nici una nici alta: artă cu talent!" Fireşte, răspunsul acesta era dat mai mult în glumă, aşa cum obişnuia Caragiale să răspundă de câte ori era vorba de o problemă serioasă. Dar, chiar aşa fiind, este el atât de superficial pe cât pare? Nu ştim ce însemna "talent" pentru Caragiale. Dar credem că orice definiţie s'ar da "talentului literar", acesta din urmă presupune vocaţia. Scrie bine acel scriitor care, înainte de orice preocupare teoretică ("tendinţă", "artă pentru artă" etc.), simte nevoia de a scrie, aşa cum un muzicant simte nevoia să facă muzică sau un matematician să gândească matematic: "simte nevoia", adică: nu poate trăi altfel, nu poate trăi fără să scrie. Publicarea, difuziunea, succesul sau insuccesul cărţilor pe care le scrie, sunt elemente secundare. Ele pot promova o vocaţie literară, sau o pot atenua; în nici un caz nu o pot decide, nici zădărnici.

Intr'un anumit sens se poate spune că scriitorul, ca şi artistul creator în genere, constituie un mod de a fi specific, deosebit de celelalte moduri de a fi îngăduite omului în Univers (religios, economic, politic, etc.). Scriitorul ca şi artistul în general, întâmpină în actul său de creaţie Timpul, şi luptă cu el. Asta nu înseamnează numai că orice operă de artă se realizează într'un timp concret, istoric, diferit dela clipă şi dela loc la loc (altul era timpul istoric al Divinei Comedii altul al lui Madame Bovary); căci şi celelalte îndeletniciri umane se săvârşesc, cu exclusivitate, tot într'un timp istoric (orice operaţie economică, sau politică, e legată de "moment"; adică, ţine seama - sau presupune - toată "istoria" care, împlinindu-se aşa cum s'a împlinit, a făcut posibil acel moment). Dar, spre deosebire de asemenea îndeletniciri, creaţia literară, ca şi celelalte creaţii artistice, se săvârşeşte luptând totodată cu timpul istoric în care ele se împlinesc. Luptând - adică împotrivindu-se lui, încercând să-l ignore sau să-l depăşească. Orice operă de artă reflectează, într'un anumit fel, momentul istoric în care a fost concepută; nu ne putem închipui o Divina Comedie, autentică, scrisă în epoca romantismului german sau romanului naturalist, nici Education Sentimentale scrisă în secolul al XVIII-lea sau în zilele noastre. Asta nu înseamnează, însă, nici că aceste opere sunt importante pentrucă oglindesc momentul lor istoric, nici că ele ne plac încă numai întrucât regăsim în ele o anumită epocă istorică apusă. Valoarea estetică şi filosofică a Divinei Comedii - ca şi a Educaţiei sentimentale, de altfel - întrece cu mult valoarea lor, cum se spune, "documentară", de opere oglindind mai mult sau mai puţin desăvârşit idealurile, preocupările şi mizeriile omului medieval sau burghezului francez din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Si aceasta pentru simplul motiv că atât Dante cât şi Flaubert, prin însuşi faptul că au fost scriitori, că au avut, aşa dar, o vocaţie care îi deosebeau de contemporanii lor, trăind în marea lor majoritate o "existenţă istorică", limitată la "clipă" - au depăşit Timpul şi au regăsit acele situaţii sau perspective care se numesc, greşit, "universal umane". (Greşit - pentrucă nu sunt întotdeauna universale, şi nu sunt exclusiv umane).

Se vorbeşte foarte mult astăzi de obligaţia pe care o are scriitorul de a oglindi, în opera lui, şi de a da seama totodată, de momentul său istoric. Asta au făcut-o scriitorii de când lumea şi fără să-i înveţe nimeni. Totul depinde ce se înţelege prin "oglindirea momentului istoric". Dacă ascultăm pe doctrinarii marxişti ar însemna să se oglindească în opera de artă ultimul articol-program din Pravda. Un scriitor sovietic ca şi un scriitor din ţările ocupate de Sovietici, e dator să comenteze prin literatura lui, tactica partidului comunist: să elogieze eroii istoriei ruse în 1942-44, şi să batjocorească "ideologia decadentă a imperialismului anglo-american" în 1947-49. Mâine, dacă tactica Sovietului suprem se va schimba, se va schimba şi "momentul istoric" pe care trebue să-l reflecteze scriitorul: Anglo-Americanii vor putea deveni popoare progresiste, şi vor fi atacate, în locul lor, cine ştie ce naţiuni retrograde sau ideologii subversive. Numai că, în acest trist caz de iobăgire a omului, nu mai e vorba de literatură - ci de maculatură politic - administrativă. Fie că se numesc nuvele sau romane, asemenea proze nu depăşesc, ca nivel teoretic şi libertate morală, normativul gazetelor de partid sau manifestul electoral. Ele sunt, bineînţeles, excelente documente istorice, adică mărturisesc o anumită concepţie a omului care, pentru un militant marxist se numeşte democraţie, iar pentru nemarxişti poartă încă străvechiul nume de tiranie şi sclavie.

Dar nu numai marxiştii pretind că cea mai importantă datorie a scriitorului este suprimarea momentului istoric. Nu numai marxismul (ca şi fascismul, de altfel; ca şi oricare alt fanatism, politic sau religios) cunoaşte o "literatură angajată". Seful existenţialiştilor francezi, Jean-Paul Sartre, cere şi el, în numele doctrinei dela care se revendică, c "angajare" a scriitorului; adică imersiunea lui în "actual", în "momentul său istoric", fără nici o preocupare transhistorică, fără dorinţa de a scrie şi pentru alţi oameni, din alte timpuri sau din alte locuri. Nu e locul aci să discutăm o asemenea teză, căreia, de altfel, i s'au dat din felurite părţi, răspunsuri definitive. Să ne oprim o clipă numai aspura acestei formule: "literatură angajată". Ce vrea să spună ea? Angajat - în ce? In momentul istoric contemporan scriitorului? Angajat, în chip deplin, nu poate să fie decât omul politic sau omul economic; adică, omul care vrea să se pretindă exclusiv istoric, creator şi prozator (dacă se poate crea o asemenea formulă!) de istorie. Dar un scriitor nu se poate substitui omului economic şi politic, chiar dacă ar voi s'o facă. E vorba de planuri diferite şi de activităţi spirituale autonome, dacă nu chiar divergente. Omul care se vrea şi se pretinde exclusiv istoric are o altă experienţă a timpului decât scriitorul; care, deşi, trăieşte şi el, ca orice fiinţă istorică, în timp e împins, totuşi, de propria lui vocaţie de artist să se smulgă dimensiunii timpului istoric şi să regăsească, dacă nu "eternitatea", cel puţin un "timp" cu ritmuri mai lente, timpul somnului, bunăoară, sau timpul ciclic, al tuturor miturilor şi religiilor arhaice.

Deci, cum s'ar putea "angaja" un scriitor, ca scriitor? Vocaţia lui proprie este înainte de toate de ordin metafizic, care nu poate adera unui program, oricât de sublim ar fi acesta (şi nu prea vedem programe de angajament atât de sublime...) A fi scriitor, ca şi a fi artist, însemnează a fi la dispoziţia propriilor tale vocaţii, a fi încontinuu prezent ţie însuţi. Cineva spunea că geniul este atenţia la geniu. Acelaşi lucru e adevărat şi pentru oricare altă vocaţie: îţi realizezi chemarea, oricare ar fi ea, în măsura în care eşti liber să-i asculţi şi să-i urmezi îndemnul. Nu poate fi vorba de o astfel de "angajare" decât faţă de tine însuţi; mai exact, faţă de vocaţia ta (Care, uneori, poate fi altceva decât ceea ce crezi că eşti tu însuţi...)

Asta nu înseamnă, evident, că un scriitor ca om istoric, ca cetăţean, nu are dreptul să se "angajeze" în orice mişcare politică îi place. Dacă se hotărăşte, liber, să adere la un partid care-i cere să renunţe la propria lui vocaţie literară, propunându-i, în schimb, să confecţioneze proză sau poezii după normativele biroului politic - îl priveşte. Partidul câştigă un nou membru, şi poate chiar un nou agent electoral - scriitorul se pierde pe sine. Asemenea abdicări sau sinucideri sunt cunoscute în istoria literaturii universale, chiar înainte de apariţia birourilor politice şi ideologiilor totalitare. Au fost scriitori care au abdicat dela propria lor vocaţie şi misiune pentrucă au căzut pradă unor vicii de tendinţă totalitară, sau pentrucă s'au convertit, sau au schimbat pur si simplu de vocaţie. (Orientul cunoaşte o seamă de poeţi care au devenit sfinţi sau metafizicieni, etc.). Singura deosebire între aceste cazuri, e drept, izolate, şi teoriile actuale asupra "angajării" scriitorului - se află în pathosul cu care se militează, în zilele noastre, pentru "intrarea în rânduri" a artiştilor şi mai ales a scriitorilor.

Spuneam mai sus că, chiar dacă ar voi, un scriitor autentic nu se poate angaja total, ca scriitor, pentru simplul motiv că el nu poate trăi, total, în momentul său istoric. Orice vocaţie artistică se naşte ca un protest împotriva "momentului istoric" - oricare ar fi acesta. Nu e vorba numaidecât de "protestul" instinctiv al artistului împotriva realităţii lui imediate, de dorinţa lui de evaziune în lumi ideale sau în timpuri de mult apuse. Chiar în afară de alte evaziuni (predestinate întregii specii umane, nu numai artiştilor), o vocaţie artistică, şi în special literară, se împotriveşte momentului istoric contemporan pentru simplul motiv că e vorba numai de un moment, iar tendinţa înnăscută în orice creator este să cuprindă, dacă nu totul, cel puţin cât mai multă realitate. Si există zone imense de realitate care nu sunt "istorice", adică nu sunt modificabile de cursul evenimentelor, nici de luptele de clasă, nici de necesităţile economice, conflictele politice, etc. etc. Există în primul rând acel nemăsurat ocean al subconstientului şi al transconstientului, purtător al memoriei colective şi al arhetipurilor, izvor nu numai al "inspiraţiei" artistice, ci şi al visurilor, nostalgiilor şi beatitudinilor întregii specii umane. Toată această realitate umană precede şi depăşeşte nu numai "momentul istoric" actual, ci întreaga "istorie" a umanităţii, ea avându-şi rădăcinile, pe de o parte, în însăşi inima materiei vii, iar pe de altă parte în zonele transcendente ale arhetipurilor. Orice scriitor, prin actul său de creaţie, încearcă să depăşească şi să completeze "momentul istoric" în care i-a fost dat să trăiască, trudindu-se să surprindă nu numai "atmosfera" contemporaneităţii sale, ci şi această realitate totală care începe cu primele zvâcniri ale materiei vii ca să sfârşească în conştiinţa lui Dumnezeu. Dacă un scriitor ar trebui să scrie numai pentru contemporanii săi, aşa cum îl sfătuieşte Sartre, el s'ar substitui cronicarului sau reporterului de actualităţi. Dar această substituire este, în fond improbabilă, un scriitor fiind incapabil, prin însăşi situaţia sa în Univers, să oglindească exclusiv ceea ce îi revelează Timpul, momentul său istoric. Vocaţia lui de scriitor îl obligă să lupte cu timpul, să i se împotrivească, să redescopere întregul fragmentat de Timp într'o infinitate de "momente istorice".

De altfel chiar atunci când se spune că opera unui scriitor reflectează întru totul epoca sa istorică, aşa cum se spune bunăoară de opera lui Balzac sau a lui Proust - trebue observat că această oglindire alcătuieşte numai un aspect al geniului său literar. Comedia umană este, desigur, o admirabilă frescă a societăţii franceze din prima jumătate a veacului XIX, dar nu este numai atât; marilor eroi balzacieni le răspund, peste veacuri, personagii shakespeariene sau ale tragediei antice. Geniul lui Balzac constă tocmai în această sporire a "momentului istoric" prin aluviuni transhistorice. In opera oricărui mare scriitor întâlnim mai multe dimensiuni ale Timpului; acolo îşi dau întâlnire şi "momentele istorice" şi ritmurile mai lente sau mai precipitate ale unui timp care nu mai e istoric, timpul regimului nocturn al spiritului.

In fond în această paradoxală luptă cu timpul, stă măreţia şi tragedia scriitorului. Căci, pe de o parte, un scriitor nu poate fi absent din momentul său istoric, iar pe de altă parte el nu poate fi permanent prezent în acest moment. Nu poate fi absent decât cu riscul de a crea o operă abstractă, artificială, hibridă, imitaţie a altor opere, din alte momente istorice. Numai cu un asemenea risc se poate scrie în zilele noastre, în limba şi stilul unui Petrarca, bunăoară, sau al poeţilor parnasieni. Un poet contemporan e dator să ţină seama de stadiul actual al experienţei poetice, adică, într'un cuvânt, de întreaga "istorie" a poeziei. El nu se poate întoarce la Eschil, nici măcar la Baudelaire. El nu poate decât relua, deci spori şi revalorifica, temele şi situaţiile eschileene sau baudelairiene. Pe de altă parte, obligat să ţină seama de momentul său istoric, un scriitor nu poate, totuşi, să ţină seama numai de el, pentrucă, am văzut, el e solicitat de o multiplicitate de situaţii şi e însetat de "întreg", adică de totalitatea zonelor realului. In acest paradox, spuneam, în necesitatea de a fi totodată în Timp şi împotriva Timpului, stă măreţia şi tragedia scriitorului.

De fapt, acest paradox domină orice existenţă umană, nu numai aceea a scriitorului. Orice om, în măsura în care se recunoaşte om, şi nu numai unitate zoologică, socială sau economică, e sfâşiat între nevoia de a rămâne în timp, şi de a-l depăşi, de a nu refuza istoria căreia îi este contemporan, şi totuşi, de a şti s'o depăşească şi s'o devalorizeze (prin "ieşirile din timp" pe care le reprezintă experienţa religioasă, sau speculaţia metafizică, sau meditaţia, contemplaţia estetică, etc.) Dar, în cazul scriitorului această condiţie general umană este şi mai acută. Lupta împotriva Timpului istoric este, în cazul lui, mult mai aprigă, datorită în primul rând libertăţii de care el se bucură într'o măsură inaccesibilă celorlalţi oameni. Dacă scriitorul, ca şi artistul în genere, poate reprezenta un tip uman vrednic de stima celorlalţi, faptul se datoreşte mai ales pentrucă, prin viaţa şi opera lui, scriitorul învaţă pe ceilalţi acest lucru, cu totul nou în Univers şi atât de greu de realizat: libertatea. In fond, se poate spune, într'o formulă extrem de sumară, că întreaga viaţă cosmică, rânduită de legi şi determinată până în cele mai mici amănunte, tinde să-şi depăşească propriul său destin lăsând să apară acest mod nou de a fi: libertatea umană. Evident, libertatea este accesibilă omului ca atare, şi, cel puţin dela apariţia creştinismului, ştim că un om poate fi liber, bunăoară prin credinţă. Căci pentru cel care crede, totul e posibil; adică, nu există "lege" care să nu poată fi abolită, şi nu există determinism care să nu poată fi invalidat.

Dar în cazul scriitorului, libertatea îşi descoperă o dimensiune în plus: ea e creatoare nu numai de viaţă interioară, ci şi de opere de artă; care, într'un anume fel, adaugă forme şi existenţe noi Universului, colaborează, am putea spune, la completarea Creaţiei. Orice om poate descoperi libertatea şi-şi poate salva propria sa viaţă interioară. Dar numai artistului îi este dat să arate rodul acestei libertăţi, să înveţe pe ceilalţi, prin propria lui operă, cum se poate lupta cu timpul rămânând totuşi în el, cum se poate presimţi eternitatea în clipă şi plenitudinea în istorie.

Căci, de fapt, acesta este destinul omului: să trăiască în Timp, în Istorie, păstrând totuşi legătura cu eternitatea Că acest destin este foarte arareori îndeplinit, o ştim cu toţii. Ceea ce ştim mai puţin, este că "ratarea" omului se datoreşte în primul rând falsei sau insuficientei lui concepţii despre libertatea umană. Pentru om, libertatea nu poate fi actualizată decât împotriva momentului istoric, împotriva timpului - care te sileşte să faci cutare sau cutare lucru pentrucă te afli într'o anumită situaţie istorică, şi astfel, te determină necontenit, transformându-te, până la urmă, într'un robot. Actul de creaţie, al scriitorului este un act liber. Evident sunt implicate în el o seamă de "determinante" (naţiune, clasă socială, moment istoric, condiţie economică, tensiune psihologică, etc.) - dar actul de creaţie artistică rămâne, totuşi, un act liber, dacă n'ar fi decât prin faptul că, în cele din urmă, artistul decide dacă îşi împlineşte sau nu opera.

Creaţiile artistice alcătuiesc un model ideal pentru omul ca atare, nu pentru faptul că în ele acesta îşi alege modelul care trebue imitat - ci pentrucă o creaţie artistică înseamnă exprimarea unui act de libertate, şi omenirea se îndreaptă (cu câtă trudă şi cât sânge!) către eonul libertăţii creatoare, cum spuneam, a unui nou mod de a fi în Univers. Aceasta înseamnă că un scriitor se deosebeşte de restul semenilor săi pentrucă el arată, prin opera lui, ce poate fi omul, ce trebue să fie el. Intr'un anumit sens, el anticipează o condiţie umană pe care numai viitorul îndepărtat o poate generaliza masiv. Si aceasta pentru simplul motiv că opera de artă semnifică atât o libertate cât şi o creaţie, care, în fond, sunt accesibile condiţiei umane ca atare, în clipa când se ia pe deplin cunoştinţă de ea. De aceea se şi spune că

Continuare în pag.9

Jurnal de artist

ÎNMORMÂNTAREA REVOLUŢIEI

—Camilian DEMETRESCU—

In 1952 se împlineau o sută de ani dela moartea lui Niculaie Bălcescu. “Partidul” a decretat aniversarea eroului dela 1848 în stilul iacobin al utopiilor totalitare. Evident, înainte de toate, Bălcescu a fost înscris postmortem în partid, cum se cuvine pentru orice personaj destinat a ocupa un loc de prim ordin în ierarhia supremă a revoluţiei. Declarat precursor, deschizător de drum, înaintaş al noii geneze comuniste, corpul lui Niculaie Bălcescu pierdut în groapa comună a cimitirului din Palermo, e purtat simbolic în triumf pe lespezile de granit roşu ale Panteonului comunist. Toată presa de regim a participat la acest faraonic cortegiu funerar. S'a scris tot ceea ce era permis să se scrie despre Bălcescu. Evident, nu s'a scris nimic despre ultima dramă pe care a trăit-o în anul morţii sale. In dorinţa de a-şi îmbrăţişa mama şi de a muri pe pământul ţării, Bălcescu se îmbarcă la Constantinopol pe un vapor şi ajunge la Galaţi. Mama şi prietenii îl aşteptau pe chei dar poliţia nu i-a permis să coboare de pe vapor. Domnitorul ţării, Bibescu, precum şi reprezentantul Porţii fuseseră de acord cu întoarcerea lui Bălcescu, dar în faţa categoricului “niet” al consulului rus, au trebuit să cedeze. Si astfel Bălcescu a fost nevoit să plece fără a-şi îmbrăţişa mama şi prietenii, fără a pune piciorul pe pământul ţării. S'a stins în toamna aceluiaşi an la Palermo, singur, într'o mizeră locandă. Nu se poate scrie despre aşa ceva la Bucureşti; după cum nu se poate scrie despre proiectul său din 1849 pentru o alianţă româno-ungară, negociată la Pesta şi Debreţin, fiind convins că “unirea româno-ungară e singura stavilă posibilă împotriva cotropirii ruseşti” (Cartojan, “N. Bălcescu, Scrieri istorice”, pag.11). Kossuth, alt “erou” înscris în partid astăzi, refuză propunerea lui Bălcescu şi astfel e zdrobit de Ruşi. Pentru a nu fi prins de “cotropitorii ruşi” Bălcescu se refugiază în Munţii Apuseni la Avram Iancu, în mijlocul ţăranilor.

Aniversarea morţii lui Bălcescu s'a consumat la Bucureşti cu risipă de adjective şi de fonduri destinate unor comenzi propagandistice, în timp ce mormântul lui era literalmente lăsat în părăsire. M'am dus la Palermo în 1975 pentru a-l căuta. Cu mare greutate, după cercetări în arhivele cimitirului, am reuşit să dau de urma lui. L-am găsit aşa cum fusese făcut de Români înainte de război, dar neîngrijit, fără o candelă aprisă nici măcar de ziua morţilor. După ce puţinele coroane oficiale depuse de ambasadă timp de treizeci de ani se ofiliseră de mult, nu rămânea din lăcaşul lui de veci decât un număr de inventar în dosarele prăfuite. Materialismul istoric nu cunoaşte cultul morţilor pe care îl consideră obscurantism; practică în schimb tehnica conservării cadavrelor ilustre, ca în lugubrul mausoleu al lui Lenin din Piaţa Roşie. Dar şi acolo, corpul defunctului există numai în partea sa vizibilă pentru public, dela brâu în sus, partea inferioară a cadavrului fiind înlocuită sub faldurile drapelului bolşevic de mecanismul refrigerant, modernizat astăzi.

Partidul a transmis Comitetului pentru cultură şi artă directivele privind organizarea unei ample expoziţii de artă plastică pe tema centenarului Bălcescu. Au fost convocaţi artiştii consideraţi “valizi” şi după analiza tematicii s'au semnat contractele, cu obligaţia de a prezenta în termenul stabilit proiectul de compoziţie a lucrărilor. Subiectele trebuiau să fie riguros legat de momentele “revoluţionare” ale vieţii lui Bălcescu, natural reprezentat în mijlocul muncitorilor tăbăcari şi a poporului proletar, având ca model “luminoasă artă sovietică cu impecabilul său realism fotografic. Singura abatere stilistică tolerabilă în acea perioadă faţă de estetica sovietică era clasicismul renaşterii, în care căutau o scăpare din capcana realismului socialist artiştii conştienţi de fundătura în care intrase arta românească. Cu acest gând, am ales o temă care să-mi permită abaterea dela regula oficială. Am prezentat comisiei de “îndrumare” un proiect de compoziţie legat de sfârşitul tragic al lui Bălcescu în exil, înmormântarea lui în groapa comună din vechiul cimitir din Palermo. Scena era concepută ca o “Pieta” tiţianescă: corpul lui Bălcescu în cămaşă albă ţinut de doi oameni simpli (hamali din port angajaţi pentru acest lucru) unul în picioare, aplecat de greutatea corpului, altul în genunchi îmbrăţişându-i picioarele, în spate figura monumentală a notarului comunal şi mai jos silueta preotului ortodox al parohiei greceşti. In groapă, salahorul cu torsul ars de soare şi mâinile odihnind pe lemnul lopeţii. Ca peisaj, stâncile muntelui Pellegrino ce străjuie cimitirul (amintind Caraimanul din Buştenii naşterii mele) şi în fund, marea.

Din întâmplare în acea zi comisia era ceva mai redusă, lipsind unii dintre îndrumătorii “vigilenţi”, aşa că proiectul a fost admis (ţinând cont fără îndoială de clasicismul compoziţiei). Am început lucrul pe mare, adică pe pânza definitivă, dar, din motive de sănătate a trebuit să plec din Bucureşti la munte, unde am continuat să lucrez. Comisia nu s'a putut deplasa să-mi urmărească lucrarea pe parcurs. L-au trimis pe Szoniy să o vadă, cred că nu i-a displăcut, nu a făcut obiecţii ideologice şi astfel am primit avansurile în continuare până la terminarea lucrării. In toamnă au început lucrările juriului, care au durat mult, ivindu-se probleme complicate, mai ales cu anumiţi maeştri care cu greu se puteau împăca cu noua “viziune” artistică a partidului (Ciucurenco, Lucian Grigorescu, Stefan Constantinescu, etc.). S'a discutat lucrarea mea şi a fost respinsă. Am aflat de refuz doar când, la sugestia (ordinul) consilierului sovietic pentru artele plastice, s'a organizat în sălile Palatului, în muzeul condus de Maxy, o expoziţie cu toate lucrările respinse, pentru a fi analizate critic. Erau, cred, peste două sute (cu sculptură şi pictură) înghesuite unele peste altele. Inainte de discuţie am fost convocat în mod special la Uniunea Artiştilor Plastici, de către organizaţia de partid. Când m'am prezentat sala era plină. Erau de faţă reprezentanţi dela comitetul central şi dela minister. Mi s'a făcut un proces pentru subversiune ideologică în lucrarea pe tema înmormântării lui Bălcescu. Acuzatorul principal, Iosif Cova, pe atunci preşedintele Fondului Plastic, m'a demascat ca un duşman al culturii socialiste, afirmând textual că prin această lucrare am vrut să “înmormântez idealurile revoluţiei dela 1948”. Am încercat să mă apăr subliniind tragedia exilului şi a sfârşitului lui Bălcescu, dar această apărare m'a acuzat şi mai mult în ochii partidului.

In comunism “pesimismul” este considerat un delict moral, un reziduu burghez care trebue extirpat, incompatibil cu optimismul “omului nou”. In literatura sovietică nu figurează nici un poet tragic; genul este interzis. Euforia e obligatorie în socialism. De altfel, cum ar putea sluji propaganda bolşevică un poet tragic? La Uniunea Artiştilor Plastici, condusă de Maxy, Perahim, Boris Caragea, Cova etc, un artist ca Ion Andreescu, considerat iremediabil pesimist, era interzis ca model de urmat generaţiilor tinere, tot astfel cum Van Gogh, declart “mistic” (?!), era interzis studenţilor dela Institutul de arte plastice (vechea Academie de Belle-Arte, rebotezată în stil sovietic). Griurile rafinate din peisajele lui Lucian Grigorescu erau calificate de junele activist de partid Dorio Lazăr (fiul pictorului de gang Ghelman Lazăr) drept nişte “murdării”. Aşadar, cum ar fi putut servi în chermeza aniversării oficiale a precursorului comunist Bălcescu o... înmormântare? Trebuia să restitui banii poporului şi să'mi iasă din cap că partidul îmi va tolera în viitor astfel de fantezii reacţionare.

Puţin timp după proces s'a organizat în faţa lucrărilor repinse o discuţie în prezenţa consilierului sovietic. Când s'a ajuns în faţa lucrării mele, mi-am luat inima în dinţi şi l-am întrebat pe consilier dacă vede în această lucrare (fără să precizez că este vorba de opera mea) o atitudine duşmănoasă la adresa revoluţiei. S'a scuturat ca după un pahar de vodcă şi a repetat de mai multe ori, înnecându-se: “niet, niet,!” Aşa am scăpat de mai rău. M'au lăsat în pace şi m'am întors în odaia mea bucuros de “ajutorul sovietic”. Când Maxy l'a întrebat pe Rus ce crede despre pictura mea, acesta i-a răspuns că i se pare neterminată, deşi lucrasem mai mult de un an la finisarea lucrării. Nu era destul de “realistă” după gustul oficial sovietic.

In acel timp l-am cunoscut mai bine pe sculptorul Anghel. Era hărţuit de tot felul de mizerii, nu avea un atelier, lucra în odaia în care dormea sau în curte la prieteni. Terminase un Pallady, un gips în mărime naturală, aşezat, cu togă şi sandale, un fel de Socrate cu privirea interioară. Prezentat în faţa unui juriu, unul dintre membri, iritat, îşi exprimă dispreţul pentru personajul modelat de Anghel: “Asta e un mistic, un sfânt, nu un om sănătos, din popor”. Si ca să-şi confirme acuzaţia se repede afară, pe stradă, apucă de mânecă un trecător, un om simplu, îl trage înăuntru, îi arată sculptura şi îl întreabă: “Ce vezi dumneata aici!” “Un ţăran”, răspunse trecătorul, şi, înfricoşat, ceru voie să plece. Sedinţa fu suspendată. Mai târziu, în lipsa ideologului, lucrarea fu admisă de juriu.

M'am întrebat deseori dece dictaturile iacobine se tem de sfinţi, de misticism şi de sensul tragicului. Nu am înţeles niciodată dece un om atât de complex ca Platon admira în secret regimul Spartei bazat pe un sistem de gândire simplist, reductiv, anticultural. Când am citit pentru prima oară “Politeia” nu-mi venea să cred că orficul Platon putea să preconizeze “minciuna regală” ca instrument de guvernare şi să susţină etica naţionalizării nevestelor şi a copiilor; dar mai ales nu puteam înţelege dispreţul pe care îl avea pentru poeţi. Mai târziu mi-am explicat nedumerirea când am priceput că în arta greacă noţiunea de tragic şi de poet erau sinonime. Dar “optimismul obligatoriu” este fără îndoială o culme, o cucerire “revoluţionară” a epocii moderne iacobine. De ce a acceptat Guttuso să-l şteargă pe Stalin din compoziţia închinată “inmormântării lui Togliatti”, care era terminată? Pentrucă după congresul al XX-lea, după ce Hruşciov a denunţat crimele lui Stalin, imaginea lui devenise incompatibilă cu aureola optimismului bolşevic. Dar, atenţie iubiţi colegi dela Bucureşti, portretişti ai “celui mai iubit fiu al ţării” care aţi umplut etajul dedicat perechii Ceauşescu în Muzeul de artă al Republicii! Cine va mai putea şterge urma hidosului rânjet paralel, înconjurat de heruvimi şi de pionieri artificiali din pânzele voastre, odată ieşite din ateliere, când aureola partidului va fi strămutată pe alte capete şi ghilotina “greşelilor trecutului” se va abate peste ale voastre? Veţi găsi desigur culorile potrivite şi pentru obrazurile cele noi şi astfel optimismul revoluţiei va merge înainte. Dacă sensul tragic al istoriei pe care o trăim nu va vrea altfel. □

SCRISUL ŞI MISIUNEA LITERATURII

Urmare din pag.8

literatura ajută pe om să se elibereze, regăsindu-se totodată pe sine.Nu pentrucă îl ajută să evadeze din prezent - ci pentrucă, prin magia artei, omul presimte, obscur, ceea ce este exemplar într'o operă, ceea ce, în cele din urmă, ne revelează ea: că este o creaţie liberă, şi că a fost posibilă datorită luptei cu Timpul.

Din această luptă cu Timpul pe care o poartă, între alţii, scriitorii, profită o omenire întreagă. Cultura este, în genere, “timp concentrar”. Ceea ce, pentru celelalte specii zoologice alcătuieşte memoria organică, instinctul, este, pentru om, cultura şi limbajul. O experienţă spirituală milenară e transmisă în câteva mii de pagini. Parcurgând câteva zeci de cărţi, un om “trăieşte” câteva mii de pagini. Parcurgând câteva zeci de cărţi, un om “trăieşte” câteva sute de vieţi şi se îmbogăţeşte cu zeci de mii de experienţe. Nu e vorba numai de ceea ce învaţă el în chip direct (căci şi manualele învaţă destule lucruri), ci mai ales de ceea ce i se revelează, în chip obscur, prin “concentrarea Timpului”, adică prin înfrângerea lui. In opera literară, omul întâlneşte un alt timp decât cel experimentat de el direct (aşa zisa durată). Acest timp nu este, totuşi, artificial, nici abstract - aşa cum este, bunăoară, timpul matematic. Este un timp istoric, o durată care a fost “concentrată”. adică a putut fi, prin libertatea şi geniul creatorului, zdrobit şi transfigurat. Fără să-şi dea întotdeauna seama, cititorul învaţă cum să lupte cu timpul prin simplul fapt că citeşte literatură. Alăturí de libertatea pe care o revelează orice operă de artă, el descoperă, în plus, posibilitatea de ieşire din timp prin “concentrarea” lui, ceeace este deja un pas important în lupta cu timpul, lupta pe care trebue s'o dea fiecare om în parte, ne-ajutorat de nimeni.

S'a spus că arta este o soră mai mică a religiei, iar că artiştii sunt “nepoţii lui Dumnezeu” (Papini), copiii Lui fiind sfinţii. Ceva tot este adevărat în aceste “cuvinte de spirit”. Religia este înainte de toate o tehnică a eternităţii, o metodă de a aboli timpul istoric - iar sfinţii sunt acei oameni care au dobândit o atât de mare libertate încât timpul, pentru ei, devine inexistent, ei trăind închişi în “Clipă”, adică în eternitate. Am văzut că şi creaţia izvorăşte tot din libertate şi se împlineşte tot printr'o luptă cu timpul şi o înfrângere a lui. Pentru epoca atât de “profană”, adică desacralizată, pe care o trăim, acest mesagiu şi exemplu pe care-l aduce arta literară echivalează aproape cu o tehnică mistică. Degradată, se'nţelege, ca să fie pe înţelesul şi la îndemâna omului modern, omul “vârstei întunecate”, dar nu mai puţin o tehnică mistică; adică o metodă de salvare a omului.

Dar nu trebue să uităm că omul se salvează, adică: îşi regăseşte integralitatea lui umană, de făptură perfectă, numai dincolo de momentul său istoric, chiar dacă nu obligatoriu împotriva acestui moment... □

Mircea ELIADE

ERRATUM

Referitor la articolul “Mircea Eliade în context universal” de Gheorghe Rădulescu, din luna Iunie a.c., în ziarul “Cuvântul Românesc”, s'au strecurat unele greşeli în timpul transcrierii tipografice şi anume: în paragraful din prima perioadă a activităţii literare a lui Mircea Eliade, romanele “Pe strada Mântuleasa” şi “Noaptea de Sânziene” I-II, şi nu Nopţi de Sânziene, vor fi citite în cadrul paragrafului din a doua perioadă a activităţii literare a autorului, spre sfârşitul articolului, unde de fapt apare numai titlul romanului “Pe strada Mântuleasa”, dar nu şi “Noaptea de Sânziene” I-II.

In articolul “Românii şi România”, rugăm a se citi la pagina 5, coloana a doua, jos: în loc de “care-a provocat un păcat original”, aşa cum este scris mai departe “păcat originar”. Iar în coloana a patra, în loc de “un bun al Românilor liberi la spălarea de creeri de aşi”, “liberi de spălarea de creeri de azi”.

BISERICA CREŞTINĂ

VIAŢA LUI IISUS HRISTOS

—Pr.Dr.Petre POPESCU—

Suprema vocaţie a omului pe acest pământ este de a se implica cât mai mult în viaţa divină şi în organismul ei, Biserica.

Acest organism este complex: ierarhie bisericească (diaconi, preoţi şi episcopi), cele şapte taine, numite adesea şi cele şapte peceţi ale Duhului Sfânt (botezul, confirmarea, mărturisirea, euharistia, preoţia, căsătoria, maslul), cultul sfinţilor, cultul Sfintei Fecioara Maria, multiplele lui exigenţe, printre care şi obligaţia de a participa regulat, în fiecare Duminică, la Sf. Liturghie, sfintele ierurgii (sfinţirea apei celei mici, sfinţirea apei celei mari, înmormântarea, parastasul, rugăciunile pentru diferite ocazii din viaţa omului), rugăciunile de dimineaţa şi seara etc. exigenţe de ordin moral: Biserica cere creştinului să nu mintă, să nu fie desfrânat, să fie fidel în căsătorie, să iubească pe aproapele, să fie respectuos, într'un cuvânt să fie om de omenie.

Această complexitate dă posibilitatea omului să trăiască autentic viaţa în Iisus Hristos şi să dea vieţii şi convieţuirii cu aproapele o notă deosebită, o notă de nobleţă, o notă caldă, o notă de solidaritate, ca fii ai aceluiaşi părinte, Dumnezeu Tatăl.

Când creştinul este angajat în această viaţă, complexitatea Bisericii este numai aparentă. O găseşte complexă şi se înfricoşează de ea numai cei ce nu sunt capabili de efort moral şi spiritual, cei ce nu se pot depăşi şi cei ce sunt ancoraţi la uscat de lucrurile materiale, de plăceri şi de ambiţii lumeşti.

Din complexitatea Bisericii curge lin viaţa în Iisus Hristos. Ea este limpede, ca izvorul din creştetul Carpaţilor, blândă, ca o zi de post, frumoasă, ca o plimbare spre Emaus, calmă, ca după o zi de muncă productivă, plină de speranţă, pentrucă în ea trăieşte în prietenia sfinţilor, a martirilor, a mucenicilor şi a tuturor iubitorilor de Dumnezeu. Această viaţă, prin nevinovăţia şi seriozitatea cu care este trăită, înseamnă iertare, înseamnă milă faţă de om şi suferinţă umană, înseamnă dragoste faţă de aproapele şi mai înseamnă şi răbdare, multă răbdare, şi multă modestie.

Această viaţă trăită în curăţenie şi abnegaţie morală şi călăuzită de dreapta credinţă şi de dragoste de Dumnezeu şi aproapele, dă creştinului o tărie de caracter, o forţă morală şi o statură, cât Ceahlăul de mare.

Viaţa în Iisus Hristos, trăită aici, pe acest pământ, are în ea ceva din veşnicie, este un pregust al eternităţii, este un fel de anticameră a Impărăţiei Cerurilor şi ea ne conduce spre viaţa în care "nu este nici durere, nici întristare şi nici suspin, ci viaţă fără de sfârşit".

In această situaţie, complexitatea Bisericii este necesară, este cerută de suflet şi nu este povară. Ea este dorită, este căutată şi numai în ea omul îşi găseşte adevărata linişte şi împlinire.

In această viaţă trăită în Iisus Hristos, ne recunoaştem că suntem şi cu ai noştri, până la rădăcini, că suntem în caravana lor şi că suntem cu Neamul care s'a născut creştin şi român, că suntem cu moşii şi strămoşii noştri care au trăit după cuviinţă şi care au cinstit prin port, prin faptă, prin cuvânt, prin credinţă şi prin omenie, numele de Român, sfânt şi sfinţit de atâtea jertfe, de atâtea nevinovăţii.

Bisericile de pe pământul României ctitorite de domni, de voevozi şi de evlavioşi creştini, cu ziduri groase de rugăciune, de credinţă, de dragoste şi de fidelitate şi cu pardosele din piatră, roase nu de silnicia vremurilor, ci de tălpile groase şi colţuroase ale flăcăilor şi fetelor, ale nevestelor şi ţăranilor români înfrăţiţi cu pământul şi cu cerul, adăposteau sub umerii lor gârbovi o concepţie morală, un stil de viaţă profund creştin, un laboratoriu sufletesc, o viaţă cu orientări sigure în domeniul binelui şi al răului, cu o notă visătoare, care punea în ochii acestor credincioşi, adâncime, lumină şi cumpăt în toate. Vremuri de glorie spirituală, de frumuseţe rară.

Astăzi nu ştiu exact ce se întâmplă acolo. Stiu ceva: ştiu că se dărâmă Biserici, ştiu despre imixtiunea partidului în treburile bisericeşti şi în numirea ierarhiei bisericeşti, mai ştiu că bieţii preoţi sunt umiliţi şi chinuiţi moral şi mai ştiu că valul credinţei nu poate fi îndiguit nici de represiunea partidului şi nici chiar de cei veniţi din Occident cu Biblia în mână, ca şi cum acest popor care de două mii de ani poartă Biblia în port, în vorbă, în faptă, în privire şi în credinţa adevărată nu auzise niciodată de ea.

Acolo fierbe ceva, este greu de desluşit, dar fierbe în adâncime şi va face explozie mâine către Cer. Un popor de măsura spirituală a Neamului nostru, nu poate sfârşi în vid. Acolo se tace, acolo se înghite suferinţa fizică şi spirituală, fără revoltă. Acolo se merge pe drumul Golgotei, încrezător în Ziua Mare a Invierii.

In exil, Bisericile goale, cu ziduri subţiri de credinţă, de rugăciune şi de evlavie , cu pardosele lustruite cu indiferenţă, cu nepăsare şi cu griji lumeşti, adăpostesc o teribilă sărăcie spirituală. Suntem departe de a călca pe urmele moşilor şi strămoşilor, suntem departe de a reprezenta moral, chinul şi suferinţa celor din ţară.

Pentru noi Românii, viaţa de aici, de pe pământ, ori unde ar fi trăită, nu-şi are raţiunea de a fi dacă nu se înscrie pe orbita Cerului şi pe orbita sufletului şi aspiraţiilor româneşti. Altfel sfârşeşte ruşinos, în intrigi, în minciuni, în ipocrizie sau în trândăvie şi nepăsare.

André Frossard în cartea sa "Dumnezeu există, eu L'am întâlnit", spune: "Chiar dacă Biserica luptătoare, de-a lungul istoriei a făcut şi greşeli, dar faptul de a fi păstrat credinţa în Dumnezeu şi speranţa în vremuri mai bune şi mai drepte şi faptul de-a fi ajutat pe om să devină din fiară, om blând, milos, iertător şi iubitor de aproapele, acest lucru nu-l poate face nimeni altcineva decât numai Dumnezeu prin Biserica Sa". Faptul de a preface pâinea (hrana săracilor şi a copiilor) şi vinul în Trupul şi Sângele Domnului, pentru a îndumnezei pe om, acest lucru nu-l poate face iarăşi nimeni altcineva decât numai Dumnezeu prin Biserica Sa.

Viaţa trăită în Hristos şi viaţa implicată în Biserica Sa, iată pentru ce existăm pe acest pământ.

CREŞTINISMUL ŞI BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

—Gheorghe RĂDULESCU—

Creştinismul românesc este vechi şi a luat fiinţă odată cu naşterea poporului român, el a fost transmis pe cale misionară prin creştinii din armatele romane care au luat contact cu populaţia Daciei, după cucerirea acestei ţări de către Roma imperială.

Contactul creştinismului cu populaţia autohtonă a fost rodnic, adaptându-se modului de viaţă tradiţional al poporului dac, al cărui caracter era de altfel înclinat spre religiozitate şi spiritualizare, de aici şi unele elemente de formă folclorice care au rămas ca podoabe de exterior ale semnificaţiei creştine, cât şi cosmologia specifică poporului român (elemente oraculare şi tradiţionale, privind naşterea, nunta şi înmormântarea la Români), elemente contopite în substanţa creştinismului naţional românesc. Creştinismul românesc deci, s'a născut şi s'a dezvoltat odată cu poporul român, cu fiinţa lui naţională.

Dela început trebue însă să precizăm că numai din timpul Impăratului Constantin cel Mare (Caius Flavius Valerius Aurelius Constantinus 280-337, Impărat roman dela 306, până la 337), când s'a proclamat Edictul din Milan în 313, creştinismul a fost îngăduit în întregul imperiul roman. Până la această dată creştinii erau prigoniţi, mai cu seamă în timpul împăraţilor Nero şi Diocleţian.

Acest fapt demonstrează că până în anul 275, când Dacia Impăratului Traian a făcut parte integrantă din imperiul roman, creştinismul nu a putut să se manifeste liber, iar după 275, teritoriile Daciei erau sub stăpânirea barbarilor. Si totuşi creştinismul, în mod treptat a cuprins toate ţinuturile, atât în Nordul cât şi în Sudul Dunării.

Prin urmare, dela naşterea creştinismului trecuseră mai bine de două veacuri şi jumătate şi el cuprinsese întregul imperiu roman, dela Apus la Răsărit.

După datele existente, furnizate de vechi învăţaţi, ca: Origene şi Tertulian, creştinismul se răspândise cu mult timp înainte de 275, în teritoriile dunărene. Fapt mai mult ca sigur că Legiunea a V-a Macedonică, care se stabilise în Dacia, avea în cadrul armatei sale numeroşi creştini. In acelaşi timp se atestă că populaţia orăşenească s'a convertit la creştinism înaintea celei săteşti, care datorită conservatorismului ei era încă păgână, închinându-se la zei. Odată însă cu secolul al IV-lea şi al V-lea, populaţia rurală se creştinează aproape în întregime, iar acest lucru se explică datorită misionarismului creştin care era destul de puternic şi numeros în Dacia Pontică şi în ţinuturile Daciilor Aureliane. Se mai atestă că în unele oraşe ca: Serdica (Sofia), Durostorum, Tomis şi altele, existau episcopate, care prin misionarii lor reuşiseră să creştineze populaţia din ţinuturile fostului imperiu roman al lui Traian din Dacia. Printre episcopii din această regiune îl amintim pe Niceta din Remesiana (oraş din zona Daciei Mediterranea), episcop care prin misonarii săi a reuşit să creştineze pe Daco-Romani, atât în Sudul cât şi în Nordul Dunării, creştinându-i în acelaşi timp şi pe Bessi şi pe Goţi. De o importanţă deosebită privind crestinismul în Dacia este şi inscripţia dela Biertan, în limba latină din Transilvania din secolul al IV-lea (Ego Zenovius votum posui - Eu Zenovie am pus această ofrandă). Această inscripţie a lui Zenovius dovedeşte în acelaşi timp şi continuitatea romanică în această provincie românească. Tot ca o dovadă a elementelor creştine pe teritoriul Daciei, sunt şi cuvintele din limba latină privind noţiunile religioase ca: Domine Deus-Dumnezeu, baptizare - a boteza, crucem - (crux, crucis)- cruce, basilica - biserică, cristianus -creştin, rogationem - rugăciune, apoi unele nume de sărbători ca: Florilia - Floriile, Pasche - Paştele, Rosalia - Rusaliile, dela cuvântul calatio - adunare, convocare, întrunire, sau dela creatio, creare s'a ajuns la cuvântul Crăciun, iar cuvântul sanctus (santus), în româneşte a devenit sînt, care nu e tot una cu verbul a fi la persoana întâi indicativ prezent, singular şi la persoana a treia plural indicativ prezent, forme care sunt de drept sunt şi nu sînt după ortografia modificată greşit în România de astăzi, iar sfânt este de origine slavă. După forma latinească de sînt s'a ajuns la unele nume de sărbători: Sînpetru, Sînziene, Sîntilie, Sînta Maria, Sînvăsii, Sîntioan, Sîngiorgiu.

Prin urmare creştinismul românesc ca şi limba sunt de origine latină. In timpul Impăratului Justinian (527 - 565) se ajunge la o organizare şi la o ierarhizare bisericească, astfel se înfiinţează Arhiepiscopia Justinianei Prime din ţinuturile Moesia Prima, Macedonia, Dacia ripensis, Dardania, Dacia mediteranea, Praevalitana, cuprinzând o porţiune din Banat în Literata şi Recidiva, apoi în Oltenia de astăzi la Drobeta, loc în care s'au descoperit rămăşiţe creştine din secolul al IV - VI lea, iar la Sucidava s'a descoperit chiar o basilică din secolul al VI-lea. Toate aceste centre bisericeşti erau sub jurisdicţia arhiepiscopiei Justinianei Prime, care avea reşedinţa la Serdica (Sofia). In Scythia Minor, adică în Dacia Pontica spre sfârşitul secolului al V-lea şi începutul secolului al VI-lea se aflau 15 episcopate pe tot cursul Dunării la Salsovia, Troesmis, Novidunum, Capidava, Beroe, Carsium, Axiopolis, apoi altele situate pe ţărmul Mării Negre, la Calatis, Histria, Dionysopolis, cât şi în interiorul ţinutului la Zaldapa şi Tropaeum Traiani.

In oraşul Tomis (Constanţa de astăzi era reşedinţa episcopului Evangelicus, în vremea prigoanei împotriva creştinilor de către Diocleţian, până la reşedinţa episcopului Valentinianus, care a trăit pe la jumătatea secolului al VI-lea. Toate aceste dovezi sunt mărturie milenară a continuităţii şi a creştinismului poporului român pe teritoriul României, aşa cum le demonstrează cu documente Xenopol, Onciu, Pârvan, Iorga, C.C. Giurăscu, Alexe Procopovici ori Nae Ionescu.

Urmărind cu atenţie dezvoltarea bisericii româneşti, ne dăm seama că această instituţie religioasă nu putea să fie decât în concordanţă cu concepţiile, idealul şi cu sentimentele poporului român adică cu ritualul credinţei greco-ortodox, bizantin, Bizanţul fiind centrul religiei creştin-ortodoxe din întreaga regiune din Sudul şi Nordul Dunării după despărţirea de imperiul roman, iar relaţiile româneşti erau în strânsă legătură cu acest centru religios atât înainte cât şi după căderea Constantinopolului sub Turci (1453), cât şi cu Sfântul Munte (Muntele Athos) unde domnitori şi boieri români aveau ctitorii încă

Continuare in pag. 11

"CAZUL CALCIU"

—Theo SILVAȘ—

Sub titlul de mai sus, în ''Altarul Străbun'' - publicația Bisericii misionare ortodoxe române din Australia și Noua Zeelandă - Ianuarie-Martie, 1986 - a apărut un articol semnat de preotul Gabriel Popescu - unul din misionarii Patriarhiei lui Iustin Moisescu, membru al Parlamentului comunist român.

Spune autorul articolului: "O parte din suflarea românească din America, Europa și chiar din Australia, s'a agitat în ultimii ani, de cazul preotului Calciu Dumitreasa". Autorul însă trece sub tăcere faptul, că acest caz a făcut de fapt înconjurul lumii și că a agitat capi de state și multe somități de diferite naționalități, incluzând "The Freedom Coalition" - Coaliția Libertății - din Melbourne, ce nu este o organizație românească, și care i-a acordat Părintelui Calciu - după cum a făcut-o cu câțiva ani în urmă cu Lech Walesa, leader-ul Polonez al Uniunii muncitorești "Solidaritatea", și cu Alexander Soljenițin, binecunoscutul scriitor rus al "Gulagului" - "Diploma de Onoare a Libertății", pentru atitudinea lui demnă de Preot și Om, pe timpul când libertatea lui a fost sugrumată cu atâta cruzime de cei pe care misionarul Gabriel Popescu încearcă să-i justifice.

După cum era foarte firesc, toată suflarea românească din lume, ce a auzit de acest caz, s'a agitat. Unii însă din indignare, iar alții din motive de justificare a actelor nelegiuite împotriva acestui nobil reprezentant al Neamului Românesc și al clerului ortodox român. Toți cei de bună credință au văzut simbolic în calvarul Părintelui Calciu calvarul Neamului Românesc, și dacă al lui s'a sfârșit, calvarul Neamului continuă!

Va rămâne o pată neagră în istoria Bisericii Orotodoxe Române din perioada reseristă, faptul relatat de autor, că acest preot martir ortodox, simbol de curaj al Neamului, a fost caterisit de Sinodul Orotodox Român, în loc să i se acorde cinstea cuvenită pentru demnitatea ce se răsfrânge asupra întregului cler ortodox prin suferințele îndurate de el. Părintele Calciu se încadrează în numărul mare al celor persecutați pentru religie în România de azi, număr ce include mulți preoți, episcopi, pastori și laici de diferite confesiuni, și întreaga Biserică Greco-Catolică, desființată prin legea parlamentului din care făcea parte și Patriarhul Justinian de tristă memorie. Este același parlament, care votează fondurile financiare din care sunt plătiți și Patriarhul Moisescu și preoții misionari, incluzând pe autorul articolului. Acesta deși dezvăluie decizia Sinodului, deci a Patriarhiei, deci a guvernului comunist față de Părintele Calciu, nu comunică cititorului adevăratele motive, pentru care acest mare preot ortodox român a fost încarcerat în 1979 de guvern și caterisit în 1984 de sinod. Nimic în ''Altarul Străbun'' și în articolul autorului, despre cele Sapte Cuvinte către Tineret ale Părintelui Calciu, copleșitoare prin sinceritatea credinței și a dragostei creștine din partea unui preot curajos de a le concepe și a le expune.

In acea serie de Predici, se reflecta un sens de responsabilitate pentru trecutul nostru istoric, reprezentat de Bisericile și Mânăstirile voevodale, dărâmate fără discriminare de un guvern patricid, și un sens de grijă pentru tineretul ce reprezintă viitorul, pe care educația oficială îl îndoapă numai cu ura. Acea serie de Predici ale Părintelui Calciu, a fost cauza încarcerării lui, și misionarul Popescu Gabriel, autorul articolului, deși știe bine acest lucru, îl ignorează. El își pune întrebarea în articol: "Ce anume s'a întâmplat cu Preotul Calciu?", ca tot el să răspundă: "Eu nu voi încerca să răspund la partea întrebării despre dânsul, pentrucă nu cunosc îndeajuns cele petrecute." Această ignoranță profesată de misionarul Popescu nu este de înțeles, deoarece cu toate că este preot tutelar în Sydney, Australia, el a revizitat România și în calitatea lui ar fi putut obține nu numai un exemplar al celor "Sapte Cuvinte către Tineret", dar chiar și dosarul de judecată sau închisoare al Părintelui Calciu.

Se pune întrebarea firească: Dacă preotul misionar Gabriel Popescu nu și-a cunoscut subiectul despre care a scris, dece a publicat acest articol? Motivele s'ar părea să fie tot atât de firești:

- Postul de preot misionar se acordă numai preoților cu pregătire și calități speciale, apreciate și de Patriarh și de Ministerul Cultelor, deci de guvern.
- Stipendul ca preot misionar deci în valută străină, pe lângă celelalte contribuții din partea enoriașilor, oferă un alt nivel de trai, decât li se oferă în România preoților mai de rând.
- Declarația făcută de Părintele Calciu, în calitatea lui de reprezentant al poporului român în suferință și al credincioșilor persecutați - Senatului și Congresului American, se vede treaba că a supărat și guvernul Ceaușescu și pe Patriarhul Moisescu.
- Prestigiul Părintelui Calciu în lumea întreagă, ca mărturie vie a persecuției religioase, în România, a înfuriat și guvernul comunist și pe ierarhii Bisericii Ortodoxe Române din București.
- In măsura în care acest prestigiu crește și în Australia, unde i s'a dat Diploma de Onoare a Libertății, și unde în ultimul timp s'a realizat la Sydney o Parohie Ortodoxă Română, ce nu aparține Bisericii controlate de guvernul Ceaușescu, dar de care aparțin bisericile misionare din Melbourne, Sydney și Adelaide - au hotărît nemernicii să-l distrugă pe Părintele Calciu în Australia prin inuendo.

Așa se explică dece această sarcină murdară i-a revenit preotului misionar Popescu Gabriel, care deși nu a auzit de cele Sapte Cuvinte către Tineret, se oferă să-l calomnieze pe autorul lor, tot preot ortodox și el, prin insinuări josnice, cum a dovedit prin articolul lui, preotul misionar din Sydney. Unde sunt acele virtuți teologice: credința, nădejdea și mai ales iubirea, el care s'ar părea să fie nu numai preot, dar și doctor în Teologie!

Cum și-a dovedit el această dragoste față de credincioșii ortodocși români, amărîți și persecutați, chiar și în Australia de către guvernul român, forțându-i să-și pericliteze sănătatea prin greve de foame, pentru obținerea întregirii cu familiile rămase în România?

De câte ori a ridicat misionarul Popescu un cuvânt doar pentru prezervarea Bisericilor și Mânăstirilor Voevodale, tezaur al Bisericii Române Ortodoxe, al cărui preot se pretinde că este? De câte ori a ridicat el cuvântul, ori poate nu are timp, că "neîncetat se roagă pentru noi", pentru încetarea prigoanei împotriva religiei în România și pentru respectarea drepturilor omului, de bază, acolo? Ori poate nu știe ce se întâmplă, sau se face că nu știe, în România de astăzi, fiind misionar în depărtata Australie? Ori dacă știe, nu vrea să spună, tot din motive ușor de ghicit. Ca să doboare cu pana lui măiastră, două păsări, preotul misionar Popescu spune printre altele: "Nu am nimic împotriva Părintelui Calciu"! Atunci dece a mai scris împotriva lui, dece a mai scris articolul? "Sper doar că nu va călca pe urmele unui fost pastor protestant tot din România (se referă la Wurmbrand), care după ce a ajuns și el în ''lumea largă'' (observați, că nu spune în ''lumea liberă'') și-a câștigat o avere fabuloasă de pe urma unor conferințe și publicații senzaționale, pline de neadevăruri".

Nu pomenește preotul misionar Popescu de nici unul din acele "neadevăruri", imputate Pastorului Richard Wurmbrandt, dar face insinuarea fără nici o jenă.

Preotul Popescu nici pe Arhiepiscopul Valerian Trifa nu l-a cruțat, deși în cazul lui, nu profesează acea ignoranță de cunoaștere a cazului. Si doar se știe bine, că Arhiepiscopul Valerian Trifa, prin menținerea Arhiepiscopiei Orotodoxe Române libere din America, i-a supărat rău și pe guvernul din România și pe Justinian și pe Moisescu.

Că guvernul român și Patriarhia au cheltuit sume enorme pentru a obține bunurile acestei Arhiepiscopii, nu este nici o îndoială; că în eforturile lor s'au folosit de toată gama de tactici costisitoare și de documente ce nu puteau să fie examinate la lumina zilei, la fel nu este nici o îndoială. Nu este deci de mirare că neatingerea scopului urmărit de promotori, i-a lăsat și mai înrăiți, mai ales și după eșecurile suferite la procesele cu Părintele V. Boldeanu din Paris.

Pornind dela premiza că "unde merge mia, meargă și suta" - preotul Popescu nu uită nici ora românească dela Radio 2EA, dând de înțeles că este părtinitoare, deoarece au îndrăznit să menționeze acolo de Arhiepiscopul Trifa și Părintele Calciu. Ori nu despre acest post de radio a declarat "Tribunei Române" unul dintre foștii Președinți ai Parohiei, Preotului Popescu, că ei, adică acea Parohie are "la Sydney, chiar și o oră de radio"! Dacă nu-i place preotului Popescu de această oră de radio, ne întrebăm, dece se zbate el așa de mult ca să-și audă vocea pe aceeași undă? Luând în considerație cele de mai sus, să-și facă cititorul singur părerea despre preotul Popescu, autorul articolului în cauză, ce spune următoarele în ultimul paragraf al aceluiași articol: "După mai bine de un deceniu, de slujire publică (exclusivă n.n.) la Sydney, pot să afirm cele de mai sus, chair dacă anumite persoane continuă - absurd și ridicol - să mă mai numească "un comunist plantat". Pomul se cunoaște după roade, omul după fapte, iar autorul după cele spuse și insinuate într'un articol.

Noi însă trebue să ne aducem aminte că și Cain și-a vândut dreptul de întâi născut pentru un blid de linte și va trebui să lăsăm pe A-Tot- Puternicul Dumnezeu, al cărui nume este cotat o singură dată, în ghilimele, în acel articol - să judece și faptele și adevărul și răsplata. □

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

Urmare din pag. 10

din 1391, centre religioase care în același timp erau și focare de cultură și credință creștină. Biserica ortodoxă deci, a putut să facă parte integrantă, din punct de vedere istoric și național, din structura spirituală a poporului român. Biserica română fiind ortodoxă este sobornicească și apostolească, conducerea ei este colectivă, emanație a poporului, încât hotărîrile privind bunul mers al bisericii nu se pot lua decât de sinod. Orice ierarh cu grad cât de înalt nu poate lua nici o decizie singur, el nu este învestit cu puteri discreționare, nu poate fi infailibil, cum este papa care decide în mod deliberat și sacrosanct asupra tuturor hotărîrilor pastorale, spirituale ori de altă natură.

Dacă filosofia, literatura, artele, științele se pot moderniza în ritmul timpului, fiind creație, unele opere sunt expresia geniului uman lăsat de Dumnezeu, credința creștină, biserica ortodoxă în adevăratul ei înțeles, nu are nevoie și nu poate deveni modernă după fiecare etapă istorică prin care trece omul, deoarece acestă biserică cu toate atributele ei reprezintă veșnicia însăși, ea este și trebue să fie deasupra tuturor lucrurilor schimbătoare omenești.

In eternitatea ei, biserica creștină este mereu proaspătă, nouă și primitoare, ea este dumnezeirea pentru toate timpurile până la sfârșitul veacurilor. Legea nouă și eternă a lui Hristos este legea bisericii creată de El, este una singură indivizibilă, ea este ipostazarea credinței și a iubirii depline, este jertfa răstignirii prin care Mântuitorul Si-a luat asupra-I păcatele noastre, pentru a ne putea mântui, ea este învierea și înălțarea lui Hristos, este învierea dela sfârșitul veacului a tuturor morților, ea este izbăvirea noastră în veșnicia absolută a creatorului suprem.

Așadar, biserica ortodoxă română reprezintă întru totul poporul român, cu istoria, tradițiile, concepțiile, cultura, cosmogonia și universul lui de viață, de moarte și veșnicie, de aceea ea nu poate fi altfel decât cum este, iar alte forme îi sunt străine și nu-și găsesc acoperire în mijlocul acestui popor. Importurile de orice natură ar fi ele, până la cele psihoanaliste, freudiste n'au ce căuta și nu-și găsesc rostul în rândul unor oameni care gândesc, care cunosc istoria și cultura acestei lumi. Biserica ortodoxă română este specific națională, păstrătoare a valorilor sacre pe care le are poporul român.

Iar dacă astăzi în România, Biserica este supusă statului comunist și dacă unii dintre diriguitorii bisericii au dat mâna cu satana, asta nu înseamnează că adevărata biserică și-a pierdut autoritatea și semnificația ei sacră român-ortodoxă, că adevărații preoți, adevăratele conștiințe, aceia care au știut și știu să îndure persecuțiile și suferințele din infernul comunist, s'au lepădat de credința lor strămoșească, dimpotrivă pe mulți, pe foarte mulți, nedreptățile și suferințele poporului lor i-au făcut să fie și mai îndârjiți apărători ai sfintei credințe creștine ortodoxe. In această privință martirajul preotului Gheorghe Calciu-Dumitreasa este revelator.

Prin drept divin, biserica trebue să fie autocefală, pentrucă ea reprezintă spiritualitatea religioasă a poporului, având o anumită ținută morală și religioasă, ea nu poate deveni o anexă a statului, oriunde s'ar afla acea biserică. Acest drept autocefalic trebue respectat, chiar și în statul unde nu există nici un fel de dictatură, pentrucă altfel biserica ar deveni o instituție juridică predicând doar principii morale, dar nu și religioase de profunzime spirituală, mistică, însă biserica adevărată tocmai pe spiritualitatea mistică se bazează, ea este o instituție cu o structură sacră și mistică, de aici și forma ei clericală și independentă față de stat care nu poate fi decât laic.

Pentru Românii de pretutindeni, din țara lor și din afara frontierelor ei, biserica creștină ortodoxă este forța care îi susține spiritual, ca neam și credință, ea este echilibrul și sprijinul poporului român, ea este eternitatea lui Hristos.

Gheorghe RĂDULESCU

TRANSILVANIA
ADEVĂR ŞI REALITATE

—Dr. med. Coriolan BRAD—

După semnarea dictatului, trupele maghiare au pătruns în Transilvania şi împreună cu populaţia civilă maghiară, au schingiuit şi asasinat în masă pe Români. După primii doi ani de stăpânire maghiară în Transilvania de Nord au fost exterminaţi oficial 991 de Români cărora nu li s'a intentat nici ca formalitate vre-un proces, 6813 au fost maltrataţi atât de grav încât au rămas cu urmări în întreaga lor viaţă. In satul Trăsnea din jud. Sălaj au fost ucişi într'o singură noapte 263 de Români, copii, bărbaţi şi femei, iar apoi au dat foc satului. In comuna Ip tot din jud. Sălaj, locuitorii români au fost scoşi din casele lor şi ucişi cu focuri de armă şi mitralieră, femeile au fost violate, iar copiii spintecaţi cu baionetele. Acestui masacru i-au căzut victime 165 de Români, copii tineri şi bătrâni. In scopul depopularizării Transilvaniei de Nord de Români şi exterminării Românilor, Ungurii au creat pe teritoriul Ungariei detaşamente de muncă forţată în care lucrau nu mai puţin de 15.000 de Români, iar 30.000 de Români au fost trimişi la muncă forţată în Germania hitleristă, în speranţa că cei plecaţi nu se vor mai reîntoarce niciodată. Si într' adevăr au fost puţini cei care s'au mai reîntors la domiciliile lor.

Prigoana antisemită a fost practicată numai în Transilvania de nord în timpul când aceasta a aparţinut Ungariei. La Cluj a fost amenajat un ghetou în incinta fabricii de cărămidă în care au fost înghesuiţi 17.000 de Evrei. La Oradea în imediata apropiere a sinagogii de rit ortodox s'a constituit un ghetou în care au fost internaţi 30.000 de Evrei. Aproximativ 150.000 de Evrei din Transilvania de Nord au fost trimişi în lagărele de exterminare dela Dachau, Auschwitz etc.

Am făcut această precizare cu convingerea că poporul român nu va putea fi acuzat niciodată de crime impotriva populaţiei evreeşti şi dacă aceste crime s-au comis pe un teritoriu românesc in timpul scurt în care Transilvania de Nord a aparţinut Ungariei, poporul român nu poate fi inculpat într'o acţiune de genocid împotriva acestei populaţii.

Dupa 23 Aug. 1944 reintrăm din nou in posesia Transilvaniei de Nord. Nici înainte şi nici după preluarea administrativă a Transilvaniei, nu s'a semnalat din partea poporului român nici un act de răzbunare împotriva minorităţii maghiare din această provincie. La toate crimele care s'au săvârşit împotriva lor, Românii n'au răspuns cu nici un gest de represalii.

Dimpotrivă, populaţia maghiară din România socialistă se bucură nu numai de drepturi egale cu ale Românilor, ci i s'au acordat privilegii pe care Românii în propria lor ţară nici nu le au. Tineretul maghiar din Transilvania nu este cu nimic frustrat în ceea ce priveşte educaţia şi cultura lui faţă de tineretul din Ungaria. In România i s'au pus la dispoziţie aşezăminte culturale şi de educaţie în limba maghiară începând cu grădiniţa de copii mici şi terminând cu universităţile cu limbă de predare maghiară.

Promovarea culturii maghiare este liberă în România şi susţinută de statul român. Mărturie sunt numărul mare de ziare, reviste şi cărţi ce apar in limba maghiară în România. La toate acestea se mai adaugă situaţia privilegiată a minorităţii maghiare în conducerea statului român. Maghiarii ocupă posturi importante în conducerea politică, economică şi culturală a României socialiste. In aceste condiţii se mai poate vorbi de deznaţionalizare sau persecuţie culturală ? Represiunea culturală a suferit-o însuşi poporul român după instalarea regimului comunist în România. Literatura clasică românească nu s'a mai predat în şcoli iar cărţile au fost epurate din biblioteci şi arse. Ne-a fost falsificată însăşi istoria milenară şi ni s'a impus o ortografie străină originii limbii noastre.

Maghiarii pentru sprijinul favorabil ce-l solicită străinătăţii în problema Transilvaniei se plâng că minoritatea maghiară suferă în România o dublă opresiune: naţional-şovină şi una politică. De aci pretenţia absurdă la autodeterminarea Transilvaniei, sub pretextul că numai aşa vor putea fi salvaţi de persecuţia etnică şi culturală. Dar nimic nu justifică pretenţiile maghiare. Cât de absurde sunt afirmaţiile lor lasă să demonstreze cele câteva statistici ce vor fi reporduse mai jos.

La sfârşitul sec. XVIII trăiau în Transilvania 1.066.017 locuitori repartizaţi după naţionalităţi în:

Români 677.308
Unguri, Secui, Germani 388.017

Un alt recensământ efectuat în 1930 prezintă situaţia naţionalităţilor din Transilvania în raportul următor:

Români 3.297.438
Unguri 1.300.753
Germani 543.767
Evrei 178.333
Alte naţ. 263.184

Inaintea celui de al doilea război mondial, partidul comunist avea foarte puţini membri , de ordinul sutelor, iar printre aceştia erau foarte puţini Români. Majoritatea o constituiau cetăţenii ce aparţineau naţionalităţilor conlocuitoare, în deosebi Unguri şi Evrei. După cel de al doilea război mondial toate organizaţiile ungureşti din Transilvania au trecut în rândurile partidului comunist român. Carenţa Românilor în PCR nu putea asigura complectarea posturilor de răspundere în noua administraţie comunistă şi atunci acestea au fost complectate cu persoane de origine maghiară, persoane care doreau şi solicitau aceste posturi. Aşa se face că o mare parte a populaţiei maghiare din Transilvania se autodisloca şi s'a răspândit în întreaga ţară românească. Se vânturase presumţia că Bucureştiul, capitala României, devenise al doilea oraş cu populaţie maghiară după Budapesta capitala Ungariei. Tinând cont de diseminarea Maghiarilor în întreaga Românie, pentru a evita erori de interpretare, reproduc o statistică din anul 1966, ce se referă la întreaga populaţie a României, fiindcă în urma fenomenului de diseminare maghiară pe întreaga suprafaţă a României, nu se mai poate vorbi de minoritate maghiară cu formă de organizare compactă sau probabil exceptând două judeţe din Nordul Transilvanie. Se poate conta pe absoluta obiectivitate a acestei statistici prin faptul că numărătoarea populaţiei s'a efectuat sub supraveghere şi control maghiar, respectiv condusă de prof. Csendes, maghiar, director al Institutului de Statistică din Bucureşti. Menţionăm că în numărul Maghiarilor sunt trecuţi şi Secuii, numai prin faptul că vorbesc limba maghiară, aceştia având altă origine decât cea maghiară şi au fost colonizaţi în Transilvania concomitent cu Saşii, aproximativ la începutul sec XIII.

Datele statistice ale acestui recensământ se concretizează în următorul raport:

Români 16.780.778 (87,8 %
Unguri 1.602.604 (8,4 %)
Germani 376.752 (1,8 %)
Alte naţ. 345.122 (1,8 %)

Din datele statistice de mai sus rezultă ca în întreaga Românie trăiesc 1.602.604 Unguri şi infirmă aserţiunile maghiare care pretind că numai în Transilvania ar exista 3 milioane de Unguri. Cei care agită problema Transilvaniei ar trebui să înţeleagă că exagerările şi falsurile pot fi ori când controlate şi infirmate şi nu pot constitui un suport credibil şi legal pentru cei ce vor să şi-i asocieze în susţinerea acuazţiilor.

Ceea ce este mai interesant şi esenţial de semnalat este faptul că cu toate pretinsele nemulţumiri şi acuzaţiile aduse poporului român Ungurii din România nu au cerut să emigreze nici în Ungaria şi nici în alte state din lumea liberă. Un asemenea fenomen trebuia să fie inevitabil în situaţia în care ei pretind că sunt persecutaţi în România. Maghiarii din exil sunt cei care au plecat din Ungaria după invadarea ei în 1956 de armata sovietică şi nicidecum plecaţi din România din cauza persecuţiilor Românilor. Adevărul că Românii sunt mai persecutaţi şi lipsiţi de libertate în propira lor ţară este mărturie numărul mare al refugiaţilor politici români împrăştiaţi pe toate continentele globului şi mulţimea mormintelor de Români din cimitirele satelor de pe malul drept al Dunării. Sute de mii de Români desţăraţi înfruntând cu dispereare obstacolele existenţei zilnice, trăiesc cu nădejdea şi speranţa că într'o zi o forţă dumnezeiască îi va reîntoarce pe meleagurile pe care s'au născut.

Nemulţumirea maghiară are un alt substrat. Opresiunea este numai pretextul unei nemulţumiri generate de alte cauze. Nenorocirea este că după al doilea război mondial toată viaţa politică a lumii s'a desfăşurat şi încă se mai desfăşoară după acordurile şi hotărîrile luate la Yalta.

Acordul dela Yalta a fost semnat de trei persoane care din punct de vedere al stării de sănătate prezentau deficienţe grave, ceea ce a adus consecinţe nefaste ţărilor din răsăritul Europei.

Preşedintele Americii F.D. Roosevelt, cu paralizia membrelor inferioare în urma unei poliomielite cotractate în 1921, la Yalta este coborît pe braţe din avionul prezidenţial. Apatic şi total indiferent la discuţiile purtate moare după două luni de zile dela această tragică conferinţă.

Primul ministru al Marei Britanii W. Churchill, pe fondul unei depresiuni ereditare se adăugase şi o arterioscleroză într'un stadiu avansat care în mod cert i-a afectat procesele de gândire şi intuiţie.

Si atunci lui Stalin, sub euforia alcoolului şi a victoriei i-a fost uşor să obţină concesiile solicitate celor doi parteneri, care în fond nici nu aveau autorizaţia popoarelor lor să accepte compromisurile impuse.

Timp de 40 de ani s'au ţinut multe conferinţe la nivel înalt, unde s'au discutat probleme comerciale, financiare, militar-strategice, dar niciodată şi de nimeni nu s'a luat nici cea mai mică atitudine împotriva dictatului dela Yalta, care a adus în robia comunistă milioane de oameni, care doresc cu orice preţ să-şi recapete libertatea.

Este adevărat că preşed. Reagan într'o cuvântare mai recentă a spus: "Noi respingem teza că Yalta implică consensul american la împărţirea Europei şi două sfere de influenţă. Acordurile dela Yalta obligă supraputerile să dea independenţa ţărilor eliberate de nazism". In sensul celor afirmate de preşed. Reagan este timpul ca USA şi Anglia, apoi ţările libere să ia poziţie şi să denunţe convenţia dela Yalta. Dar în primul rând denunţarea Yaltei trebue să fie problema ţărilor semnatare. Semnarea unor acorduri de persoane neinvestite de popoarele lor şi în acelaşi timp şi maladive nu pot avea justificare nici în faţa istoriei şi nici faţă de cei oprimaţi.

Anularea Yaltei ar aduce nu numai mulţumirea minorităţii maghiare din România, ci mulţumirea şi fericirea milioanelor de oameni din ţările stăpânite azi de Soviete.

Problema Transilvaniei este agitată în puseuri când mai blânde când mai incisive, atât de Maghiarii din Ungaria cât şi de cei care trăiesc în afara graniţelor maghiare. Si cine sunt incitatorii? Dintr'un început s'a manifestat dorinţa de libertate în statele blocului răsăritean. Rusia îşi dă seama perfect că prin conflictele prermanente dintre statele satelite mai uşor le poate stăpâni şi atunci un conflict permanent între România şi Ungaria este favorabil pentru Rusia. Pe de altă parte în afara graniţelor maghiare cei care incită problema Transilvaniei pot fi patrioţi maghiari sinceri, sau şi persoane în serviciul regimului maghiar, pentru a dezbina exilul maghiar şi a-l sustrage sau slăbi în lupta împotriva comunismului. O asemenea componenţă există cu siguranţă şi în exilul românesc.

Suntem siguri că în exilul maghiar exită persoane cu care se poate discuta problema Transilvaniei, fără patimă şi obiectiv şi care ştiu că răul nu vine dela poporul român şi că rădăcinile lui sunt înfipte în sistemul politic care guvernează atât în România cât şi în Ungaria. De aceea ar fi bine ca toţi care luptăm pentru aceeaşi cauză să nu ne învrăjbim, mai bine să corelăm tot ce ne apropie într'o luptă comună împotriva aceluiaşi inamic.

Intervenţia Congresului American în favoarea minorităţii maghiare considerată pe baza unei campanii de desinformare ca persecutată în România, trebue întâmpinată cu o acţiune de restabilirea adevărului, fiindcă Maghiarii din România consideră ca persecuţie orice nu este privilegiu.

Exilul românesc este dator să apere adevărul în faţa opiniei occidentale. □

NUCA ANTIDOT

—N. STOIA—

Intrebând la telefon pe cineva din ţară dacă şi-a putut procura iodură de potasiu spre a se proteja de ploaia de particule radioactive (între care şi Iod-131), răspunsul a fost: "Nu, dar mâncăm pe rupte nuci; ele conţin iod." Nu-i prima oară când nucile vin în ajutorul celor de acolo. Cu ani în urmă vrâncenii primiseră dela colectivă câte o nucă pentru ziua de muncă, adaus util la precara cotă de boabe şi cartofi.

Era atomică şi ale ei accidente au ajuns în fine în atenţia şi în grădina lui Ion sau Gheorghe-al-nost şi...să nu vezi dar să crezi: ceapa verde, loboda, salata, deşi sclipitoare, cică n'ar fi comestibile. Ba chiar nici ouăle dela găinile din bătătură şi nici puţintelul lapte dela capra ţinută cu trudă de-a lungul şanţurilor.

Cei dela oraş, "ajunşii", speriaţi de-a binelea, s'au închis între pereţii lor de beton armat (care ruinează recepţia Europei Libere) şi au făcut foame şi sete crunte zile în şir.

Stăpânirea s'a mulţumit prin a da nişte recomandaţii după care s'a consacrat rezolvării intereselor familiale. Bineînţeles că stocurile de alimente sigure au fost împinse urgent la magazinele cu circuit închis de unde au fost distribuite după rang. Trebue să fi fost patetic, dramatic, să observi cum lucrătorii din comerţul la nivel CC-PCR s'au luptat să-şi facă şi ei acolo partea lor indiferent de risc că, deh! aveau şi ei familie. De asemenea droaia de securişti ai CC-ului revendicându-şi partea lor (de lei) adică: "Una ţie, una mie şi alta lui Sfântu Ilie".

Conducătorii au mai avut grija să nu alarmeze "degeaba" masele, adică prostimea destinată muncii de construire a societăţii socialiste. Accidentul dela Cernobil "e floare la ureche în comparaţie cu dezastrele nucleare americane", iar dacă vreun "căpos" pune asta la îndoială, stârnind panica, treaba Securităţii e să-l pună cu nasul în foaia aia de ştevie "care zice el că-i contaminată" şi să-i facă să guste din ea:- "Zi mă! Miroase ori are gust de radioactivitate? Bag-o mă în foale, că n-ai nici pe dracu".

Ca şi la inundaţii, la cutremur, la olimpiadă ori în alte înprejurări în care jocul ambiguu rentează, Nicolae Ceauşescu va lătra din nou pentru bucăţica sa.

Miile care vor fi în timp lovite de cancer şi îşi vor sfârşi vieţile în chinuri groaznice...treaba lor! Dacă erau deştepţi ar fi făcut parte din protocol (nomenclatură) şi ar fi fost protejaţi cu prioritate, chiar exclusivitate. □

Dovezi de ordin lingvistic privitoare la continuitatea Românilor în fosta provincie romană Dacia

6. ORIGINEA ȘI SENSUL ISTORIC AL CUVÂNTULUI "ARDEAL"

——Isabelle SABĂU——

Populația și civilizația Europei a fost încă din cele mai vechi timpuri în continuă transformare și evoluție. Din timpuri imemoriale, popoare și seminții au invadat bătrânul continent, aducând mari distrugeri și suferințe, dar și importante schimbări care în cele din urmă, au produs acea unică și extraordinară civilizație ai cărei moștenitori sunt nu numai Europenii, dar întreaga civilizație modernă.

Căutarea primilor Europeni, este un proces continuu, care duce la descoperirea unei stratificări de neamuri și civilizații care unește prin legături de înrudire, Europenii cu mai toate semințiile pământului. Existența vieții omenești în Europa, zace îngropată în negura timpurilor. Nenumărate cercetări arheologice au scos la iveală numeroasele culturi care au înflorit pe tot cuprinsul vechiului continent.

Pământul României a fost locuit și el din cele mai vechi timpuri. Importantele descoperiri arheologice făcute acolo, atestă existența unor înfloritoare culturi. Peste populația băștinașe, au venit în val după val, năvălitori indo-europeni care au adus cu ei meșteșuguri și cunoștințe noi, contribuind la progresul culturii și civilizației băștinașilor. Procesul de evoluție a fost însă dificil și dramatic. Noii veniți fiind mai războinici și având arme de metal, necunoscut încă de băștinași, au reușit să-i subjuge și să-i domine pe aceștia. Cu timpul din amestecul năvălitorilor cu locuitorii autohtoni s'a născut un popor nou și o cultură și o limbă nouă. Procesul acesta s'a repetat de nenumărate ori până în ziua de azi. Printre neamurile care s'au amestecat cu băștinașii de atunci ai pământurilor românești de azi, încă prin secolele IV–II înainte de Christos, au fost Celții. Aceștia au împânzit întreaga Europă fiind mai războinici și având arme mai bune. Desigur că și ei ca și alții și-au lăsat amprenta pe unde au trăit. Urmele lor pot fi găsite în multe locuri în Banat, Câmpia Dunării, Dobrogea și Ardeal. Suntem îndatorați Prof. Stefănescu-Drăgănești pentru studiul prin care a arătat că însuși cuvântul ARDEAL este de origine celtică fiind adoptat mai întâi de către vechii locuitori ai ținuturilor românești dela care l-au preluat și Ungurii după cum vom arăta în cele ce urmează. In legătură cu această problemă, Prof. Stefănescu-Drăgănești arată în lucrarea amintită, că ARDEAL derivă din rădăcina indo-europeană ARD care înseamnă înălțime, munte, regiune împădurită, după cum confirmă și dicționarele de specialitate (ca de exemplu: Deutsch-Keltisches, geschichtlich-geographisches woerterbuch al lui Wilhelm Obermeller, publicat la Berlin în 1872).

Sute de denumiri geografice, în care apare rădăcina ARD, se întâlnesc în toate teritoriile locuite de populații indo-europene. Pe harta lumii acestea apar ca un brâu lat pornind din Iran, traversând Asia și Europa centrală, cu ramificații pe Peninsula Balcanică, Italia și Spania și sfârșind în insulele britanice.

Cităm numai câteva din acest număr foarte mare de denumiri geografice, pentru a ajuta mai bine la înțelegerea originii cuvântului românesc: ARDAL, ARDELEN (Iran), ARDAGAN (Armenia), ARDOVA (Turcia), ARDA (Bulgaria), ARDUBA (Iugoslavia), ARDEZ, ARDENA (Elveția), ARDEA (Italia), ARDELES (Spania), ARDELA (Franța), ARDENES (Belgia și Luxemburg), ARDA (Germania Federală), ARDLAMONT (Anglia) ARDAL (Tara Galilor), ARDENTINNY (Scoția), ARDELEY (Irlanda), etc.

Denumirile geografice, derivând din ARD sunt mult mai numeroase în fostele regiuni celtice, inclusiv România, unde se găsesc și în prezent un mare număr de denumiri conținând rădăcina ARD, ca de exemplu:
ARDU,ARDEUANI,ARDUSAT,ARDAN , ARDELELE,ARDELUTA, ARDEOANUL, ARDELOAIA,ARDEALU, ETC.

Numele unui afluent al Ronului în Franța este ARDECHE pronunțat ARDES, având și un corespondent în numele râului Argeș din Muntenia. Consoanele D și G fac parte din aceeași categorie de consoane, iar ES este stabilit de lingviștii occidentali ca derivând din vechiul cuvânt celtic OICHE care înseamnă apă. Aceeași situație apare și în cazul numelui râului ARIEGE un afluent al Garonnei (în Sud-Vestul Franței), pronunțat ARIEJ, și corespondentul lui, râul românesc Arieș. Aici AR reprezintă o prescurtare a lui ARD iar consoanele J și S aparținând aceleeași categorii de consoane.

La denumirile românești de mai sus se mai adaugă și alte denumiri geografice de origine celtică, de exemplu cele patru localități cu numele Galați, Muntele Galu, Vârful Galațiului, Galata, Galița, Galda etc., precum și denumirile Boia, Boian, Boiu, Boinița, etc., amintesc de triburile celtice ale Galilor și Boilor, care au locuit un timp și în țara noastră. Aceasta se întâmpla în secolele IV-II a. Chr., când Celții și-au extins dominația asupra Panoniei, Daciei și Nordului Peninsulei Balcanice, ajungând până în Anatolia unde au format regatul Galatei.

Cuvintele prezentate ca exemple, desemnând elemente geografice răspândite pe o imensă arie evidențiază contextul general indo-european al folosirii denumirilor din categoria derivatelor din ARD cărora le aparține și cuvântul ARDEAL.

Tot aici este cazul să menționăm că mai sunt și alte denumiri care sunt moștenite dela Celți, printre altele, denumirea Porțile de fier reprezintă traducerea din limba celtă a lui ISARNO DORI, (Isarno-de fier, Dori-porți), nume geografic întâlnit în mai multe trecători în Franța și în Tara Galilor.

Existența denumirii ARDEAL în limba Românilor la sosirea Ungurilor în Panonia, este confirmată de însăși denumirea maghiară ERDELY - cuvânt împrumutat din limba română după cum rezultă din etimologia acestui cuvânt și a normelor gramaticale ale limbii maghiare.

Etimologic, numele ERDELY este un împrumut în limba maghiară, într'adevăr dicționarele unguresti nu-l pot include printre cuvintele de origine fino-ugrică, - vechea limbă din care coboară limbile maghiară, estonă și finlandeză. O situație asemănătoare este și cu ERDOL-pădure, cuvânt asemănător ca formă dar care de asemenea nu este de origine fino-ugrică. Există și un cuvânt corespunzător de origine fino-ugrică și anume cuvântul FA-pâlc de copaci, care de fapt descrie situația din condițiile de stepă de unde au venit Ungurii. Pentru codrii imenși ai Transilvaniei, fiindu-le necesar un alt cuvânt, în momentul când au împrumtat cuvântul ARDEAL, au format și cuvântul ERDOL din ERDEL, deoarece în vechea sa formă termenul maghiar nu are terminația Y.

Mai mult decât aceasta, conform dicționarelor unguresti, până în anul 1390, denumirea apare în vechile documente, sub foarte numeroase forme fără a avea însă și litera Y final, ca de exemplu: ERDEL, ERDEEL, ERDUEL, ERDEUELU, etc. Aceasta fiind încă o dovadă a preluării lui ARDEAL, iar Y fiind adăugat ulterior ca o terminație comună pentru substantive în limba maghiară.

Conform acelorași dicționare maghiare, se constată că în cazul cuvintelor împrumutate în perioada veche, în care apare vocala A, această vocală devine E în cuvintele unguresti. Iată câteva exemple ilustrative:

Cuvântul latin AGRIA adoptat în maghiară devine EGER (ogor); cuvântul latin ANDREAS adoptat în maghiară devine ENDRE (Andrei); cuvântul grecesc ALEXIOS adoptat în maghiară devine ELEK (Alexe); cuvântul românesc AGRIS adoptat în maghiară devine EGRES (agriș, arbust și fruct). Prin urmare ARDEAL (posibil încă în forma ARDAL) devine ERDEL, ca în vechile documente maghiare.

Din punct de vedere gramatical, nici LY și nici Y nu sunt indicate în gramaticile unguresti ca formând substantive din alte cuvinte. ERDELY nu a fost la origine nici adjectiv deoarece, pentru a forma adjectivul ARDELEAN (precum și substantivul însemnând "locuitor al Ardealului") s'a adăugat terminația I, ERDELY devenind în acest caz ERDELYI.

Pe de altă parte ERDELY nu a putut fi împrumutat în maghiară dela vechii Celți, deoarece între dispariția Celților din Dacia și Panonia, și venirea Ungurilor, a trecut mai mult de o mie de ani.

Din cele arătate mai sus rezultă clar că ERDELY a fost împrumutat de Unguri din limba română, dela Românii care locuiau în Ardeal la venirea Ungurilor în secolul al IX-lea al erei creștine.

Este interesant de remarcat faptul că în unele părți ale Olteniei se întâlnește ARDAL-ARDEAL cu sensul de regiune de înălțimi împădurite. Este foarte posibil ca de aici să derive și denumirea latină MUNTENIA, a Țării Românești dela Carpați la Dunăre, ca o traducere a cuvântului ARDEAL în limba coloniștilor romani.

ARDEAL este de altfel în conștiința națională a Românilor o denumire cu adânci rădăcini istorice. Mihai Viteazul cel care a unit pentru prima dată pe Români, se intitula: "Domn al Țării Românești, Ardealului și Moldovei".

SĂ NE CUNOAȘTEM EROII

Continuăm în acest număr rubrica deschisă în ziarul nostru în luna Februarie a.c. destinată cunoasterii adevăraților noștri eroi. Este vorba despre acei oameni curajoși, care au luptat pentru apărarea neamului și a țării românești, care au luptat împotriva comunismului sau a cotropitorilor de orice fel.

Inițierea acestei rubrici constituie un fel modest al ziarului nostru de a recunoaște meritele acelor eroi români, care în România comunistă sunt trecuți sub tăcere, iar pe de altă parte, de a fi pentru generațiile actuale și viitoare un exemplu de urmat, în lupta împotriva dușmanilor țării.

In România comunistă acești eroi nu sunt acceptați în rândurile veteranilor din războiul sfânt, pentrucă nu au luptat pe frontul de Vest pentru a-și spăla rușinea de a fi luptat și a fi distinși pe frontul de Est.

Totodată, facem un apel la acei eroi români sau rudele lor în viață, ce dețin Ordinul MIHAI VITEAZUL sau VIRTUTEA MILITARA de a trimite la redacție scurte biografii, însoțite de fotografiile și datele ce le posedă. Toate actele și fotografiile trimise vor fi returnate expeditorului, imediat după apariția lor în numărul respectiv al ziarului Cuvântul Românesc.

Eu m'am născut în 1903, în orasul Tulcea, iar fratele meu, frate bun după mamă, s'a născut în 1910, tot în Tulcea. El a făcut liceul militar la Chișinău, iar scoala militară de cavalerie la Sibiu.

Pornind pe front, fratele meu cu unitatea sa, a despresurat în satul Achimova din Basarabia, o unitate germană care fusese împresurată de către Ruși, faptă pentru care Nemții l-au decorat cu CRUCEA DE FIER.

Când să treacă Nistrul cu unitatea sa, și-a dat seama că nu se va putea, din cauza cazematelor rusești de pe celălalt mal; atunci el a trecut în înnot Nistrul, încins cu săculețe cu grenade, a distrus toate cazematele și apoi a putut trece apa cu unitatea, fără a avea nici o pierdere. Pentru aceasta, a fost decorat cu ordinul MIHAI VITEAZUL.

Pornind mai departe cu unitatea sa spre Stalingrad prin stepa Calmuca, în satul Chiselefca, a dat peste o unitate rusă; focul a început din ambele părți. Fratele meu s'a culcat jos între cei doi servanți, de unde a început să tragă cu mitraliera. La un moment dat, un proiectil de brand a căzut peste ei și toți trei au fost uciși.

Aceasta s'a întâmplat la 12 Decembrie 1942 la orele 2 p.m. și toți trei sunt înmormântați în curtea bisericii din acel sat.

Căpitanul Ion CONDURACHE

Fotografia alăturată este luată de mine în August 1942, pe treptele locuinței noastre din București, cartierul Vatra Luminoasă, pe Str. Sighișoara nr.22; fratele meu venise în concediu să-și vadă soția ce locuia la Botoșani, și în drum s'a oprit pe la noi. Apoi a plecat pe front, și nu l-am mai văzut.

Pentru a vá ține la curent cu ultimile știri din Romània echipa noastră redacțională, lucrează fàră încetare... Nu ràmâneți in urma timpului... Citiți lunar

"Cuvântul Românesc"

și participați la viața exilului românesc pentru a forma un puternic front de luptă anti-comunistă.

EVANGHELIA EXILULUI (August 1986)

MAREA ŞI VÂNTUL

—Sergiu GROSSU—

Deşi episodul evanghelic al "umblării pe mare", din cea de a patra Duminică a lunii, a avut loc undeva, în Galileia, acum două mii de ani, totuşi el este veşnic actual şi ne priveşte pe fiecare dintre noi în parte. Din capul locului se cade să subliniem că povestirea Sf. Matei (din care aflăm că, în plină noapte, corabia cu ucenici "era învăluită de valuri în mijlocul mării, căci vântul era împotrivă") are o semnificaţie profundă, în ea descoperind dimensiunile metafizice despre care vorbeşte Ap. Pavel, respectiv "lungimea, lărgimea, adâncimea şi înălţimea" realităţii omeneşti.

Omul, şi ca atare societatea în care Dumnezeu ne îngăduie să trăim, după desrădăcinarea impusă sutelor de mii de Români de către regimul comunist din ţară, această corabie clătinată de valurile unei mări tenebroase, se găseşte faţă în faţă - astăzi, mai mult ca oricând - cu doi factori de o importanţă capitală: Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, ca prieten şi mântuitor al lumii, şi Vântul cel potrivnic, ca duşman al lui Dumnezeu şi adversar înverşunat al sufletului omenesc, vânt năprasnic, ţâşnit din beznele urii şi din văgăunile celei mai detestabile apostazii.

Există, bineînţeles, în noi înşine, în adâncimile întinate ale cărnii şi duhului, vânturi antagoniste care urmăresc, fără încetare, pierzarea mântuirii noastre. Există vântul cel potrivnic al păcatului, care provoacă teribila dualitate descrisă de Ap. Pavel, când "după omul din lăuntru, îmi place Legea lui Dumnezeu; dar văd în mădularele mele o altă lege, care se luptă împotriva legii primite de mintea mea, şi mă ţine rob legii păcatului care este în mădularele mele" (Romani, 7.22-23). Da, există în noi, ca un blestem, vântul cel protivnic al "îndemnurilor firii pământeşti", care ne împinge să umblăm după "lucrurile firii pământeşti", lăsându-ne legănaţi de desfrânări, vrăjbi, certuri, zavistii, mânii, pizme, desbinări, neînţelegeri, beţii sau îmbuibări (Galateni, 5.19-21), aşa cum se întâmplă aproape în toate comunităţile româneşti din Exil. Iar această umblare deşănţată după "lucrurile firii pământeşti", ne asigură Evanghelia, este "moarte" şi "vrăjmăşie" împotriva lui Dumnezeu", fiindcă ea nu se supune Legii lui Dumnezeu, şi nici nu poate să se supună.

Evanghelistul Matei vorbeşte de un "vânt potrivnic" exterior omului, un vânt "tare", care l-a înspăimântat pe Petru, gata să se afunde (citiţi cap. 13, versetele 24-30). In limba ebraică, cuvântul "vânt" are o semnificaţie mult mai bogată decât în limba română. Vântul are şi înţeles de duh diabolic, de Cel Rău, de Vrăjmaşul. Cine poate fi numit astăzi vântul cel potrivnic al umanităţii, dacă nu Satan, tatăl minciunii şi meşterul iscusit al pierzării veşnice? Conform învăţăturii paulinice, noi avem de luptat, îmbrăcaţi cu toată armătura lui Dumnezeu, "împotriva căpeteniilor, împotriva domniilor, împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutăţii care sunt în locurile cereşti" (Efeseni, 6.12). Acest "vânt potrivnic", de natură satanică, bate şi'n ţara noastră înrobită, impunându-şi opera sa distructivă de ravagii morale. Pe de o parte, el îşi exercită domnia sa anti-creştină, prin constrângere, prin violenţă şi prin crime de lezumanitate, prin călcarea în picioare a celor mai elementare drepturi ale omului, cum este dreptul la libertatea credinţei. Iar pe de altă parte, el suflă şi în societatea descreştinată Occidentului prin mijloacele sale perverse de amăgire şi de viclenie politică, ducând o luptă aprigă, nemiloasă, împotriva lui Dumnezeu. De aceea ne sfătuieşte Apostolul Neamurilor ca să ajungem toţi, prin lucrarea sfinţitoare a Duhului Sfânt, "la unirea credinţei şi a cunoştinţei Fiului lui Dumne zeu, la starea de om mare, la înălţimea staturii plinătăţii lui Hristos, ca să nu mai fim copii, plutind încoace şi încolo, purtaţi de orice vânt de învăţătură, prin viclenia oamenilor şi prin şiretenia lor în mijloacele de amăgire" (Efeseni, 4.13-14). De unde recomandarea: "Nimeni să nu vă amăgească în vreun chip; căci nu va veni înainte ca să fi venit lepădarea de credinţă, şi de a se descoperi omul fărădelegii, fiul pierzării, potrivnicul, care se înalţă mai sus de tot ce se numeşte "Dumnezeu", sau de ce este vrednic de închinare. Aşa că se va aşeza în Templul lui Dumnezeu" (2 Tesaloniceni 2.3-4).

Ca şi ucenicii din Evanghelie, ne-am aflat şi noi, Românii, în plină noapte, într'o corabie "învăluită de valuri în mijlocul mării", reeditând spaima lor, din cauza unui vânt puternic, care, dela Revoluţia din Octombrie încoace, s'a năpustit asupra întregii omeniri, încercând să răstoarne corabia creştinătăţii. Este vorba de comunismul internaţional, aţâţat de Moscova şi de sateliţii ei din Estul Europei. Din cauza vântului potrivnic al marxism-leninismului a fost desfiinţată Biserica unită, s'a interzis activitatea legală a Oastei Domnului, sunt hărţuiţi de organele Securităţii cei mai buni fii ai confesiunilor neo-protestante, a fost arestat şi condamnat părintele Gheorghe Calciu-Dumitreasa.

Mulţi din cititorii "Cuvântului Românesc" au cunoscut în ţară presiunea politică a acestui drăcesc "vânt potrivnic", trăind terorizaţi de spaima, căzând în panică şi temându-se să nu piardă serviciul sau să le fie copiii persecutaţi în şcolile ce le frecventau. Mulţi dintre noi - nu-i aşa? - am imitat, în frământarea noastră cotidiană, slăbiciunea dezorientării lui Petru, pe marea Galileii. Isus ne striga, mergând pe valurile bântuite de furtună: "Indrăzniţi, Eu sunt; nu vă temeţi!" Si noi gândeam, din păcate: "Este o nălucă!.." Isus ne chema: "Veniţi la Mine pe ape, oricât de duşmănoase ar fi, oricât de potrivnic s'arată vântul, veniţi!" Iar noi, în loc ca să privim ţintă la El, numai şi numai la El, ne dispersam privirile, ne uitam şi la corabia în naufragiu, şi la clocotul mării, şi la vântul cel năprasnic. Si temându-ne, ne afundam în apele spumegânde, uitând adeseori să-L implorăm: "Doamne scapă-ne!"

Chiar şi în băjenia noastră ne-a fost dat să cunoaştem vrăjmăşia atâtor vânturi şi valuri ameninţătoare, ignorând că Isus Hristos umblă pe valurile înfuriate ale lumii libere, aşa cum umblă, triumfal, pe apele învălmăşite ale tuturor ţărilor căzute sub stăpânirea despotică a Secerii şi a Ciocanului. Chiar şi în comoditatea unei vieţi de libertate deplină, pe care Tatăl ceresc ne-a ajutat s'o avem şi'n Europa şi'n cele două Americi, ne scapă din vedere realitatea prezenţei lui Isus în clocotul istoriei contemporane, considerându-L mai degrabă o nălucă inaccesibilă, în loc ca să vedem în El pe Mântuitorul sufletelor noastre împovărate de păcat, pe Acela care ne-a promis că va rămâne cu noi "în toate zilele", sub toate ploile şi furtunile, până la scurgerea veacurilor.

Ceea ce ne rămâne de făcut este ca să-I acordăm lui Isus încrederea noastră totală, ori de câte ori naufragiem din cauza fărădelegilor sau a mizeriei materiale în care trăim. Să ţinem minte că El este singura posibilitate de salvare a Neamului nostru răstignit. Duşmanii Lui, din toate veacurile, au pierit. Numai El trăieşte, la dreapta Tatălui, în ceruri, şi ne cheamă pe toţi, pe fiecare Român pribeag: "Vino. Nu te teme. Vino pe valurile în spumă. Pentru că Eu am murit pentru tine, ca să te izbăvesc de temeri şi poveri, ca să te scap de vântul cel potrivnic, ca să te ridic din moarte la viaţă..."

In cartea psalmilor scrie: "Eu zic: O, dacă aş avea aripile porumbelului, aş zbura şi aş găsi undeva odihnă!(...) Aş fugi în grabă la un adăpost de vântul acesta năpraznic şi de furtuna aceasta" (Ps. 55. 6-8). Adăpostul îl avem. Este Isus Hristos. Să "zburăm" spre El. Să-L primim în inimă. Ca să se potolească şi marea şi vântul din noi.

APEL

al unui grup de ortodocşi români din Stockhlom pentru ajutorarea Schitului românesc PRODROMU dela Sfântul Munte, Athos.

Ne adresăm pe această cale tuturor oamenilor de bine, în primul rând Românilor din diasporă, răspândiţi pe meridianele şi paralelele globului, pentru a ajuta, după inima şi posibilităţile fiecăruia Schitul românesc Prodromu dela Muntele Sfânt Athos.

Fondat la mijlocul veacului trecut ca urmare a iniţiativei unor înalte feţe bisericeşti şi personalităţi ale vieţii publice din Tările Româneşti ca Mihail Kogălniceanu şi Vasile Alecsandri şi prin colecte publice cu un larg ecou în toate cele trei provincii româneşti, despărţite pe atunci administrativ-politic dar unite din punct de vedere spiritual, schitul Prodromu reprezintă şi astăzi cel mai prestigios lăcaş românesc de închinăciune şi de cultură din afara fruntariilor ţării.

Ridicarea lui a însemnat atunci finalizarea prezenţei româneşti la Muntele Sfânt, prezenţă care se făcuse simţită din plin încă din secolele precedente prin ajutoare generoase, multiple şi permanente trimise în numele sentimentelor de solidaritate creştinească de domnitorii Tărilor Româneşti, de demnitari dar şi de oameni simpli, din popor.

Clădire falnică şi impunătoare, schitul Prodromu adăpostea încă la începutul secolului o sută cincizeci de călugări. Biblioteca schitului numără cca. şase mii de volume, în majoritate carte bisericească veche pentru slujbe, unele din ele de o valoare excepţională veche pentru slujbe, unele din ele de o valoare excepţională cum ar fi: Biblia lui Serban (1688) Cazania lui Varlaam (1642), Indreptarea Legii a lui Matei Basarab (1652), Noul Testament al lui Simion Stefan (1648). Mai există pe lângă acestea şi vreo 300 manuscrise, unele mai vechi, de muzică bizantină, altele mai noi, cu frumoase miniaturi.

Lăcaş de cultură, nu numai de închinare, schitul Prodromu a fost vizitat de cercetători pentru a-i studia documentele rare; Nicolae Iorga este unul dintre aceştia.

Cu toată prestigioasa carte de vizită pe care am prezentat-o mai sus, Schitul Prodromu este astăzi în suferinţă!

- Numărul călugărilor, ca la toate celelalte mânăstiri de altfel dela Athos, a scăzut considerabil, ceea ce face ca la Schitul Prodromu să fie în prezent (sfârşitul lui 1985) doar treisprezece monahi, o parte chiar dintre aceştia fiind bătrâni şi cu sănătatea şubredă.
- Sursele de venituri şi subvenţiile sunt foarte limitate; schitul neavând statut de mânăstire (numărul acestora este reglementat şi limitat la 20), întreţinerea se face aproape în exclusivitate prin mijloace proprii, cultivarea grădinii schitului ocupând în acest context un loc de primă importanţă, vital.
- Lipsa de forţe umane şi a mijloacelor materiale a făcut imposibilă întreţinerea clădirilor şi adus cu timpul la degradarea din ce în ce mai accentuată a construcţiei: de exemplu o parte din aripa de Nord a schitului este atât de deteriorată, încât ea a devenit inutilizabilă.
- Dar problema cea mai gravă o constituie biblioteca; ea are o porţiune mare de tavan desprinsă din cauza infiltrărilor de apă dela ploi; umezeala a pătruns la documente, mucegaiul se întinde inexorabil dela o carte la alta, dela raft la raft. Spaţiu adecvat în altă parte pentru a muta cărţile, nu există. Cariile distrug încet dar sigur opere rare, care pentru orice mare bibliotecă din lume ar fi o mândrie să le posede. Schitul nu are fonduri pentru a le menţine în condiţii de conservare corespunzătoare.

In faţa acestei situaţii, noi credem că putem să sprijinim Prodromul şi aceasta prin două feluri de ajutoare:

- UN AJUTOR IMEDIAT, pentru a opri degradarea totală a bibliotecii şi a cărţilor;
- UN AJUTOR PERIODIC, pentru necesităţile continue de întreţinere a clădirilor şi sprijin pentru îmbunătăţirea condiţiilor materiale ale călugărilor.

Pentru ajutorul imediat, facem apel la toţi oamenii de bine ca: grupaţi sau cu titlu individual, asociaţi sau întruniţi ocazional, să strângă şi să trimită atât cât vor şi pot, direct, pe adresa schitului, pe care o dăm la sfârşitul apelului.

"După o evaluare cât mai precisă, această reparaţie ar costa cca 1250 dolari USA" - ni se transmite de acolo printr'o scrisoare recentă, care continuă: "Manopera o facem noi, prodromiţii, căci dacă ar fi să angajăm lucrători, ne-ar costa cel puţin preţul materialelor". "Mare sau mic" -se încheie scrisoarea- "oricum ar fi, ajutorul din afară este binevenit şi de mare sprijin şi noi vă mulţumim anticipat!"

In ceea ce priveşte ajutorul periodic, facem apel la înfiinţarea unui "FOND DE AJUTORARE A SCHITULUI ROMANESC PRODROMU"

El poate fi creat oriunde există Români de bună credinţă, indiferent de statutul lor şi oriunde s'ar afla, căci acest schit este al nostru al tuturor, după cum stă scris şi pe frontispiciul bisericii: "Acest sfânt locaş românesc cu patronul Botezul Domnului Dumnezeu Mântuitorului nostru Isus Cristos...este fondat ca azil al Tuturor Românilor fără osebire de loc".

Prin donaţii periodice mici dar care în final ar duce la strângerea unor sume de real folos pentru schit, donatorii ar deveni cotizanţi permanenţi ai fondului susmenţionat. Evident, cotizaţia nu ar fi fixă nici ca dată nici ca sumă şi oricine s'ar putea retrage sau să intre când va voi. Două sau trei persoane se pot găsi în fiecare comunitate românească pentru a face serviciul de informare, sensibilizare, colectare, păstrare şi trimitere a sumelor obţinute la destinaţie, eventual de două ori pe an, cu toate formele de rigoare.

Ne adresăm pe această cale şi noi bisericilor ortodoxe române din lume, indiferent de statutul lor, căci Prodromu ne aparţine tuturor, ca odată - de două ori pe an, sumele colectate în biserică, la sfârşitul slujbei, la miruit, să fie oferite acestui fond.

"S'a pus mult suflet românesc la ctitoria lui" - ne mai scria stareţul - "şi merită osteneala urmaşilor pentru dăinuirea lui".

Să încercăm să facem şi noi, în modestie, ceea ce înaintaşii noştri au făcut cu atâta strălucire. Oricât de puţin, tot bine va fi, tot vom contribui şi noi în acest fel la îmbunătăţirea situaţiei actuale şi la sprijinul călugărilor de acolo care, cu forţe reduse dar cu infinită credinţă în Dumnezeu şi cu adâncă dragoste faţă de moştenirea trecutului, se străduiesc să apere valorile culturale aflate în grija lor şi să menţină aprinsă flacăra ortodoxiei româneşti la Muntele Sfânt dela Athos, acropola creştinismului răsăritean.

Nu dorim să facem zgomot mare în jurul acestui apel, nu voim o publicitate care să fie greşit interpretată; nu voim -şi suntem siguri că nici cei dela Prodromu nu doresc- să acţionăm altfel decât în simplitate şi cu discreţie, fără să ne facem un titlu de glorie din această acţiune. Dumnezeu să primească!

N.B. Pentru orice informaţii suplimentare legate de acest apel sau referitoare la Athos, Vă rugăm să vă adresaţi:

George Cristea
Di-Filmhuset
Box 27090
102 51 Stockholm
Suedia
Tel. 08-651302

N.B. Orice sume provenite din colecte precum şi donaţii individuale se pot trimite direct prin mandat poştal internaţional (este forma cea mai simplă şi puţin costisitoare) direct pe adresa părintelui staret:

Ieromonah Petronios
Skite Roumain Prodromu
Mont Athos
63086 Karyes
Grecia

Schitul confirmă oficial primirea oricărei donaţii.

FARA ARMÂNEASCĂ

STRĂPÂPĂNILI ŞI ARMÂNAMEA

—Constantiu CALIUTA—

Dumănică, 21 di Cirişar cu aţeali trei mări sărbători: RUSALII, PRIMA DZUA DI VEARA SI PICNICUL a Suţatălei ARMANAMEA ţi ari thimeliu la New-York, Americhie si-adunară pi veardea ş-muşata padi a Parkului SHERWOOD ninga oraşu Bridgeprot, ca vără dauă suti (poati ş-ma mulţi) di armâni ţi s-află tu New-York, tu Bridgeport ş-dit alti oraşe di di-avigâra. Ca s-achicăsim că ţîni parti cu noi, cu Suţata ARMANAMEA, dumnidzălu deadi şi-El una dzuă cu mari, cu mult mari hari: Soari, lunină şi căldură cătâ vrum, ti fânâteari. Pi la oara dzaţi ş-giumitati, ninti di prăndzu armânili: grămusteani, pindeni ş-fărşeroţi acâţară s-vină câti patru, şasi, dzaţi până ţi, ca pi la oara dauă, padea mari ţi u-avea păstrată Suţată ARMANAMEA ti picnicu alei si umplu di armâni: bârbaţi, mulierifeati, ficiori cama niţi ş-cama mări. Mari harauă avu Suţată ş-conduţirea alei că namisa di armâni s-aflau, adusi di fumealia lor mult tinisitili: Chiraţa Popescu şi Ioana Bargiuma.

Chiraţa poartă pi-anumirlii alei 103 (una sută ş-trei) ani, iasti sănâtoasă ari mintea limpidă şi s-ţăni ghini pi cicioari. Năsâ iasti nicuchira al George Popescu, fărşerot dit hoara, avdzăta hoară Paticina-Grichie, mari patriot ş-luptător ti limba armână ş-ti fara armânească; mort ti dauli aisti lucri mări. Aua, năsâ şadi la ficioru alei, Nicu Popescu, tehnician dentist şi-el un apufusit ş-nicurmat patirot. Ioana Bargiuma, mult tricută di 80 (optdzăţi) di ani iasti pindeană, dit hoara armânească Turia-Grichie, iu ira dascaliţ (învăţătoare) şi iu deadi de-adun cu nicuchiru alei, Ion Bargiuma şi el dascal ş-director di şcoală (muri aua şapte ani) aproapea una bană-ntreagă, lunina-anviţăturălei pi limba română la suti ş-la suti di feati ş-ficiori pi ninga pria ţi u-aprimsiră tu suflitu alor ca să simtă, s-aduchească ţi iasti patriotismu, singuru lucru cari poati s-lagiută ca s-păstreadză limba s-pirifana numă di armâni, iu ţi do aco iu va să s-află.

Tinisita Ioana Bargiuma băneadză tu-Amirichie cu dolii ficiori şi trei feati. S-Chiraţa ş-Ioana sânt ţinuti ca pi palmă di fumealia lor, aşe cum iasti adetea la armâni, aşe cum au alăsată străpâpânlii, pâpânlii ş-părinţlii a noştri. Ca s-nî turăm la Picnic ş-la alalţi armâni, puteam s-videm că tuţi irau cu harauă tuţi fiţeau muabeti, arâdeau ş-fâţeau şacăi la measili ţi irau plini cu tuti bună tăţili. Plină ira ş-padea, di copii. Ma ia-u ş-oara dauă ş-giumitati. Aşe cum Suţată ARMANAMEA avea dată hâbari tu aclimarea alei că la picnic va să s-facă un parastas cu părintele, Sfinţia Sa preftu Dimitrie Tatulescu di la bisearica română dit oraşu Bridgeprot, la grearea preşedintelui ali suţati, Zahu Pană, tută lumea, cu nic, cu mari si sculară di la mese şi viniră di-avigăra a loclui iu părintele ahurhi slujba ti parastas. Moment creştinesc di mari anâlţari sufliteascâ. Ti prima oară armânlii adunaţi ma mulţi la un loc, sum aripa a unei suţati, aua sum aripa Suţatlei ARMANAMEA, feaţiră una slujbă religioasă la cari adusiră aminti pi tuţi aţeli armâni: prefţi, dascali, armătuladzî, picurari, cărvănari şi-alţi mulţi gioni ca liundari, pâpăni, strâpăpâni, părinţi ţi luptară şi ş-deadâră bana, ahânti nilii di ani tu Balcani ti limba lor, ti fara lor ş-ti libirtatea lor. Ti prima oară, noi, ca strănipoţi cu multă vreari, cu mari dor ş-cu mult, ahândos rispect adusim aminti pi mulţi di-aţeli morţi ţi li-arâdâpsim ma sus ş-cari nu mata au pi aist loc, tu lumea armânească strănipoţi ca s-liaducă aminti i că s-da una cumată di pită ti suflitili alor; voiu să spun strănipoţi cari s-lî poartă numa, cari s-aibă tu vini săndzi di a lor săndzi. Va să s-tinisească iea, singură, ARMANAMEA macă va aducă adetea ca tu cafi an va facă un parastas aşe cum feaţi estan, tu Dumănica di 21 di Cirişar, Dumănica di Rusalii. Aşe lipseaşti s-facă tuţi râmănili, aco iu eli au una cât di nică suţată armânească, ică aco iu eli sânt grupuri di trei, ţinţi ş-ma mulţi. Aşe cum spuşiu mini tu nândauli sboari, după parastas. noi râmănili nu prinmulţi. Aşe cum spuşiu mini tu nândauli sboari, după parastas, noi râmănili nu prindi s-arupem ligătura cu morţili a noştri: pâpăni, străpâpâni cari alumtară şi amin tară multi ş-multi bitichi cu duşmanili ţi câftau s-n-astingă.

Că feaţim parastasul, îli mulţumim al Dumnidză, a marilei bunăatai a Lui că n-agiută, îli mulţumim a Sfinţilei Sale, Părintele Dimitrie Tatulescu, cât şi a tutulor aţelor armâni ţi li-aduşiu aminti cama sus că viniră biliuche ca s-tinisim de-adun ce eli mimoria străpâpânilor, ca s-achicăsim că nu iasti ghini s-li agârşim.

Iasti amârie una mari, di nilirtat amârtie macă noi va agârşim tuţi aţeli Prefţi ţi muriră ca eroi ş-martiri, tuţi aţeli dascali ţi muriră una soie, tuţi aţeli gioni fără preacle ţi alumtau ma mult cu cheptu a lor, ma mult cu curaju a lor, ma mult cu marea pirifanie a lor că nu aveau armili ţi li-aveau duşmanili. Iasti amârtie s-agârşim tuţi armâtuladzili, tiniri ca vlăstarili di cupaciu ţi-şi dea diră bana ca s-n-alasă anauă una limbă muşată: limba al marilui Cezar, limba al Cicero, limba al marilui împărat Augustus, limba a bunului ş-dreptului împărat Traian, al Bădică Traian, cum spuni cănticu, di adeti veacle, românesc, dzîc ninga un-oară: ca s-n-a;asă anauă limba ali Romi, aţălei mult avdzăta Romă ţi ardi ca una mari steauă ş-va ardă ti totâna pi ţeru a lumilei întredzi.

Iasti ş-va hibă una amârtie s-agârşim Fărşeroatili-Sulioati ţi si-aruncară tu hauă, cu cilimiani: fetiţi, ficioraţi ca să scapă di turţili ş-di arbineşilii turcizaţi ţi li-avona ca s-le ruşineadză. Armâne, armâni! Tuţi voi aco iu v-aflaţi: cititi tut ţi scriu mini şi-alâsaţi s-vă si cutrambură carnea di pi voi, s-vă si cutrambură tută cufâma ca să simţiţi, s-achicăsiţi, s-aduchiţi ţi isturie avem noi, ar mânili s-cât di tragică fu bana străpăpânilor a noştri ş-cât di gioni irau eli că nu putu vâru şi ici ţiva să-le facă să s-nclină, sănduplică schinarea.

Avum mari isturie ma nu-avum oamini cari s-u scrie atumţea cănd s-pitriţeau faptili, atumţea cănd alumtau străpânănili s-pâpânili a noştri. Nu-avum oamini ca s-nî scoată cu a lor cundiliu, tu padi, s-veadă lumea tută, s-cunoască lumea tută cât di greauă ira, ică fu bana armânilor, tu Balcani, suti, suti ş-suti di ani, cât di gioni irau eli, cât di sănătoşi irau eli ş-cât ira di sănătos ca chiatra di struna ri suflitu a lor ţi nu s-prideadi vârnă oară tu mânili a duşmanlui.

Cu tuti aisti tu mintea noastră, cu tuti aisti alichiti di inima noastră, avem noi dreptu s-agârşim marea, pirifana numă ţi nu-alâsară tuţi aţeli ţi li-adusim aminti cama sus? Avem noi dreptu s-li-agârşim, ţi cara him arâspândiţi tu lumea tută, tu chirolu di azî? Avem noi dreptu s-nu vinim, ică s-nu neardzim la una adunari di armâni, indeferent cari acleamă, la una adunari ţi să sburaşti maş ti armâni, maş ti soarta lor, maş ti simferu a lor ş-cu ahât ma mult cănd la aţea adunari, tu mintea, tu suflitu aţelor cari fac, organizează, cari acleamă, vrearea ti armâni, ti ARMANAMI ardi ca pira foclui?

Armâne, armâni, tuţi aco iu n-aflăm: iasti amârtie, iasti tragic s-nî vidûm împărţâţi pi grupuri niţi, nicăzoti; s-videm că unlu tradzi la dreapta, altlu tradzi la stânga, al treilea tradzi nâpoi, al patrulea fudzi ninti singur-videţ-mi pi mini al ţinţilea nu-alsă ş-pi alţi s-neargă aco iu iasti aclimat şi iu aţeli ţi li-ac leamă, s-minduiesc s-facă maş lucri buni ti fara armânească, ti armâni, s-minduiesc s-ţînă aprimsu focu patriotismului, focu iu să s-câleascâ suflitu armânlui ca su-l facă s-nu chiară ti eta etilor, aşe cum nu chiru cănd străpânănili, pâpânili ş-pârinţili, tuţi oamini fără carti, ma UNITI, UNITI ş-nâpoi UNITI ca chiatra-monolit, strâbătură ani şi ani şi ani fără anumir maş ca picurari ş-cârvânari.

Nu putem noi, aţeli ţi bănăm azî ş-dşiţem că him oamini cu ma puţină îcă ma multă carti, s-luăm heamă exemplu di la eli? Di la faptili a lor? Di la giuneaţa lor di la pirifania lor, di la boia lor ca di vâsileadzî ş-ţi muşăţea tuţi munţili dit Balcani? Nu putem noi s-him unuţi ca s-putem s-faţem lucri buni, lucri mări, lucri cu thimeliu, lucri cari s-agiută la pâstrarea armânlor, la păstrarea limblei, la pâstrarea ştelor cama muşati adeţi dit lumea tută? Ti nî-mparţă ş-nî disparţă pi noi? Ambiţia, pirifania, duşmănia? Tuti aisti s-li pâstrăm ti aţeli ţi nu nî vor, ti aţeli ţi nî duşmănesc ş-caftă s-nî-nglită cu strani cu tut, ti aţeli ţi ma nu va poată s-n-astingă numa di armâni va nî spună totâna aşa cum nî spun şi-azi: vlahi, ciobeni ş-vlaci ică vlasi. Frate armân: mini ti fratili amelu nu pot s-ţîn ambiţie, nu pot s-escu ică s-hiu pirifan, pi frati di-amelu nu pot s-lu duşmânesc! Tu minte, cu tuti ţi scriai până tora ma cu aţeli dit sone sboari, ma mult di mult, gresc aşe cum lipseaşti s-grească un om tricut di şaptidzăţi di ani: Armâni viniţi s-nî dăm măna, viniţi s-him uniţi! Maş aşe va putem s-faţem di dzua aţeauă una dzuă di lintari, s-faţem una TABULA RASA cum spun latinili, -ndipărtaţili a noştri străpâpâni, s-faţem di dzua aţea una Mari Dzuă di UNIRI că maş aşe va n-agiută Dumnidzălu! □

MOŞ NAE

—Constantin MAREŞ—

La 20 Noembrie 1874, se năştea în Macedonia, la Kruşevo, localitate situată astăzi pe teritoriu iugoslav, Aromânul Nicolae Batzaria, cel care avea să devină cunoscut în literatura română pentru copii, sub numele de ''Moş Nae''.

Student al lui Nicolae Iorga, care şi-l va aminti în ''O viaţă de om - aşa cum a fost'', ca pe un tânăr micuţ şi slăbuţ ce se mira că în Bucureştii vremii se măturau străzile, Nicolae Batzaria a cunoscut o carieră cu totul deosebită. Debutează ca profesor în Kruşevo, Ianina şi Bitolia. In Imperiul Otoman se alătură grupului liberal şi reformator al Junilor Turci, care l-a constrâns în anul 1909 la abdicare pe Sultanul Abdulhamid II. Din 1908, Batzaria devine deputat al grupului, în Parlamentul din Constantinopole, apoi ministru al lucrărilor publice al Turciei iar în 1913, reprezentant al acestei ţări în Conferinţa de pace dela Londra, în care s'a pus capăt Războiului Balcanic.

In anul 1918 s'a stabilit în România, unde vechile sale ambiţii politice îl poartă într'o scurtă peregrinare prin Partidul Poporului al Mareşalului Averescu. Intre cele două războaie mondiale Nicolae Batzaria va deveni treptat, tot mai mult ''Moş Nae'' autorul ce a desfătat în paginile publicaţiiilor ''Universul Copiilor'' şi ''Dimineaţa Copiilor'' pe toţi micii cititori ai acelor ani. Păţaniile personagiilor sale ''Haplea şi Coana Frosa'' sau ''Lir şi Tibişir'' erau citite de cei mici cu răsuflarea tăiată şi mereu cu plăcere şi chiar şi de cei în vârstă care făceau oficiul de lectori pentru cei încă prea pitici spre a descifra tainele literii tipărite.

Nicolae Batzaria nu şi-a uitat origina aromână şi a scris în dialect ca şi în româna literară. In anii 20 şi 30 apar pe lângă volumele pentru copii: ''Inelul fermecat'', ''Comoara cu poveşti'', ''Bucuria Copiilor'' şi cărţile pentru adulţi: ''Spovedanii de cadâne'', ''Părăvulii'', cuprinzând schiţe şi povestiri, precum şi romanele ''Sărmana Zilia'', ''Turcoaicele'', ''Colina Indrăgostiţilor''. Genului memorialistic i-a dedicat lucrarea sa ''Din lumea islamului''. Din anul 1928 va colabora la revista lui Nicolae Iorga ''Cuget Clar'' revistă ce va purta cu vremea şi subtitlul de ''Noul Sămănător'' şi care îşi propunea să militeze prin creaţii literare, artistice şi culturale, pentru sănătatea morală a neamului românesc.

Ca orice copil, l-am citit pe atunci pe Moş Nae şi mi-am dorit cu ardoare să-l pot cunoaşte personal pe cel care mă încânta pe mine şi pe atâţia alţii.

Dorinţa mi-a fost satisfăcută într'un mai târziu, datorită concursului neprecupeţit dat de organele de partid şi de securitate. La 15 August 1952 a avut loc unul din cele mai mari valuri de arestări din istoria republicii. I s'a spus ''Noaptea Sfintei Mării'' prin evocarea unei alte nopţi, cea a Sfântului Bartolomeu.

Numeroasele clădiri aparţinând securităţii în Calea Rahovei erau neîncăpătoare pentru numeroşii arestaţi fără nici o formă legală, astfel că în lagărul din Ghencea s'a constituit un adevărat depozit al securităţii. S'a urmărit reţinerea şi anchetarea tuturor celor ce deţinuseră funcţiuni în stat, în partidele politice sau în organizaţiile de tineret considerate ca ostile comunismului.

Aşa am avut ocazia să-l cunosc personal pe Moş Nae. Tânărul micuţ şi slăbuţ de altă dată, cum şi-l amintea Iorga, era un bătrân de 78 de ani, slab şi suferind. Vina ce i se aducea era aceea că deţinuse... funcţiunea de ministru. Dacă ne gândim că într'adevăr fusese ministru, dar în guvernul turc ce revoluţionase imperiul otoman la începutul veacului, că pentru aceasta era anchetat şi chinuit de securitatea română în a doua jumătate a secolului nostru, nu ne putem împiedica în a evalua ridicolul unei acţiuni, dar un ridicol ce avea să fie depăşit doar de tragism.

Moş Nae nu putea rezista chinurilor la care a fost supus, şi a murit cunoscând umilinţele şi foametea, având la dosarul său menţiunea considerată ca infamantă: ''Fost ministru''.

In anul 1975, pagini ale sale sunt retipărite în volumul ''Antologia lirică aromână'' îngrijit de Hristu Cândroveanu. Il găsim evocat în lucrarea amintită, a lui Iorga, reeditată în 1976. In volumul ''Scriitori români'' scos în 1978, şi care consacră câteva pagini lui Eugen Barbu, numele lui Nicolae Batzaria nu este nici măcar menţionat, fiind ignorat şi în Istoria Literaturii Române, din 1981 a lui Al. Piru. Este menţionat cu date şi referiri la opere în volumul ''Literatura română'' din 1979 şi dacă anul morţii îi este corect trecut, 1952, nu se face bineînţeles nici o referire la împrejurările morţii sale.

Desigur că într'o vreme a jocurilor electronice şi a cărţilor de Science fiction, literatura pentru copii a lui Nicolae Batzaria ar apărea ca purtând pecetea altei epoci; poate da, poate nu, o ''belle époque''. M'am gândit însă mereu, că deşi nu străluceau prin lecturi, poate că printre cei care-l anchetau şi-l supuneau la cazne, era şi unul, măcar unul care să se fi desfătat la citirea lui Moş Nae, pe vremea când era copil şi nu bănuia că va veni o zi când îl va prigoni pentru vina de a fi fost, cândva, ministru într'un guvern revoluţionar din imperiul otoman. Poate că acel anchetator al anului 1952, anul morţii lui Nicolae Batzaria a existat ca atare şi dacă într'un fel sau altul ar lua cunoştinţă de aceste rânduri, acestea îi vor da, poate, de gândit şi gândind, va avea prilejul să regrete. □

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail EMINESCU

20 AUGUST 1944

—Nicolae LUPAN—

Zi, în care a fost rupt frontul dela Iaşi. Zi de cea mai tristă memorie din viaţa mea. Zi, în care l-am văzut pe Mareşalul Antonescu la geamul unui avion la doar câţiva kilometri de linia întâi. Ca trei zile mai târziu, să înceapă un calvar apocaliptic pentru întreaga ţară prin extrădarea lui.

...Era la începutul lui Iulie, când Ruşii fugiseră de acum peste Nistru, şi eu, venit acasă dela şcoală, îl ajutam pe tata la cosit. Si tot trăgând, el o brazdă, eu o brazdă, tata ticluia în tactul unei melodii versuri de recunoştinţă celui care, cu vreo zece zile mai înainte, ordonă Oştirilor Române: "Treceţi Prutul!.."

Abia mai târziu mi-am dat seama de însemnătatea simbolică a acelor zvâcniri româneşti pornite din sufletul unui simplu ţăran. Asta, în treacăt fie zis. Căci altceva m'a preocupat toată viaţa: să întâlnesc un om care să-l fi cunoscut personal. Lucru ce mi s'a întâmplat doar acum câtva timp în Statele Unite, unde am întâlnit un basarabean care l-a văzut în repetate rânduri pe Mareşal.

Cum a fost şi în cazul descinderii la o clădire de pe strada Livezilor din Chişinău, clădire în a cărei curte fuseseră găsite îngropate 72 de cadavre de basarabeni legaţi cu mâinile la spate şi împuşcaţi în ceafă de enkavedişti cu puţin înainte de începerea războiului.

Mareşalul rămase abătut. Ca la masa de seară să vină cu anunţul că are de gând să dea un decret de amnistiere pentru toate abaterile comise pe timpul ocupaţiei sovietice din '40-'41. Magistraţii prezenţi n'au fost de acord. Pentrucă erau cazuri de atrocităţi ce nu puteau fi nicidecum iertate. Cu atât mai mult că Constituţia României nu prevedea pedeapsă cu moartea.

A doua zi, urmat de un lung şir de maşini, Mareşalul luă drumul Orheiului.

- Ce mai faceţi, oameni buni? - i se adresă el unui grup de ţărani.

- Slavă Domnului c'am scăpat domn'ofiţer...Mulţumim Armatei Române şi Mareşalului că ne-a scos dela Ruşi...

Iar când cineva din suită i se adresă cu cuvintele "Domnule Mareşal..." ţăranii îşi scoaseră pălăriile şi căzură în genunchi.

Uitându-se oarecum sever la procurorul general al Basarabiei, Ion Antonescu zise:

- Da, aveţi dreptate, ei n'au nevoie de nici un fel de amnistiere... Căci pe ei se ţine, de când lumea, Tara Românească!..

Asociaţia prin corespondenţă PRO BASARABIA SI BUCOVINA roagă, din considerente de solidaritate românească în problema integrităţii neamului, să binevoiţi a susţine acţiunile ei prin aderare, completând şi expediind acest formular la adresa: Nicolas Loupan, Boîte Postale 1007, 1000 Bruxelles 1, BELGIQUE.

CERERE DE ADERARE

Subsemnatul (a) ....

domiciliat(ă) ....

....

tel. .... născut(ă) în anul ....

de profesie ....

doresc să devin membru (activ, susţinător) al Asociaţiei prin corespondenţă "Pro Basarabia şi Bucovina".

Drept care semnez ....

.... 19 . .

N o t ă: O contribuţie de aderare pentru acoperirea cheltuielilor poştale şi de informare a membrilor este necesară.

"PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA"

Asociaţie Mondială prin corespondenţă

mulţumeşte "Cuvântului Românesc" pentru găzduirea paginii "Intre Prut şi Nistru" şi roagă pe membrii ei să aboneze acest ziar.

"In front comun cu partidul şi poporul"

—Nicolae LUPAN—

Aceasta a fost porunca lui Simion Grosu, prim agronom şi secretar al republicii, dată celui de al VII-lea congres al scriitorilor basarabeni, şantişti, ruşi, bulgari şi găgăuzi. Congres care, dintr'o zvâcnire "atotnarodnică", a dat sfoară în ţara moscăcească, cum că condeierii din "Elveţia Sovietică" sunt pe veci cu partidul leninist şi poporul".

Iar dacă agronomul Andrei Lupan a putut să devină poet-academician, "lansând-o în veşnicie pe Grăchina lui cu deseatca de copchii", dece, adicătelea, Simion al lui Cozma Grosu, om dela talpă şi el, nu poate să le dea "nacaz" prozatorilor, poeţilor, criticilor şi dramaturgilor dela Chişinău ca aceştia să soarbă mereu din "inepuizabilul izvor de inspiraţie al vieţii noi şi faptelor eroice ale contemporanului, cu bogăţia spirituală şi fidelitatea lui faţă de ideile marelui Lenin"?

De aici şi dragostea pentru sentimentul familiei frăţeşti a popoarelor sovietice în frunte cu marele popor rus!.. Si n'ar fi el chiar atât de mare dacă, aşa cum am citit într'o publicaţie din Occident, nu i s'ar trage: balalaica dela Tătari, diplomaţia - dela Nicolae Milescu-Spătaru, poezia - dela Antioh Cantemir, scrisul cirilic - dela Bulgarii Metodiu şi Chiril, arta tipografică - dela Petru Movilă, marxismul - dela Marx, iar bomba atomică - dela soţii americani Rozenberg.

Dar să revin la nemulţumirile criticului literar atoateştiutor Grosu care, deşi "în florirea liteartuurii moldoveneşti", constată totuşi cu amărăciune că "mulţi scriitori (basarabeni) subapreciază însemnătatea crucială a chemării leniniste "Mai aproape de viaţă"" Si dumnealui pune punctele pe "i", că doar n'o să le pună pe semnul moale, zicând:

"Partidul nu le arată scriitorilor cum să scrie, de ce mijloace artistice să se folosească...Dar partidul n'a fost şi nu poate fi indiferent faţă de manifestările lipsei de idei sănătoase şi de apolitism în literatură...Din păcate, se mai întâlnesc lucrări în care autorii lor încearcă (ce tupeu!) să-şi înfăţişeze propriile raţionamente răuvoitoare, drept oglindire realistă a realităţii" reale a realismului socialist real...

Nici nu ştiu cum îi mai ţine pământul pe aceşti flagranţi infideli! Chiar şi pe autorii de abecedare ce, potrivit cirilicii moldoveneşti, ar trebui, în sfârşit, rebotezat în "abeveghedare". Nu e de mirare, deci, că "recalcitrantul şi veşnic nemulţumitul Aureliu Busuioc, deşi la ultimul congres a urcat pe una din primele trepte ale carierismului scriitoricesc, Aureliu Busuioc, deci, îi dăngăluieşte pe cei scriu pentru ăia "mai mititei, cu steluţe de octombrei", zeflemisind: "Citind volumul lui de poezii,/ Comise'n mod special "pentru copii",/ Am exprimat cu multă bucurie:/ - La vreme mi te-ai dus copilărie"./

Aşa dar, nu de "florile mărului", Pavel Boţu, vătaf al scriitorilor pe încă 5 ani, după alţi 20 trecuţi tot sub conducerea-i măiastră, constată plin de ifos că, totuşi, "în pofida adversarilor noştri ideologici, care au căutat totdeauna să falsifice, să ponegrească viaţa noastră, viaţa şi cultura, literatura şi arta, scriitorii republicii îşi asumă deschis angajamentul de a munci pentru şi în numele poporului..." Ferice de ei şi de mamele ce i-au făcut, că a lor este mediocritatea în proză şi poezie, cinematografie şi teatru, acum şi în vecii vecilor!..

Căci, din păcate, se vaicără Boţu mamei, "şi în lucrările unor scriitori cunoscuţi întâlnim monotonii, lungimi nemotivate, incursiuni gazetăreşti". Chiar şi romanul eruditului Busuioc "Local, ploi de scurtă durată", cu toată eleganţa frazei şi verbului, n'a putut rămâne nepus în colţ pentru "relaţiile protagoniştilor rămase oarecum suspendate..."

In schimb, dacă inspiraţiile ies din maluri şi scriitori veritabili îşi aleg aşa teme cruciale ca "vaci înfometate, cluburi încuiate sau drumuri desfundate", vorba lui Gheorghe Urschi, atunci pe aceştia nici vânt rece nu-i ajunge: atât la ziare, reviste, cât şi la radioteleviziune. Că nu-i citeşte şi nu-i ascultă nimeni, asta-i altă socoteală...Ceea ce contează, e că rublele curg!..

Iar şuvoiul lor neîntrerupt e şi mai vârtos atunci când "se reţin, profilate între contradicţiile timpului, chipurile lui Stefan cel Mare şi Vasile Lupu, eforturile lor în scuturarea jugului otoman" şi îmbrăcarea celui al prieteniei cu marele vecin din Răsărit...

MACULATURĂ PROPAGANDISTICĂ

N'aş mai fi revenit la această temă, de nu era la mijloc o scrisoare pornită pe căi ocolite dela Chişinău în ziua de 22 Aprilie 1986 şi semnată "Basarabenii Tineri".

E vorba de un sort de antologie printre ai cărei autori "se află pseudosavanţi ca Mohov, Afteniuc, Lazarev şi alţii. Pe alocuri aceste nume ruseşti şi evreieşti sunt presărate şi cu câte un nume moldovenesc". Nu ştiu pe cine or fi având în vedere interlocutorii mei, dar îi asigur că Costea Drahenberg nu este Evreu. Asta însă nu-l împiedică, probabil, să încerce şi el, "cu pretenţia obiectivităţii să justifice ocuparea Basarabiei de către Ruşi", înfierând "regimul sângeros instaurat de ocupanţii români în Basarabia între anii 1918-1940", proslăvind prin expresii mieroase pe "marele frate rus, care ne-a scăpat pe noi, basarabenii, de jugul român"!

"Basarabenii Tineri" au cules pe parcursul cărţii cu pricina 103 nume de militanţi pentru aducerea puterii sovietice între Nistru şi Prut, dintre care doar 30 erau de origine română, ceilalţi fiind Ruşi, Ucrainieni, Evrei şi alţi câţiva minoritari. Mai mult, 11 dintre pretinşii Români-moldoveni, cum ar fi Frunze şi Gârla, sunt "santişti", adică din Transnistria. Si recenzenţii scriu:

"Despre Cotovschi se spune că a fost basarabean, ceea ce este adevărat, dar se trece sub tăcere faptul că activitatea "revoluţionară" a început-o pe la 1905 în calitate de hoţ de cai şi după revoluţie a aderat cu ceata lui la Armata Roşie iar în 1925 a încheiat activitatea fiind răpus de glontele unui ucigaş", cum se spune în carte. Fără a se menţiona că "acel ucigaş era propriul său aghiotant, care l-a împuşcat din gelozie atunci când l-a surprins în plină activitate "extrarevoluţionară" cu nevasta aghiotantului".

Autorii cărţii, în frunte cu Artiom Lazarev, iau apă în gură şi "atunci când vorbesc despre luptătorii care au decedat în 1937, fără a da vreun amănunt despre dispariţiile lor misterioase. Deşi 24 dintre aşa zişii foşti militanţi basarabeni şi-au dat ortul pe altarul stalinismului!... In schimb, savanţii chişinăueni sunt foarte generoşi în aşa expresii ca: "ocupanţii români", "regim sângeros de ocupaţie", "călăii siguranţei", etc.

In articolul despre Crivorucicov citim: "Prin procesul celor 108 intentat împotriva comuniştilor basarabeni, autorităţile române l-au condamnat în contumacie la pedeapsa cu moartea". Sentinţă ce a fost adusă la îndeplinire de KGB în 1937! Sărmanul Crivorucicov!.. Dacă nu fugea peste Nistru şi ar fi fost prezent la proces, mai mult ca sigur că ar fi beneficiat de graţierea "sângerosului rege al României" şi scăpa cu viaţă. Aceeaşi greşală a comis şi Bubnovschi, care fusese condamnat la 1921 în procesul celor 270, ulterior toţi amnistiaţi. Acel Bubnovschi care trecu Nistrul în Rusia, unde-şi găsi acelaşi sfârşit tragic în beciurile NKVD-ului. Asta însă nu-i împiedică pe "savanţii" dela Chişinău să scrie despre el cele ce urmează:

"La Râscanovca, pe locurile unde S.M.Bubnovschi se ascundea odinioară de copoii poliţiei române, trece astăzi o stradă ce-i poartă numele. Ea simbolizează Chişinăul nou, Moldova nouă!"..

In încheiere, se poate menţiona că din cartea "Luptători pentru fericirea poporului", apărută în capitala Moldovei Sovietice, reiese cu claritate concluzia că aşa zisa "activitate revoluţionară" din Basarabia în anii 1918-1940" nu a fost decât o diversiune rusească.

N. L.

Materialele pentru această pagină -articole, documente, fotografii- se trimit la adresa: Nicolas Loupan, Boite Postale 1007, 1000 Bruxelles, 1 Belgique.

SOULTZMATT 1986

—— Constantin MAREŞ ——

Tradiţionala comemorare în pribegie a sărbătoririi Zilei Eroilor a avut loc în acest an Sâmbătă 14 Cireşar, la Soultzmatt, în Alsacia franceză, la cimitirul militar român din ceea ce, tălmăcit în limba noastră, înseamnă Valea Ciobanului, unde odihnesc aproape 700 ostaşi români, cei mai mulţi ţărani, unii, poate, ciobani.

Numărul de peste 200 de participanţi din urmă cu un an, a fost de această dată bine depăşit, la aceasta contribuind şi faptul că s'a aflat că la comemorare vor participa, amândoi, pentru prima dată, Regele Mihai şi Părintele Calciu.

Programul a fost modificat în consecinţă, adunarea căpătând un caracter mai organizat. Un program foarte rigid nu s'a respectat, poate datorită şi firii noastre mai puţin supusă tuturor planificărilor, dar cele două părţi ale întâlnirii-pelerinaj din Soultzmatt 1986, s'au desfăşurat în aşa fel încât la despărţire s'a aşternut, ca şi în anii trecuţi, doar părerea de rău.

Aflând din vreme de caracterul deosebit al întâlnirii româneşti dela poalele Vosgilor Franţei, autorităţile franceze au fost prezente cu tact şi discreţie, respectând protocoluri şi tradiţii ale pribegiei noastre.

In dimineaţa zilei, grupuri numeroase de Români s'au adunat în piaţa primăriei oraşelului Soultzmatt. La ora 11.30 exact cum fusese anunţat, au sosit şi au coborît din maşină, Regele Mihai însoţit de soţia sa, Regina Ana, şi cea mai mare din fetele ce le au, Principesa Margareta. La câţiva ani peste 60, ultimul monarh român şi-a păstrat trăsăturile ştiute. Aceeaşi statură înaltă şi dreaptă, o figură marcată de ridurile anilor trecuţi, dar imediat, de recunoscut. Soţia sa, Regina Ana, o prezenţă discretă, iar tânăra Principesă, o figură zâmbitoare şi despre care nu numai Românii, dar şi Românce, au spus: "Ce fată frumoasă!"

In întâmpinarea Regelui Mihai şi a familiei sale au ieşit reprezentanţi ai autorităţilor locale franceze, în frunte cu primarul Soultzmatt-ului precum şi conducerile mai multor organizaţii româneşti din exil şi personalităţi din pribegie, neafiliate. Cele două mari organizaţii, Consiliul Naţional Român şi Uniunea Românilor Liberi erau reprezentate prin Horaţiu Comăniciu şi Ion Raţiu şi membri ai conducerii organizaţiilor respective. Din partea Asociaţiei pentru Basarabia era prezentă familia Nicolae Lupan. Societatea Academică Română din München era reprezentată prin animatorul său, Constantin Sporea. Era de faţă Ion Dumitru, directorul editurii româneşti din München. Din Freiburg venise Iancu Bidian, noul director ales al Bibliotecii româneşti. Dela Radio Europa Liberă au sosit, Mircea Carp, directorul adjunct al postului şi George Ciorănescu. Erau prezenţi corespondenţi ai posturilor de radio BBC şi Deutsche Welle.

De asemenea, erau prezente şi alte organizaţii şi personalităţi, printre care arhitectul Stefan Gane, inimosul apărător al monumentelor istorice din ţară. Dela Oficiul francez pentru refugiaţi era prezentă Doamna Francine Petrulian Strat. Din Statele Unite, era de faţă ziaristul şi publicistul Eugen Popescu.

O tânără într'un splendid costum naţional i-a întins Regelui Mihai tava cu tradiţionala pâine şi sare. O fată, îmbrăcată tot în costum românesc i-a oferit flori Reginei Ana, iar o doamnă purtând iie românească i-a oferit un buchet de flori Principesei Margareta.

Regele Mihai a dat mâna şi s'a întreţinut cu persoanele ce i-au ieşit în întâmpinare, un moment deosebit marcându-l acela când i-a fost prezentat Părintele Calciu. A urmat primirea Regelui şi a familiei sale în sala de festivităţi a primăriei unde s'a ciocnit un pahar din faimosul vin al regiunii şi după ce s'a semnat în cartea de onoare a primăriei, Regele Mihai cu familia sa a apărut în balcon fiind aplaudat de cei prezenţi.

Prezenţa românească a fost urmărită cu viu interes de localnici ieşiţi la ferestre şi trecătorii se opreau să asiste, cu atât mai mult cu cât întâmplarea a făcut ca în acele zile să aibă loc sărbători locale ce atrag mulţi Francezi din alte regiuni.

Dela primărie, s'a pornit în convoi de maşini spre cimitirul militar român. Pe lângă maşina Regelui Mihai şi a primarului din Soultzmatt, zeci şi zeci de maşini purtau numere din Germania, Franţa, Elveţia, Belgia. Nu a lipsit şi o "Dacia 1300" cu număr de Iaşi a unei familii româneşti care a ales de curând libertatea. Două autobuze aduseseră Români din Paris şi München.

La cimitir, în faţa marii cruci a început impresionanta slujbă de pomenire a celor ce odihnesc la Soultzmatt, a tuturor ostaşilor români căzuţi pentru apărarea şi întregirea ţării, a tuturor Românilor care s'au jertfit sau şi-au închinat viaţa independenţei şi libertăţii ţării. Au fost deosebit rostite numele celor care au contribuit la Unire şi Reîntregire; printre acestea la loc de frunte Regele Ferdinand şi Regina Maria, Ionel Brătianu, Iuliu Maniu, Vaida Voevod, Mareşalul Antonescu.

Intregul serviciu divin era cu atât mai impresionant, cu cât era pentru prima dată săvârşit de un sobor de 8 preoţi: Părintele Calciu-Dumitreasa, Preotul Costandache din Paris, Preotul Ursache din Geneva iar din Germania nu mai puţin de cinci preoţi: Popa, Mehedinţu, Codreanu, Cizmaru şi Preotul catolic Caitar. Inainte de intonarea "Veşnicei Pomeniri" Părintele Dumitru Popa a întins tava cu colivă Regelui Mihai care a ţinut-o conform tradiţiei ortodoxe şi româneşti.

După terminarea slujbei, Regele Mihai s'a adresat mai întâi în franceză autorităţilor din Soultzmatt şi Alsacia care îngrijesc cimitirul militar românesc, rămas peste decenii şi un simbol al legăturii indisolubile dintre cele două popoare latine, arătând că Românii sunt prezenţi în această zi la acest cimitir pentru a onora memoria celor căzuţi pentru ţara lor în cursul celor două războaie mondiale. Apoi, a dat citire unui mesaj românesc, arătând că în aceste două războaie s'au jertfit peste un milion şi jumătate de ostaşi pentru o Românie Mare, care datorită situaţiei noastre geopolitice, dacă astăzi nu mai este, ea rămâne vie în cugetele şi sufletele noastre şi va reînvia la capătul unei vremelnice sfâşieri a hotarelor neamului românesc. Pentru ca patria subjugată să poată reveni la libertate, democraţie şi o viaţă de credinţă, este necesară unirea Românilor în jurul tricolorului, jertfa celor înmormântaţi la Soulzmatt rămânându-ne un îndemn iar amintirea lor neştearsă.

După citirea mesajului, Regele şi familia sa au părăsit incinta cimitirului împreună cu autorităţile franceze. Au continuat câteva cuvântări, ale Părintelui Calciu care a făcut un vibrant apel la unire şi în primul rând la unirea într'o singură biserică a pribegiei; cea a lui Remus Radina, iniţiatorul pelerinajului dela Soultzmatt şi a fostului combatant Ion Pantazi, fiul fostului ministru în Guvernul Antonescu şi director al ziarului "Stindardul Românilor". Apoi, conform tradiţiei, pe câmpul din apropiere, s'au întins mesele praznicului prilej de întâlniri şi reîntâlniri între Români veniţi din Franţa, Germania, Elveţia, Belgia, Italia, Statele Unite.

Soultzmatt a intrat în tradiţie. Dela o modestă întâlnire în urmă cu câţiva ani a ajuns o mare adunare a pribegiei româneşti.

La început unii au fost sceptici. Pe parcurs, unii au căpătat părerea de rău că nu au avut ei ideea acestor întâlniri. Soultzmatt nu este nici partidodrom şi nici pistă de alergare pentru ambiţioşi.

Datorită prezenţelor Regelui Mihai şi familiei sale şi a Părintelui Calciu, în Iunie 1986 a căpătat şi alte noi dimensiuni. Pe lângă "soulmatziştii" din convingerea interesului dezinteresat, au apărut şi curioşi, neomonarhişti sau oameni care doreau să fie fotografiaţi lângă Vodă. Dacă unora din aceştia le-a fost mai greu, câteodată au apelat pe lângă inimă şi la coate.

La Soultzmatt a fost văzută fugitiv şi o apariţie dintr'o anumită categorie dela Offenbach, cu trecut românesc uitat şi renegat. La Soultzmatt 1986 au venit şi câţiva care până acum huliseră aceste întâlniri, cărora le-au descoperit brusc, valorile. La Soultzmatt au venit şi unii care au crezut că datorită unor situaţii speciale, câteodată cu aspect delicat, vor avea prilejul să asiste la certuri. S'au înşelat.

Ceea ce în CUVANTUL ROMANESC a fost denumit cândva SPIRITUL DELA SOULTZMATT, acela al unităţii şi demnităţii româneşti s'a dovedit o realitate. Fruntaşii celor două mari organizaţii CNR şi URL şi-au dat mâna spre satisfacţia celor de faţă, spre a marca o nouă etapă în unirea exilului românesc. A domnit, dacă nu o rigidă disciplină, o ordine a demnităţii româneşti. Cei care aveau alte convingeri decât cele manifestate, nu şi le-au renegat, nu le-au impus şi le-au respectat pe ale celorlalţi, într'o atmosferă de democraţie românească. Excesele entuziasmului unor excepţii cărora le este cunoscut trecutul, au stârnit zâmbete. Oricare din noi avem dreptul de a greşi dar şi posibilitatea să ne îndreptăm greşelile, doar atât, să o facem sincer şi nu de circumstanţă. Dacă acei câţiva neo-soulmatzişti apăruţi spre mirarea celor mulţi pentru prima dată, au înţeles cu adevărat spiritul dela Soultzmatt, sunt aşteptaţi şi vor fi primiţi cu dragoste la Soultzmatt în 1987. Dacă au venit doar pentru fotografia dela Curte, niciodată în trecut, odată în prezent pentru a nu mai veni niciodată în viitor, atunci este păcat. Păcat pentru benzina consumată.

Păcat pentru omenia românească. Păcat pentru spiritul dela Soultzmatt. Si mai ales păcat pentru cei aproape 700 de Ioni şi Gheorghi înmormântaţi în Valea Ciobanului, care în graba lor de a muri în chinuri nici nu au mai avut măcar timpul să-şi aleagă un preşedinte al suferinţei.

CONGRESUL ANUAL AL BISERICII ROMÂNE UNITE

Biserica Română Catolică a ţinut cel de al treilea congres al său, după întemeierea Episcopatului, sub conducerea Prea Sfinţiei Sale Vasile Puşcaş. Congresul a avut loc în Mckeespart, Pennsylvania, la Biserica Sfânta Maria, care a făcut oficiile de gazdă, între 27-30 Iunie 1986.

Ca de obicei, ziua de Vineri a fost rezervată Conferinţei Preoţilor, pentru discuţii legate de pastoraţie şi proiecte de viitor, pe linia spirituală. Vineri seara, însă, parohia locală a oferit gustări şi prilejul de întâlnire socială a tuturor delegaţilor sosiţi din alte localităţi.

Sâmbătă dimineaţa, după Sfânta Liturghie, au început lucrările Congresului, cu dezbateri legate de problemele curente ale Bisericii Unite.

Tema acestui congres a fost: "Semnificaţia Sfintei Liturghii". In cadrul acestei tematici, Părintele Michael Botean a vorbit despre elementele constitutive ale unei Sf. Liturghii şi a subliniat valoarea momentelor specifice; iar Sister Theresa Koernke a prezentat un film cu formele specifice ale ritului bizantin. Au avut loc discuţii şi mărturisiri catehetice, din partea celor prezenţi, asupra felului în care au înţeles structura şi tainele unei Liturghii, şi maniera în care participă la desfăşurarea ei, până la punctul culminant al luminilor mistice, odată cu Sfânta Cuminecătură.

O deosebit de importantă decizie a fost luată în cursul acestui congres; în fiecare an să fie pomenite şi comemorate, împreună, două momente cruciale din viaţa Bisericii Blajului, desfiinţarea sa ilegală şi abuzivă, la 1 Decembrie 1948 şi înfiinţarea Episcopatului Bisericii Unite din America, sub conducerea vlădicii Vasile Puşcaş, în Decembrie 1982. Această decizie demonstrează identificarea necondiţionată cu Biserica Tăcerii din ţară şi, pe de altă parte, asigurarea continuităţii misionare, spirituale şi naţionale, a Bisericii Române Unite, care dispune astăzi de sceptrul puterii spirituale ale Prea Sfinţiei Sale, Episcopul Vasile Puşcaş.

Sâmbătă seara a avut loc Balul de prezentare al tinerelor domnişoare, cu dansuri şi bună veselie.

Duminică 30 Iunie, după Sf. Liturghie şi un parastas pentru decedaţii membri ai parohiei Sf. Maria, lumea delegaţilor şi a invitaţilor s'a adunat în sala festivă a liceului Serra din localitate, pentru Banchetul de închidere.

Apoi, delegaţii s'au reîntors acasă, cu bucuria de a fi asistat la un alt congres al Bisericii Române Unite, care se consolidează pe zi ce trece sub păstorirea Prea sfinţiei Sale, Episcopul Vasile Puşcaş.

Corespondent

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

O CONVENȚIE PRINTRE CONVENȚII!

Geograficește, Convențiile Uniunii și Ligii s'au ținut pe linia Illinois-Pennsylvania, atingând și partea de sud a provinciei Ontario, Canada.

Acum, cu impulsul de viață dat grupului de noii veniți, s'a creat o nouă linie Detroit-Montreal (Que. Canada). Pe noua linie găsim grupuri tinere, energice ce au înființat cluburi și societăți sportive și culturale, cu concursuri de dans anuale (că de aia-s bănățeni) și cu toți cei din Banat și cei care nu-s din Banat, s'au strâns în jurul bisericilor. Centre compacte: Kitchener, Hamilton (cu "Câmpul Românesc") Toronto, Montreal, etc.

Nu-i de mirare că membrii dela "Constantin Brâncoveanu" au cerut, și U&L a aprobat să le încredințeze cea de a 51-a Convenție.

Mergând la Montreal ne vom simți mai aproape de România de altădată, de Bucureștiul căruia i se spunea "Micul Paris".

Pe străzile orașului veți auzi limba franceză, așa cum o auzeam vorbindu-se în țară, pe vremea când România era legată de cultura Europei de Apus.

Montrealul este unicul oraș din America de Nord care și-a păstrat caracteristicul orașelor europene.

Ca martor îmbătrânit al multor convenții, n'am văzut atâta hărnicie, și atâta dragoste de cum văd că o depun membrii societății în frunte cu funcționari și comitetul ales cu organizarea serbării.

Munca și sinceritatea trebue răsplătită cu vizita noastră.

Nu uitați data Convenției: 29 August-3 Septembrie.

SIMPLU ȘI COMPUS

Comuniștii fac din lucrurile simple lucruri compuse și reduc problemele mari la simple sloganuri.

In țară caută să-mi explice (probabil sincer) un nou venit-conflictul este între comuniști și legionari, iar peste hotare conflictul este între legionari și comuniști. (Aceasta-i ultima formulă a propagandei reseriste. N.R.)

Cu explicația pusă 'n proțap se astupă crăpăturile provocate de nemulțumirea cetățenilor încorsetați în legi, instrucțiuni, îndrumări, sfaturi, decrete mărețe și altă ploaie de povețe.

Ca să cumpere zahăr, țăranul trebue să vândă ouă la cooperativă, pentru a-și semăna varză pe lângă casă, el trebue să ofere guvernului o capră. Ca să-ți cumperi pâine trebue să te înregistrezi la brutăria din cartier....

Munca voluntară, frigul, foamea, întunericul, etc., acestea sunt izvoarele nemulțumirilor.

Conflictul din țară nu-i între comuniști și "legionari", ci între comuniști și restul țării.

In ce privește partea a doua a sloganului că peste graniță doar "legionarii" se opun comuniștilor, din motive de amnezie voluntară, nu-s pomeniți membrii partidelor politice, nu-s pomeniți oamenii care n'au făcut politică și nici nu se reamintește că majoritatea celor ce au fugit și vor să fugă sunt tinerii sub 40 de ani. Acest refugiu nou, tânăr, sincer (nu vorbim de agenții infiltrați printre ei), n'au apucat să trăiască nici sub liberali, nici sub țărăniști și nici sub legionari. Ei au trăit doar sub regimul "marilor realizări" ai "Anilor Lumină".

Ei au fost martori, ei au văzut cum teoriile lui Karl Marx au distrus economia, cultura și credința.

Conflictul de peste hotare nu-i între "legionari" și comuniști, ci între Români și comuniști.

UN CADOU...

Un inginer din Frankfurt s'a dus să-și viziteze prietenul din Dakar, Senegal. Printre cadouri..."Cuvântul Românesc", numai că prietenul din Africa era deja cititor al ziarului. (Nota în Dakar se găsesc câteva Românce care--pentru a scăpa din RSR---s'au măritat cu studenții senegalezi ce frecventau universitățile din țară.

RECOLTA ÎN R.S.R.

Din aproape 11 milioane tone de grâu, cât se proiectase, recolta actuală se ridică la cca. 5,5 milioane tone. Motivul: seceta ce-a bântuit dela 1 Martie până în 15 Iunie, la care adăugăm nepăsarea și neglijența muncitorilor. (Statistică întocmită de Consiliul Internațional al Grâului din Londra).

AUZITE

O catastrofă plus timpul ne dă humorul, spune humoristul american Fred Allen.

Teoria lui s'a dovedit în România. La scurt timp după Cernobil au apărut glumele:

Pentru a se evita consecințele radiațiilor, Ceaușescu a dat ordin:

- La copii să li se dea iodură, la adulți bromură și la bătrâni cianură.

- Rusii ne-au promis că ne dau înapoi Basarabia și Bucovina cu condiția ca să luăm și Ucraina.

- In RSR sunt trei categorii de cetățeni:

Activi, inactivi și radioactivi.

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

CAUT

Caut doamnă calificată, cunoscând franceza și engleza, precum și arta educativo-culinară, în vederea unui ajutor adecuat pentru un copil.

A se adresa la telefon (RFG) 05223-13861

DE VÂNZARE

Casă frumoasă de vânzare în Florida.

A se adresa la telefon (RFG) 05223-13861

GHID DE CONVERSAȚIE ROMÂN-ENGLEZ

Adresat atât noilor veniți cât și vorbitorilor de limba engleză de origine română, „Ghidul" cuprinde traducerea și PRONUNȚIA expresiilor (este printre puținele dicționare româno-engleze existente cu transcriere fonetică !). Prețul unui volum: $ 10.00.

Se primesc comenzi și donații pe adresa:

PROF. DAN FORNADE
2385 MADISON AVE., #154
MONTREAL, QUE.,
H4B 2T5, CANADA

FELICITĂRI

MELIS DIANA - din Phoenix, Arizona, 9431 N. Cave Creek Rd. apt. 228, U.S.A. îi urează lui David I. Vasile cu ocazia aniversării zilei de naștere, "LA MULTI ANI!"

ASTROLOG

Horoscopul dv. personal - progresul și tranzitul planetar pe următorii 2 ani.

Trimiteți data (ziua, luna, anul), locul și ora nașterii, plus $20 (U.S.) sau echivalent.

Pentru curs elementar de astrologie (12 lecții) prin corespondență, cereți detalii.

Mrs. MARINELA GAGANAKIS
29A Esperou St., Paleon Faliron 17561
Athens - Greece

CĂSĂTORII

*Doamnă intelectuală, 39 de ani, înfățișare plăcută, dorește să cunoască un domn onest, serios, în vederea stabilirii unor relații trainice. Doresc numai răspunsuri serioase, cu bune intenții dela cei ce pot avea încredere într'un prieten. Scrieți la: Lily, 700 Mountain Rd., apt.5D, Moncton, N.B., E1C 2P7, Canada.

*Româncă, bun caracter, cetățeană americană, doresc cunoștința unui domn, respectuos și afectuos. Vârsta în jur de 63 de ani. Răspuns la redație "Pentru Maria".

*Intelectuală de calitate deosebită, 35 ani, brunetă, statură potrivită, înfățișare plăcută și distinsă, originară din Transilvania, dintr'o familie foarte bună, stabilită de doi ani în Occident, dorește cunoștința unui domn echilibrat și cult. Precizez că nu mă interesează oferte dela persoane fără studii universitare și nici nu doresc să părăsesc Europa. Răspunsuri pe adresa redacției cu mențiunea "Dnei B.".

*Român originar din Ardeal, în vârstă de 38 de ani, necăsătorit , stabilit în Suedia, doresc să corespondez cu o Româncă din USA, Canada, Austria sau RFG. în vederea căsătoriei. Eventualele răspunsuri pot fi trimise la următoarea adresă: Pușcaș Ioan, Hostvagen 22 B van 2, 35237 Vaxjo, Sverige.

*Român, cetățean german, 59 ani , 1,72 înalt, pensionar, de profesie medic, doresc corespondență cu o doamnă în vederea unei căsătorii. Răspundeți pe adresa: Becker Karin, Oberstadt 48, Bezirk B, 8770 Lohr, West Germany.

*Tânăr român, 30 ani, situație bună, stabilit în Olanda, doresc să corespondez cu tânără Romånca de vârstă apropiată în vederea căsătoriei. Răspundeți pe adresa: Bontas Vasile, Helststr. 94, 2526 Be-Den-Haag, Holland.

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

*Cine cunoaște adresa Dnei MARIA COSTIN, alias ALINA NEGOSEANU, care în 1981 a rămas în Austria, este rugat a comunica la adresa: Dr. Ioan Munteanu, Brunnenwiesenweg 22. 8770 Lohr, West Germany.

ÎN HOLLYWOOD CALIFORNIA
PENTRU O MASĂ BOGATĂ ÎNTR'UN LOCAL FRUMOS
MERGEȚI LA:
ORZA'S Romanian Restaurant
708 N. VALENTINO PLACE (NEAR PARAMOUNT STUDIOS AT MELROSE) - HOLLYWOOD, CALIF. 90038
PENTRU PRÂNZ: LUNI-VINERI 11 am.-3 pm.
SEARA: MIERCURI-SÂMBĂTĂ 5-9 pm.
Proprietari Jean și Maria Orza

ON-LINE REALTY LTD. MLS

RESIDENTIAL, (I.C. & I.) INDUSTRIAL, COMMERCIAL & INVESTMENT PROPERTIES

GEORGE DONISON
MARKETING REPRESENTATIVE

BUS.: (416) 578-0208 RES.: (416) 648-4821

160 CENTENNIAL PARKWAY NORTH, HAMILTON, ONTARIO L8E 1H9

ZIARUL TUTUROR ROMÂNILOR

Români! Din nici o casă să nu lipsească ziarul Cuvântul Românesc!

UN ZIAR PENTRU ROMÂNI NU POATE FI FĂCUT FĂRĂ ROMÂNI RĂSPÂNDIȚI ACEST ZIAR FACEȚI ABONAMENTE NOI

ABONAMENTUL DUMNEAVOASTRĂ SUȚINE UN ZIAR CARE LUPTĂ PENTRU O CAUZĂ DREAPTĂ

CE NE SPUN VIZITATORII

In loc de cupoane de benzină (plătite înainte în valută) unii capătă (din greșală....) cupoane pentru Diesel....Dacă mergi singur ești servit, sau poate nu ești servit la restaurante, dacă mergi în grup, atunci ți se servește mâncarea la timp....Orice civil, care se apropie 30 de km. de frontieră, devine suspect. Ciobanii sunt plătiți ca să denunțe când văd străini.

La cozi, în fața magazinelor militare întâlnești de multe ori ofițeri din armată, dar niciodată uniforma albastră a securistului.....Armata a devenit un izvor de muncă ieftină, și asta când nu-i gratuită.....

Lipsesc din farmacii mănușile chirurgicale, spirtul sanitar, tifonul, tinctura de iod, etc. Când se dă vată se face coadă....Soferii se plâng că nu-și pot repara mașinile, întreprinderea nu le dă piesele necesare, dar îi obligă să facă curse, până la urmă reușesc să-și capete piesele pe sub mână.

Ziarele sunt pline cu promisiunile celor ce vor fi în anul 1990 când se va termina actualul cincinal. Va crește producția marfă, producția agricolă, productivitatea muncii în industrie alături de creșterea retribuției medii și volumul comerțului exterior. Vor crește toate!....Un vizitator repetă ce ne-au spus și alții: "Populația este îngrozită, cu fețe îmbătrânite, și amuțite de teama securiștilor....Cele două ore de TV sunt pline cu fotografia lui Ceaușescu, ce-a făcut și ce-a vorbit."

■

Pentru a nu i se sustrage benzina din rezervor, proprietarul a instalat al doilea capac în port-bagajul mașinii, iar pentru a împiedica deschiderea port-bagajului (unde se află al doilea capac, N.R.) proprietarul autoturismului a conectat deschiderea port-bagajului cu cabluri metalice ce se desfac din interiorul mașinii, iar mașina este încuiată cu cheie, etc.

Hoțul trebue să facă operația invers: să deschidă mașina, să deconecteze cablurile metalice ca să ajungă la al doilea capac... Prea mult lucru, Hoțul fură mașina!

Dar posesorii de automobile nu s'au lăsat bătuți: Acum, în lotul unde sunt parcate mașinile, proprietarii fac de pază cu rândul.

CUM A DISPĂRUT O SLUGĂ

—Mihai CEZIANU—

S'a vorbit nu odată despre moartea misterioasă a lui Virgil Trofin. In cazul lui mistere prea multe n'au existat, dar ce se ştie trebue oricum dezvăluit. Până la un punct, el fusese transformat într'o slugă comună a clanului, pe care Ceauşescu l-a vrut golit de orice personalitate. Virgil Trofin, ţintise cândva spre înaltul post de Secretar General al partidului, de aceea destituirea lui din funcţia de Secretar al CC-ului, apoi de ministru al minelor, devenise iminentă. Totul era numai o chestiune de timp. Trebuia găsit doar un pretext, iar acesta s'a ivit chiar în ziua când a avut loc o altercaţie frontală cu Ceauşescu, care l-a acuzat de "grave încălcări ale disciplinei de partid" în contextul marei greve a minerilor din Valea Jiului.

Urmarea a fost pierderea tuturor drepturilor nomenclaturale, inclusiv acela de a mai poseda o vilă în Bucureşti şi transferarea lui urgent la Călăraşi, unde a primit o locuinţă relativ modestă, într'un bloc din centrul municipiului, un apartament cu câteva camere. De acolo făcea zilnic naveta cu un automobil de teren ARO la I.A.S. Stefan Vodă (la câţiva kilometri de oraş), unde primise o umilă funcţie de directoraş al intreprinderii locale agricole de stat.

In acel post era urmărit îndeaproape de Securitate, dar subordonaţii lui, după cât se spune, îl respectau şi îl ajutau, în primul rând pentrucă avusese curajul să discute în contradictoriu cu Ceauşescu, act temerar şi rarism în România. Aşa se explică de ce, în câteva luni, el a putut aduce la linia de plutire un I.A.S. împotmolit în morbul inerţiilor, caracteristic oricărui sector economic de tip ceauşist, menţinându-l aşa pentru un timp, în ciuda tuturor sabotajelor şi piedicilor aranjate cu dibăcie "de sus". Virgil Trofin nutrea, evident, ambiţia să-i demonstreze dictatorului dela Bucureşti, că este mai bun gospodar şi mai priceput decât el. De aceea lucra de dimineaţa până seara târziu, stând mult pe teren la toate secţiile. Avea şi un şofer personal pe care îl bănuia a fi ofiţer de securitate, dar chiar dacă era, acesta îl respecta sau se prefăcea că-l respctă.

Intr'o zi, la numai câteva luni după stabilirea lui în Călăraşi, pe când se afla singur în bucătărie, s'a dus, seara târziu, la frigider să ia o sticlă de vin rece din care a băut două pahare cu puţin sifon. In minutele următoare, însă, el s'a prăbuşit pe podea, încercând să se ţină de o chiuvetă. Soţia, care l-a găsit întins pe jos, a ţipat şi a chemat imediat salvarea care l-a dus la secţia de cardiologie, unde medicii i-au diagnosticat un prim infarct, datorat stressului şi unor explicabile stări de anxietate. La spitalul "Elias", din Bucureşti, Trofin nu mai avea dreptul să fie primit, însă relaţiile lui cu medicii buni din capitală l-au restabilit destul de repede, aşa că şi-a putut relua activitatea cu un program redus de cinci ore pe zi, lucrând însă deseori mai mult. Cererea de pensionare i-a fost de mai multe ori respinsă.

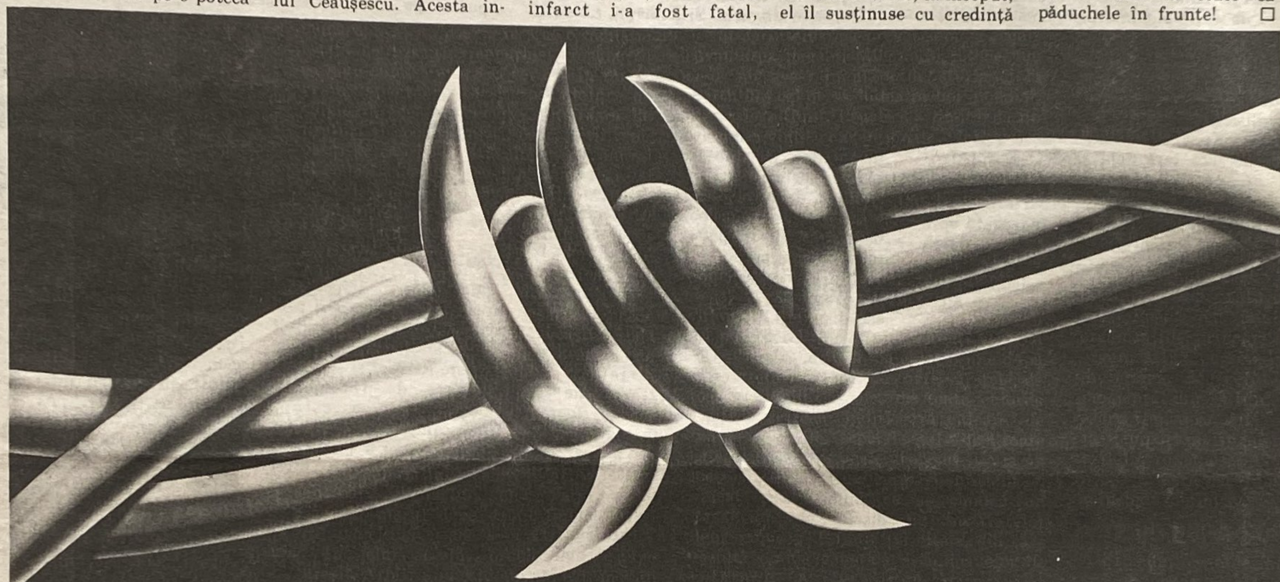
Deşi un bun cardiolog din Călăraşi l-a sfătuit să nu mai fumeze, nici să nu mai bea (şi în ultima vreme bea cam mult, după nişte mese care, în genere, erau foarte copioase), Trofin căuta să trăiască la fel ca pe vremurile bune. Urmările nu s'au lăsat aşteptate.

Intr'o dimineaţă de vară când mergea la serviciu, el ceru şoferului să-l lase la câteva sute de metri de poarta sediului I.A.S., ca să mai facă puţină mişcare pe jos. Voia să scurteze drumul luând-o pe o potecă ce trecea prin grâu. Soferul observă că directorul lui dispăruse deodată în mijlocul lanului şi, bănuind ceva, a alergat să-l caute. Trofin zăcea fără simţire în grâu, iar omul de lângă el îl pălmuia de zor până ce a văzut că cel căzut a deschis ochii, arătând cu mâna în dreptul inimii. Maşina a fost adusă prin lan, iar Virgil Trofin a fost transportat de urgenţă la spitalul din Călăraşi. Acolo, s'a constatat cel de al doilea infarct. După un tratament la fel de bun ca şi primul, s'a mai restabilit întrucâtva, dar tot nu i s'a aprobat cererea insistentă de pensionare, deşi îndeplinea toate condiţiile legale. Refuzul venise dela... Ministerul Agriculturii, la indicaţiile lui Ceauşescu. Acesta intervenise direct în "cazul Trofin" şi găsise un bun prilej de răzbunare, recurcând la o metodă sadică de lichidare a unui fost (şi oricând probabil) virtual contracandidat, care îndrăznise prea mult.

Metoda mai fusese experimentată cu succes şi cu alţii. In consecinţă i s'a impus lui Virgil Trofin să-şi înceapă iarăşi serviciul, el reluându-şi acelaşi program încărcat şi aceeaşi viaţă dezorganizată, bând, mâncând bine, şi fumând cu pasiune numeroase Kenturi, zilnic. Nu rareori era chemat cu familia în vizite la alte familii de prieteni, de unde venea extenuat noaptea târziu.

După un timp şi după atari neglijenţe, al treilea infarct i-a fost fatal, precum medicii îl avertizaseră, iar familia a căpătat cu multă greutate dreptul de a-i anunţa obştescul sfârşit, printr'un text comprimat la maximum faţă de varianta iniţială, cenzurat deci cu grijă şi publicat la rubrica quasi-anonimă de "decese" din ziarul "România liberă" (...liberă??!). Tot odată, familia a primit dispoziţii discrete să facă o înmormântare fără preoţi şi fără fastul obişnuit, numai cu participarea celor intimi şi la o oră când toţi sunt prinşi la serviciile lor.

Desigur Românii nu l-au plâns şi nu-l vor plânge vreodată pe vreun nomenclaturist, fost colaborator al lui Ceauşescu, iar Trofin nu face excepţie, cu atât mai mult cu cât, la început, el îl susţinuse cu credinţă pe dictator; dar din asemenea drame politice, care-i lasă reci, ei au văzut încă o dată cu claritate că "Stejarul" dela Scorniceşti nu permite nici unei "mlădiţe" să crească în umbra lui întunecoasă şi că nu cruţă nici pe cei mai apropiaţi tovarăşi de drum, tolerându-i doar atât timp cât consideră el că i-ar fi de folos. Apoi îi zdrobeşte pe toţi fără milă şi prin...rotaţie, cu acelaşi zâmbet strâmb de satisfacţie diabolică, după care îi aruncă cu dispreţ imperial la groapa de gunoi a istoriei, unde nici nu bănueşte că şi el îşi are demult un loc rezervat în care se va împotmoli cât de curând, pe veci. Si încă, un loc de elită, că tot îi place lui să iasă la toate ca păduchele în frunte! □

INTERNATIONAL BLACK RIBBON DAY

FIECARE ROMÂN:

SĂ ATÂRNE O PANGLICĂ NEAGRĂ ÎNTR'UN LOC VIZIBIL AL CASEI

SĂ ATÂRNE O PANGLICĂ NEAGRĂ LA ANTENA MAŞINII SALE

SĂ POARTE O PANGLICĂ NEAGRĂ LA BUTONIERĂ

AUGUST 23rd 1986

ROMÂNII DIN LUMEA LIBERĂ SĂ IA LEGĂTURĂ CU

ORGANIZATORII ACESTUI PROTEST INTERNAŢIONAL ÎN ŢĂRILE RESPECTIVE

DIN PRESA STRĂINĂ

Le Nouvel Observateur

ROMÂNIA: NOAPTEA CONDUCĂTORULUI

—Pierre BLANCHET—

Comunismul își are Regele sau Ubu: el se numește Nicolae Ceaușescu. Dincolo de sinistrele sale extravaganțe, există un popor, fără îndoială cel mai nenorocit din Europa. Pierre Blanchet a vrut să știe cum se poate supraviețui la București.

Bebe Doc și-a făcut valizele. Marcos și le-a făcut pe ale sale. Să se fi terminat era dictaturilor ubuești? Nu și pentru Nicolae Ceaușescu, faraonul dela București, a cărui megalomanie nu poate totuși s'o invidieze pe aceea a potentaților din Haiti sau Filipine. România? Eu vin de acolo.

E noapte, o noapte neagră, rece, umedă. Aeroportul din București e cufundat într'o beznă totală. Economiile de energie sunt obligatorii: becurile de peste 40 de wați sunt interzise. Sala de sosire e pustie. Numai câțiva milițieni și milițience cu privirea scrutătoare întâmpină pasagerii. Mai puțin chițibușari decât colegele lor de sex femenin, milițienii se lasă tentați de pachetele de țigări Kent, adevărata monedă de schimb în această țară dela capătul Europei.

Ieșirea din aeroport. Străzile sunt goale și măturate de vânt. În depărtare, tramvaiele scuipând scântei se îndreaptă spre destinații necunoscute. Câinii latră lugubru. Îmbrăcăminte sărăcăcioasă, mulțimi posomorîte, figuri triste: te crezi într'un film anticomunist din anii 50.

E ora nouă. Ora exactă a închiderii tuturor restaurantelor, cafenelelor, barurilor. Ordin dela dictator. Program minim și restricții draconice: după o emisiune de mai puțin de trei ore, televiziunea își închide programul în jurul orei 10. Câțiva întârziați mai urmăresc televiziunea bulgară, mult mai bună ca cea românească. La hotelul Intercontinental, locul de întâlnire preferat al celor sus-puși, ultimul bar își încetează serviciul la ora 11, când cocotele de lux vor trebui să părăsească locul după ce-și vor fi petrecut seara cu activiști ghiftuiți cu țuică. Și deasupra Bucureștiului adormit vor rămâne să vegheze doar macaralele de pe imensele șantiere de construcție din centrul orașului.

Toți megalomanii au visat să-și reconstruiască capitala după imaginea regimului lor. Așa a făcut Hitler cu Albert Speer, celebrul arhitect al Reich-ului. Așa a făcut și Stalin cu faimosul său realism socialist. Ceaușescu de asemenea a hotărît să-și pună sigiliul asupra Bucureștiului. Imaginați-vă că se distrug trei arondismente din centrul Parisului. Că sunt rase mânăstiri sau biserici, că altele sunt deplasate, ca biserica Mihai Vodă. Imaginați-vă că zeci de mii de persoane sunt expulzate, dintre care unele vor ajunge la sinucidere. Acestea sunt faptele petrecute la București. Și pentru ce toate acestea? Pentru a construi un edificiu gigantic, Casa Republicii, care va adăposti în același loc Comitetul Central al Partidului, Consiliul de miniștri, Consiliul de Stat și Parlamentul. Un edificiu în care se vor amesteca toate stilurile: roman, bizantin, neogotic, clasic, stalinist... "Un proiect nebunesc", spune Mariana, care e arhitectă. Casa Republicii va fi înconjurată de o piață circulară capabilă să găzduiască cinci sute de mii de persoane. Și piața va avea deschidere spre Bulevardul Victoriei Socialismului, larg de o sută douăzeci de metri. "Munții Carpați" ai socialismului (cum i se spune lui Ceaușescu) vor putea defila în voie.

Imaginați-vă un ținut în care un Deus ex machina ar fi încercat să pună în aplicare profețiile lui George Orwell: aceasta este România anului 1986.

La ora cinci dimineața, pe marile artere din centru, încep cozile în piețe și magazine de stat. Femei îmbrăcate grosolan își așteaptă cuminți rândul. Alături, grupuri de muncitori așteaptă troleibuzul care să-i ducă spre periferiile industriale.

Clișee? Până și poliția își joacă perfect rolul său. Imposibil să faci trei pași în București fără să întâlnești o limuzină neagră cu antena telescopică. În general, un Renault 12, mașina standard a României. Ticsită cu agenți de securitate, ea vă urmează sau vă devansează, după caz. Se spune că un locuitor din zece a fost, sau este în Securitate. "Spune-mi care din noi e un spion" se întreabă cetățeanul român în oglindă. Paranoia? Și totuși: "A te face să crezi că poliția vede totul, știe totul, ghicește totul, în asta constă forța regimului", spune matematicianul Mihai Botez. Botez este singurul om din România căruia nu-i este frică de Ceaușescu. I s'au refuzat treizeci și patru de vize de ieșire din țară la diferite congrese sau colocvii, i s'a otrăvit câinele, a fost atacat în plină stradă. Și totuși Mihai Botez rezistă.

Dar este singurul. Și Românii, care văd peste tot agenți, chiar atunci când nu sunt, se feresc de orice "Nu pot să vă primesc. Cunosc și apreciez revista dvs. "Le Nouvel Observateur". Dar, din momentul în care am luat contact cu dvs. casa mea e sub supraveghere", mi-a spus un scriitor. La ambasada Franței, trebue să te închizi într'o cameră specială, "camera de sticlă", pentru a putea vorbi fără microfon. Alți opozanți ai regimului, ne-au primit după ce și-au acoperit telefonul cu perne și cuverturi.

"Carpații socialismului", "Dunărea revoluției", "Steaua luminoasă a socialismului," "Cel mai de seamă om de știință" – Nicolae Ceaușescu a fost cel care, odinioară, a sedus Occidentul. El a condamnat intervenția sovietică în Cehoslovacia și a menținut relațiile cu Israelul. Dar această autonomie, foarte relativă, era plătită cu un riguros ortodoxism stalinist. Simbol ubuesc al acestui comunism este însăși cultul familiei Ceaușescu. Inutil de a mai discuta, chiar Românilor le este rușine de a vedea țara lor adusă la nivelul unei dictaturi excentrice din America de Sud.

Nu există zi în care ziarele să nu expună pe toate coloanele portretele lui Nicolae și Elena Ceaușescu. În culori pastelate, proprii realismului socialist. Înconjurați de copii cu păr blond și chip de îngeri. Primind cu flori diverse delegații. "Partidul comunist" și "Doamna", cum spun Românii. "O, tu, lumină a luminilor", spune poetul. Într'o țară în care e atât de puțină lumină, vorbele astea fac o impresie proastă. S'au numărat în jur de patruzeci de membri ai familiilor Ceaușescu și Petrescu (familia Doamnei) cu funcții importante în partid sau în aparatul de Stat.

Acest comunism dinastic și stalinist a făcut ravagii în economie. Pământul din România, bogat și fertil, a fost complet distrus de uriașa campanie colectivistă. În trecut, grânarul întregii regiuni, astăzi România fabrică o pâine dubioasă de care se plâng toți locuitorii. E adevărat că într'o zi Conducătorul a decretat că Românii mănâncă prea mult.

Dar, geniul și megalomania Conducătorului s'au manifestat pe deplin în domeniul industrial. Cu 17 milioane de tone pentru 23 de milioane de locuitori, România este țara cu cea mai mare producție de oțel pe cap de locuitor. Cuptoare de înaltă tensiune la Galați, laminoare colosale, nimic nu putea fi mai măreț. Astfel, în epoca informaticii, statul român vinde - mai curând în pierdere- produse ieșite din uz. Și partidul cere locuitorilor să reducă în mod drastic consumul. Rezultatul: Românii, care și așa câștigă puțin, nu găsesc nimic pe piață.

Salariul mediu în România este de 2.500 lei. Fie aproximativ, la schimbul curent 550 de franci. Când se găsește, carnea costă 150 de lei kilogramul, cafeaua, de calitate mediocră se vinde cu peste 500 de lei kilogramul. Un televizor în culori-20.000 de lei iar o mașină nouă Dacia în jur de 120.000 de lei. Faceți calculul: 120.000 de lei reprezintă patru ani de salariu. Apoi, trebue să aștepți doi sau trei ani în România ca să poți obține o mașină nouă. În consecință, ca în multe țări din Est, mașinile de ocazie se vând tot așa de scump ca și cele noi.

Cum poți s'o scoți la capăt când o pereche de pantofi convenabili costă 450 de lei și când tejghelele piețelor sunt goale?

Românii au două metode: o viață de ocnaș sau cumpăratul la negru. Lângă Piața Unirii, o stradă se cheamă strada Kent. Aici se vinde tot ce vrei, până și saci de plastic din Occident 10 lei un sac dela Paris, unic, sau reviste mototolite.

Cum să trăiești în asemenea condiții? Cum poți să supraviețuiești în România? "Sunt ca moartă", răspunde Anna. O persoană distinsă de intelectuală, în jur de șaizeci de ani, Anna își amintește epoca în care femeile din București dădeau moda și erau celebre pentru frumusețea lor. Se spunea pe atunci că Bucureștiul este "micul Paris" al Balcanilor.

"Acesta e infernul", reflectează profesorul de engleză Mihail Antonescu, el ar prefera să trăiască într'o țară cu dictatură sângeroasă, în genul lui Pinochet. Acolo, spune el, știi măcar unde să lovești și de ce zid te izbești. Lavinia Dercidian, a cerut de acum trei ani permisiunea de a emigra în America. "Am explicat autorităților că doresc să trăiesc în țara pe care vreau s'o aleg și că doresc un viitor sigur pentru fiul meu", povestește ea. O nebunie. De atunci, Lavinia, care era filoloagă, și-a pierdut slujba și acum este funcționară la poștă. Soțul ei, care era dentist, acum este șomer. Dar Lavinia, împotriva oricărei logici, mai speră încă. Noapte bună, comunism!

New York Post

DEZERTĂRILE DIN KGB AU ZGUDUIT RUSIA

—Cord MEYER—

Recentele impetuoase arestări și condamnări pentru spionaj din Statele Unite, au arătat cât de activ este KGB-ul și serviciile militare de informații sovietice, în a corupe Americanii de nivel inferior, pentru a le furniza informații de înalt nivel tehnic, strict secret.

Prin contrast, numai dezertarea lui Vitali Yurcenko din KGB, a primit mai multă atenție din partea presei în Statele Unite și aceasta mai mult din cauza dramaticei lui întoarceri în Uniunea Sovietică.

După afirmațiile unor înalți funcționari din serviciile de informații americane, cel puțin alți nouă agenți cu importante funcții în KGB, au dezertat în ultimii doi ani, în Apus.

Dacă ne gândim la desorganizarea și efectele de neîncredere cauzate de dezertarea lui Kim Philby din rândurile serviciilor de informații britanice, este greu de evaluat pierderile suferite de KGB, prin dezertarea unui număr așa de însemnat dintre cei mai străluciți agenți, într'un timp așa de scurt.

Codurile navale americane și tehnica antisubmarină, transmise Rușilor de rețeaua de spionaj condusă de John Walker, au putut fi identificate și înlocuite efectiv. Cum face însă față ierarhia KGB din Moscova, masivei distrugeri a surselor secrete și a metodelor folosite de KGB, cauzată de continua fugă spre libertate a celor mai promițătoare cadre de carieră?

Spre exemplu, dezertarea din Septembrie trecut a lui Oleg Gordievski, șeful KGB-ului cu sediul în Londra, îi obligă pe experții contra-informațiilor din Piața Djersinski Nr. 2, să presupună că din poziția sa, Gordievski, cunoștea perfect pe toți agenții blocului sovietic și operațiile lor în Apus și a transmis aceste informații, serviciilor britanice și americane.

Centrala KGB, va suferi de pierderea centralizării informațiilor, prin rechemarea cadrelor de agenți, în servicii interne, pentru a fi verificați și opriți a mai activa în străinătate. Cât de serios consideră Rușii dezertarea unuia din rândurile cele mai înalte ale agenților KGB, este dezvăluit de o nouă informație apărută în cazul Yurcenko.

După o sistematică revizuire a informațiilor ultra secrete dezvăluite de Yurcenko în timpul șederii lui la Washington, consiliul serviciilor de informații al Statelor Unite, a ajuns la concluzia aproape unanimă, că dezertarea inițială a lui Yurcenko a fost sinceră și numai după aceea s'a decis să re-dezerteze la Ruși. Există acum confirmarea precisă din partea Sovieticilor, despre corectitudinea acestui verdict. Când o recentă știre a apărut în presa din Apus că Yurcenko a fost executat, călăii lui au aranjat un scurt interviu cu o echipă de televiziune din Vest, pentru a demonstra că este încă în viață.

Oricum, oficialitățile Administrației Reagan, au declarat că analiștii medicali ai apariției lui Yurcenko la televizor, au observat că figura sa, oricât de machiată, purta urmele unor groaznice torturi. Urechile îi erau deformate iar fața era vânătă și tumefiată. Dacă aceste concluzii medicale se dovedesc a fi corecte, Sovieticii pot fi de acum siguri că nici un dezertor nu se va mai întoarce înapoi în Rusia.

În țările străine unde au lucrat acești agenți ai KGB, Moscova nu are de ales decât să o ia cu încetul dela început și să elaboreze un nou proces de reconstrucție a rețelei sale de agenți. Pentru aceasta, Uniunea Sovietică, trebue să-și ia măsurile proprii de securitate.

Un comunicat demn de încredere, arată că în cursurile de pregătire a cadrelor KGB, se scot în relief pericolele și dificultățile încercărilor de dezertare, dar problema de bază pe care KGB o înfruntă, este mai mare decât aceste reacții procedurale ar da de înțeles. Există o constatare unanimă printre cadrele superioare mai vechi ale serviciilor de informații sovietice că numărul crescând al dezertărilor din rândul celor mai capabile cadre de carieră, se datorește pierderii încrederii în ideologie, stagnării economice și degradării sistemului comunist. Ca un rezultat al expunerii vieții din Apus, în timpul cursurilor, cadrele KGB, sunt capabile să judece pentru ei înșiși realitatea și precizia propagandei sovietice, când ajung în lumea liberă.

Un dezertor sovietic mai recent, merge atât de departe, încât sugerează că 5 din cadrele KGB, sunt atât de înstrăinați încât ar dezerta cu toții dacă li se ivesc împrejurări favorabile.

Nici una din aceste evidențe însă, nu poate să înscrie că birocrația sovietică, larg privilegiată și puternic armată, este gata să cedeze.

În toate discursurile lui pentru nevoia de reforme, Gorbaciov a păstrat cu grijă, intacte, privilegiile de bază de care se bucură cadrele de nivel înalt ale birocrației sovietice.

Pentru agențiile de informații din Apus însă, recentele dezertări din KGB, sunt un semn că această organizație nu mai este o entitate monolitică și impenetrabilă, cum s'a crezut că a fost.

Pentru acei care așteaptă cu nerăbdare ziua când poporul sovietic, care suferă de atâta vreme, poate să se bucure de un grad de libertate, aceasta poate fi numai o noutate bună.

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Din 30 în 30 de zile:

ÎN RSR ÎNFLORESC ENTUZIASMELE!

Sub regimul actual inițiativele particulare au crescut vertiginos. E. just că unii s'au înălțat fără frână și parașută de protecție, dar pentru orice inițiativă eșuată, alți zeci îi iau locul.

Dăm câteva exemple de cei care au călcat alături cu drumul, reamintind că cei care au succes sunt modești și nu vor să se laude.

Compilăm din "Informația Bucureștiului", 7.6.86.

Tov. Marius Popescu, dela "Dumbrava Nouă" din Capitală, a reușit "...numai în trei luni..să-și însușească prin diverse mijloace ilicite, 220.000 de lei".

Un profit de cca 2500 lei zilnic, exact leafa medie lunară a unui muncitor.

Dar recordul, o leafă pe lună într'o zi, a fost bătut de un alt tovarăș, dela restaurantul "Doina" (I.A.P.L., Amzei), care a reușit, într'un sfert de zi, să capete un mizilic de două lefi...5000 de lei!

Metoda a fost simplă: a adăugat la nota de plată a unui ospăț un bacșiș propriu, extra și discret de 5000 de lei.

In rezumat, în RSR, se fură mult, se fură des și toți fură patriotic pentru clădirea societății socialiste.

PREA MULTE INVITAȚII

Dimineața a fost invitat la palat de tov. Ceausescu. Seara, doi securiști l-au invitat să stea de vorbă. La 4 dimineața, Ilarion Munteanu, ministrul adjunct în Ministerul Construcțiilor de Mașini, despre care scriem, a fost găsit mort în holul blocului unde locuia cu soția.

Cine l-a omorît? Cine a dat ordin să-l omoare? Nu se știe! Imobilele unde locuiesc miniștrii sunt bine păzite. Cum a ajuns Ilarion în holul blocului, numai în cămașa-i plină de sânge?

Inmormântarea s'a făcut rapid și fără nici un comentariu. Ilarion Munteanu, fostul ministru...nici n'a existat!

CAPRA A LUAT LOCUL ȚAPULUI ISPĂȘITOR

In loc de sporirea natalității a sporit mortalitatea în rândurile mamelor, copiilor și bătrânilor.

Acestea se datoresc în mare măsură lipsei de alimente, de lapte praf (se face coadă la farmacii când se aude că ar fi...), de produse dietetice, de vitamine, de proteine animale, etc.

Ca să îndrepte situația, tov. Ceaușescu, "nemulțumit de starea sănătății poporului", a dat-o afară pe Alexandrina Găinușă, vice prim-ministru, însărcinată cu aprovizionarea! Ea a devenit acum "Capra ispășitoare."

INDEPENDENT?

Ceaușescu a admis că trupele rusești, când au făcut manevre în Bulgaria, au trecut peste trupul Româiei. Ele s'au îndreptat către Sud, în camioane și cu trenul. De asemenea, trupele bulgare și rusești au făcut exerciții navale și aeriene în Sudul Dobrogei.

FUG CU GRĂMADA

Ascunși în două autocamioane italiene, sigilate, 27 de Români (16 copii și 11 adulți) au ajuns în orașul Regensburg din Bavaria unde s'au predat autorităților cerând azil politic.

NI SE DISTRUG SATELE

In ședința CPE al CC al PCR-ului din 20 Iunie a.c. s'a "...examinat raportul cu privire la aplicarea prevederilor legii sistematizării teritoriului și localităților urbane și rurale și a stabilit măsuri pentru o mai bună organizare și sistematizare a tuturor așezărilor, valorificarea integrală și cu eficiență maximă a suprafețelor construibile, atât la sate cât și la orașe, în vederea eliminării oricăror forme de risipă de terenuri agricole și disponibilizării, pe această cale, a unor importante suprafețe ce vor fi folosite în scopul dezvoltării agricole." (Rom. Liberă, 21 Iunie).

Sub pretextul "dezvoltării producției", Tătarul din Scornicești, Nicolae Ceaușescu, încearcă acuma să distrugă pătura țărănească, izvorul de unde neamul își trage rezervele!

"EXPORTĂ PACEA"

România a devenit o mare exportatoare de pace și armament. Intre anii 1981-83, RSR a exportat arme și muniții în valoare de cca. 2 bilioane dolari, reprezentând cam între 5,3-6,5 din valoarea totală a exportului internațional de arme, situându-se a noua din lime.

Primul client este Rusia, apoi Iracul, Libia, Coreea de Nord, Vietnamul și Siria. Armata română este echipată cu armament mult mai inferior decât cel export.

BANII ȘI DOVADA

Nu e vorba de cum ți-ai însușit banii, ci dacă ți-ai îndeplinit datoriile față de stat. Țăranilor nu li se vând unelte, foi de plastic, radiouri, haine, televizoare, materiale de construcție, etc., decât după ce dovedesc responsabilului dela cooperativa din sat că ei au încheiat contract cu statul pentru creșterea vitelor. Țăranii refuză să încheie târguri deoarece de multe ori nu capătă porumbul promis pentru hrana animalelor și li se oferă un preț de patru ori mai mic decât cel real.

METROUL A COMIS O CRIMĂ

Săpăturile pentru construirea metroului, făcute probabil cu intenționată neglijență, au provocat deplasări de teren, punând în primejdie clădirile învecinate liniei subterane. Printre clădirile afectate se numără și lăcașul de rugăciune "Sf. Spiridon" depe strada Serban Vodă. In timpul unei slujbe de Duminică clădirea bisericii a crăpat în două. Preotul a rugat pe enoriași să părăsească lăcașul în liniște. Slujbele religioase au fost suspendate.

Incă o biserică, cu trecut istoric, distrusă de tărnăcoapele ateiștilor.

PRIN MINCIUNĂ LA VALUTĂ!

Depozitele particulare de valută dela Banca de Comerț Exterior din București vor fi schimbate la cursul oficial (14 lei dolarul, N.R.)--așa se lansase zvonul!

Pe baza valutei dela bancă, cetățeanul putea să cumpere dela Shop și, în plus, era o garanție cerută de guvern în cazul că dorea să plece în excursie în străinătate. Cu leii, băgați cu forța 'n buzunar, el trebuia să aștepte la coadă!

Cum s'a auzit "vestea" oamenii au dat năvală și-au cumpărat dela Shop și ce au avut nevoie și ce n'au avut nevoie.

Rezultatul: SHOP-urile au vândut articole ce nu se puteau vinde, iar banca a înșfăcat dolarii trimiși fraților din țară.

PLOAIE CU DECRETE

Ca să îndrepte ce n'au îndreptat celelalte decrete, tov. Indrumător a semnat "angro" opt decrete prin care s'a ordonat înființarea a opt Consilii de coordonare a activității industriale, comerciale și financiare.

Dacă nici opt decrete nu vor pune economia, industria și finanțele pe roate, tov. Niculae e gata să semneze alte 80 de decrete, cucuiete!

ÎNCHISORI CU UȘA TURNANTĂ

Pentru a obține Statutul de Națiune Favorizată, RSR a eliberat peste o mie de deținuți politici.

Dar în timp ce unii sunt eliberați guvernul are grijă să țină închisorile bine aprovizionate cu scopul ca să aibă o altă mie de deținuți politici pe care să-i elibereze la anul, când își va reînnoi SNF.

Printre cei închiși, încă din anul 1982, este Dr. Aurelia Nistor, care a refuzat să semneze certificate medicale prin care să confirme că anumite persoane suferă de boli mintale.

Cererile erau adresate de guvernul care dorea să "pensioneze" pe cei ce se opun politicii tov. Ceaușescu.

"Amnesty International" a cerut Ambasadei Române din Washington, ca guvernul din București să dea explicații unde se află dr. Nistor și de ce a fost închisă.

ÎNCĂ UNU...

Marinarul Virgil Anastasiu, mecanic pe vasul Baziaș, în timp ce nava se afla în portul New York, s'a strecurat noaptea pe furiș, și ajungând la un telefon public, a făcut nr. 911 cerând ajutor poliției și declarând că vrea să evadeze din RSR. Cazul lui V.A. este acum în mâna Autorităților Federale. Notă, acum 10 ani (4 Iulie 1976) au fugit de pe bricul "Mircea" trei marinari.

SCORNICEȘTII-S "FRUNCEA"

De patru ani consecutivi cooperativa agricolă de producție din Scornicești a obținut "Meritul Agricol clasa I" pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan la principalii indicatori din agricultură...și alte mari realizări.

Pe lângă șiragul de decorații trebue notat că din Scornicești a izvorît prima civilizație europeană care a culminat cu nașterea tov. Nicolae Ceaușescu.

PĂZITORII IADULUI

Ziua grănicerilor

De strajă la fruntariile patriei

Foto "Romania Libera"

Ascunși prin tufișuri, ca să prindă și să omoare pe cei care încearcă să scape de mizeria și teroarea din țară, grănicerul român, mândria țării de altă dată, a devenit călăul care--scrie "Rom. Liberă" din 25 Mai, a.c.--"acționează cu fermitate și spirit revoluționar pentru îndeplinirea indicațiilor și orientărilor tovarășului Nicolae Ceaușescu..."

Pentrucă ai o grădină de 40 pe 50 de metri, trebue să dai statului: 115 kg. cartofi, 166 kg. legume, 2 kg. fasole boabe, 75 kg. fructe, 218 ouă, și 9 kg. carne de pasăre. Dacă întârzii cu predarea ești amendat cu 5%, iar dacă nu dai nimic, plătești de două ori mai mult decât ți-ar fi dat statul ție pentru ce-ai produs.

••

In 1985 România a exportat în Statele Unite marfă de $950 milioane și a importat marfă de $208 milioane. Dacă n'ar fi fost Statutul de Națiune Favorizată RSR ar fi trebuit să plătească o taxă vamală de $300 milioane.

••

Din sursele pieții comune, România se află pe ultimul loc, în ce privește exportul de produse agricole-doar $43 milioane-în timp ce Iugoslavia a exportat $268 milioane și Ungaria $247 milioane.

Motivul: producția sub așteptări și exportul către Rusia.

••

Din motive de economie RSR n'a transmis nici la TV și nici la radio meciurile de fotbal din cadrul actualului campionat mondial. Românii au putut să urmărească meciurile privind la emisiunile din țările vecine. (Sofia, Belgrad, Budapesta, Praga, etc.)

••

In ultimii cinci ani inflația a atins 35%. Cifra fiind recunoscută oficial de către MAN care precizează că pensiile în 1985 sunt cu 35% mai mari, dar că sporirea reală este doar de 5,6%.

••

O cutie de conserve care costa 21 de lei în 1979, costă azi 45 de lei.

••

Etiopia este posesoarea helicopterelor "Puma" și "Alouette 3", fabricate în România sub licență franceză. De asemenea România produce arme chimice.

••

A intrat în funcțiune noul pod dela Borcea care va lega Feteștii cu Cernavodă. (O distanță de 17.2 km). Alături de calea ferată s'a construit și o autostradă care va fi o componentă a Transeuropeanului Nord-Sud.

••

In 1985 consumul de energie electrică a scăzut cu 20%.

••

Cu aprobarea Municipiului București, regionala CFR din Capitală a închis bufetul Gării de Nord. In locul bufetului este acuma o magazie de bagaje. Motivul: bufetul era frecventat de...bețivi.

••

Trenurile de altădată, care aduceau vara călătorii ca să-și petreacă vacanța la mare, acum s'au redus la o singură garnitură cotidiană ce leagă Viena de București. De asemenea puține sunt liniile aeriene care leagă Bucureștiul de celelalte aeroporturi internaționale.

••

S'a inaugurat Edificiul Pionerilor și Soimilor Patriei. Soimul cel mare a descris fericirea ce-i așteaptă pe Soimii cei Mici. S'a aplaudat, cântat, fotografiat, dar lapte praf tot nu se găsește.

••

Trebue să aștepți până la 5 luni ca să obții o butelie de aragaz.

••

Mii de muncitori ce au lucrat în Industria Exportului au fost temporar concediați deoarece Occidentul nu a mai primit fruncte și legume din România.

••

6 televizoare în culori costă cât o mașină Dacia, iar o mașină Dacia costă leafa medie a unui muncitor pe 4 ani. (120.000 lei). Nu e mare deosebire între prețul unei mașini noi și una uzată.

••

Laptele praf a devenit cel mai căutat articol. In zilele când se distribuie, la farmacie se fac cozi și lumea vociferează. De multe ori e chemată miliția ca să țină ordinea.

••

In 1985 s'au produs 175 de filme, dintre care 25, "artistice" de lung metraj. Aceste pelicule trebuesc încadrate: "...permanent sub semnul muncii educative pentru formarea conștiinței noi socialiste" (Rom. Liberă, 5 Iulie). La Cannes nu s'a prezentat nici un film românesc....erau prea "artistice!"

••

Banane, lămâi, portocale, care se găsesc foarte rar, se pot cumpăra dela "Shop"-uri: Bananele $1.50 kg. portocalele $1.25 kg.

••

"Comisia municipală nu mai avizează în mod favorabil schimbarea domiciliului din alte localități în municipiul București pentru persoanele vârstnice care vor să se stabilească la copii sau la alte rude apropiate." Copiii n'au voie să-și aducă părinții și să stea cu ei!

••

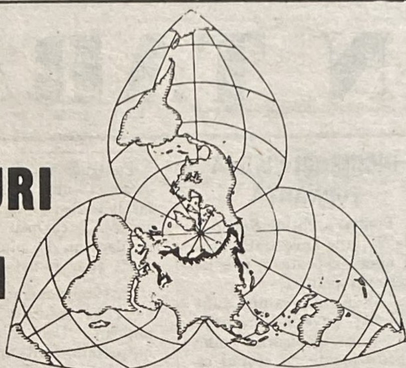
Inainte, pe litoral, Românii n'aveau loc din cauza străinilor. Acum nisipul "cernobilizat" a făcut ravagii printre vizitatori. Ultimele reclame din "România Liberă", îndeamnă oficiile județene de turism să imbie oamenii la plimbări pe mare, pe canal și prin toate părțile, la prețuri reduse.

••

Majoritatea studenților străini-de regulă cei care au căzut la examenul dat la alte universități--sunt finanțați de organizațiile comuniste. RSR primește circa un sfert de milion de dolari lunar pentru întreținerea lor.

Recent, mulți studenți, în special cei din Grecia, au părăsit România de teama radiațiilor dela Cernobil.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

O NOUĂ OFENSIVĂ SOVIETICĂ ÎN AFGANISTAN

TANC SOVIETIC DISTRUS DE LUPTATORII ANTICOMUNISTI AFGANI

Se apropie Conferința de Pace dela Geneva și în Afganistan Rușii au intensificat pe viață și pe moarte, "lupta pentru pace între popoare" - pentru a demonstra Europei fața umană a comunismului.

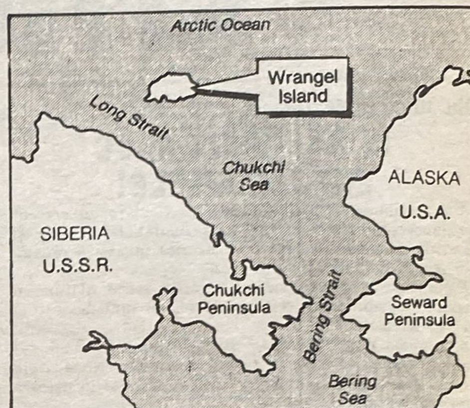
Ce se ascunde în spatele acestei măști - "fața umană" - a monstrului bolsevic? Câte vieti de soldați din tabăra rusească vor pieri? Multe. Dar ce contează omul la comuniști. Pe malul tâmpeniei marxiste, câți copii vor plânge când tata nu se va mai întoarce acasă? Dar ce contează? Vom exporta comunismul în lume.

S'a cucerit o cheie strategică a luptătorilor anticomuniști - Jawar din Afganistanul răsăritean. Lupta este intensă. "Aceasta e cea mai groaznică luptă pe care am avut-o", a declarat un conducător de gherilă anticomunistă.

Complexul subteran de aproximativ 2 km, distrus de comuniști, era locul de pregătire pentru forțele anti-comunist mujahedin. Disperare pentru cei loviți? Nu încă. Durere, suferință și lacrimi. E adevărat, și nu putem tăgădui. Dar aceasta nu e ceva nou pentru luptătorii anti-comuniști. Sunt șase ani și jumătate de când sunt blagosloviți de Moscova cu "lupta pentru pace". Si ei nu sunt naivi ca turmele bipede de homosexuali și lesbiene din lumea liberă "luptând pentru pace".

Războiul lor e sfânt - mujahedin. Si dacă vor pierde și ei războiul, e timpul America, și omule liber de pretutindeni, să ne gândim la praznicul de înmormântare al Statuii Libertății. Nu e cazul acum. Afganii vor lupta. Vor birui.

A CUI E INSULA WRANGLER?

O insulă din Arctic, de 7300 km. patrați, numită Wrangel Island, a devenit prilej de dispută între Statele Unite și Uniunea Sovietică.

Insula a fost descoperită în 1849 de un Englez, Căpitanul Kellet, care pentru un timp a purtat numele acestuia.

In 1867, Americanul Thomas Long, navigând pe lângă această insulă, a considerat-o descoperirea lui și i-a dat numele de Wrangel Island, în memoria Baronului Wrangel, pe atunci governatorul peninsulei Alaska.

Prim Ministrul Canadei, Arthur Meighen, în 1921 a afirmat că este teritoriu canadian, iar succesorul lui, Mackenzie King a cheltuit 3000 de dolari pentru o expediție, susținând că insula ar aparține Canadei.

In 1924, Rușii trimit nava Octombrie Roșu, arestează pe Americanul Wells și 12 Indieni din tribul Inuit, trimițându-l la Vladivostok, unde Wells a murit de pneumonie.

In prezent, doi geologi canadieni ajută pe oamenii de știință sovietici să găsească petrol în această insulă. Cine știe șah, cunoaște politică.

Să urmărim mișcările nebunului roșu. Va câștiga? Desigur. Naivitatea și prostia ne vor costa mai târziu.

GUVERNUL ITALIAN A CĂZUT

La sfârșitul lunii Iunie, cel de al 43-lea guvern italian condus de socialistul Benito Craxi a fost forțat să demisioneze. Premierul Benito Craxi a condus din 4 August 1983 peste 1050 de zile un guvern de coaliție format din socialiști și partidul dominant democrat-creștin.

Guvernul Craxi a pierdut în urma votului de confidență (293.286 voturi) acordat.

Partidul democrat-creștin este cel mai larg din Italia, deținând peste 30% din voturile naționale și a dominat toate guvernele de după cel de al doilea război mondial. Socialiștii, în ultimile alegeri din 1983 au reușit să obțină 30% din voturi.

Aceste două partide unite într'o alianță informală au reușit să țină de o parte și să scoată din guvern partidul comunist care ocupă locul doi în Italia.

Președintele Francesco Cossiga a rugat pe premierul Craxi să încerce să formeze un nou guvern.

VA FI GREU DE AFLAT

Până acum Evreii puteau fi dați ca exemplu: ei nu se certau între ei pe chestiuni religioase, așa cum fac creștinii, musulmanii, etc.

Recent, în Ierusalim, s'a ivit un conflict între Evreii ortodocși--care cer respectarea strictă a legilor religioase-- și Evreii seculari care-s mai liberali.

Ortodocșii au ars reclamele ce arătau femei în costume de baie, iar secularii, de teamă ca o minoritate de 10% va căuta să-și impună voința lor și celorlalți Evrei, au zugrăvit pe o sinagogă din Tel Aviv semnul svasticei. In afara de aceasta, activiștii antiortodocși au vandalizat un colegiu de studiu al Bibliei și au mâzgâlit slogane obscene pe clădiri religioase.

Dacă aceste conflicte s'ar intinde și peste hotare, ar fi o mare problemă pentru găsirea vinovatului: a fost el antisemit ori a fost semit?

ARME SOVIETICE ÎN PANAMA

Forțele navale panamaniene au sechestrat un vapor danez cu tot echipajul și au confiscat o încărcătură sovietică de armament militar, care putea să echipeze peste 1.000 de oameni.

Locotenentul Comandor Jose Correa al forțelor navale panamaniene a declarat că vasul comercial era destinat cu cele 250.000 tone de armament rebelilor de stânga din El Salvador.

Vaporul danez, în cursa lui, a făcut o escală înportul est german Rostock, deunde se bănuiește că a încărcat armament sovietic destinat trupelor rebele. Conform legii panamaniene, vasele care trec prin Canalul Panama, sunt obligate să declare încărcătura vasului, căci altfel este considerată contrabandă.

ÎNTOARCEREA DIN CRUCIADĂ

Ricardo Montero Duque, cunoscut sub numele de "Comandante Duque", comandantul unuia din cele trei batalioane care au debarcat la 17 Aprilie 1961, în Cuba, pentru a o elibera de comuniști, a fost eliberat după 15 ani de închisoare executați în Cuba și a sosit în Statele Unite, unde este refugiată soția sa. Eliberarea lui a fost rezultatul tratativelor duse de senatorul Edward Kennedy cu Fidel Castro. Fratele fostului președinte Kennedy, o fi avut mustrări de conștiință pentru trimiterea la moarte sigură a celor trei batalioane de Cubanezi, fără nici o acoperire aviatică sau de artilerie, în momentul debarcării, cum le-a fost promisă înainte.

Intrebat despre condițiile de viață în detenție, Montero a spus că au fost "teribile". Deși în vârstă numai de 60 de ani, "Comandante Duque" arată epuizat după anii de suferință dar zâmbetul lui ca și salutul "Viva Cuba" sunt o mărturie că naționaliștii cubanezi, luptă din greu, dar sigur, pentru victoria lor, eliberarea Cubei de sub comunism. Dintre conducătorii naționaliști care au debarcat în Cuba în 1961, se mai află în închisoare, Ramon Conte Hernandez.

SE AȘTEAPTĂ OFENSIVA TRUPELOR CONTRAS

ARMAMENT AMERICAN DISTRIBUIT LUPTATORILOR CONTRAS

Trupele anticomuniste de eliberare a Nicaraguei, cunoscute sub numele de Contras, se pregătesc de luni de zile în junglele caraibiene de pe frontierele cu Honduras și Costa Rica și sunt gata pentru un asalt major asupra forțelor sandiniste comuniste. Intărirea forțelor armate luptătoare pentru libertate a fost stimulată prin acordarea în luna trecută a ajutorului de 100.000 de dolari de către USA.

Corespondenții străini aflați în mijlocul acestor trupe spun că primele transporturi de arme deja au ajuns în mâinile luptătorilor Contras.

Ministerul Apărării guvernului sandinist a comentat recent că un asalt al trupelor Contras este așteptat și va fi respins imediat.

SIRIA ȘI MAROCUL

Pe 21 Iulie a.c., Shimon Peres, Prim Ministrul Israelului a vizitat pe Regele Hassan II al Marocului.

Siria a acuzat Marocul de "înaltă trădare" și a poruncit tuturor țărilor arabe să rupă legăturile cu guvernul Regelui Hassan II, în semn de protest.

Singurul conducător arab care s'a întâlnit public cu un prim ministru al Israelului a fost președintele Egiptului, Anwar Sadat în 1977, care a mers la Ierusalim spre a discuta cu Menachem Begin.

Ministrul Afacerilor Externe sirian și-a chemat ambasadorul din Maroc și i-a dat o săptămână să închidă ambasada și să părăsească țara.

Cronica internațională

ÎNTRE NICARAGUA ȘI AFRICA DE SUD

—George AUGUSTIN—

Cele două evenimente care au reținut atenția opiniei publice dela preocupările politice, au fost: Campionatul mondial de fotbal pentru Europa și America Latină și comemorarea a 100 de ani de când poarta de Răsărit a Statelor Unite este luminată de torța ținută în mână de Statuia Libertății.

Nu vom insista asupra pasiunilor cu care a fost urmărit spre exemplu meciul Argentina-Anglia - replică a conflictului din Malvine- nici asupra sorților care au eliminat o finală Italia-Brazilia. Nu vom insista nici asupra patriotismului american care a reușit să colecteze din donații voluntare peste 268 milioane de dolari pentru restaurarea celebrei 'Miss Liberty''

Intre evenimetele de mai sus competiția politică a continuat cu tenacitate.

In Spania, inspirația premierului Gonzales de a consulta țara printr'un referendum, dacă vrea sau nu să rămână în Pactul Atlanticului, câștigul de cauză în favoarea rămânerii în NATO, i-a adus o popularitate care a fost demonstrată în câștigarea alegerilor parlamentare. Cu oblăduirea regelui Juan Carlos, socialiștii și-au asigurat un mandat de guvernare de care nu prea erau siguri.

Zguduiți de dezastrul dela Cernobil, Rușii își plimbă radiații prin imperiul sovietic și caută să amăgească lumea că marea catastrofă al cărei efect se întinde pe ani și ani de acum încolo, nu a fost decât o simplă plesnitoare. Pe aceeași linie navighează și presa dirijată a lumii libere, care nu previne pe turiștii ce se avântă în Europa de Răsărit, să evite zonele infectate radioactiv. Perseverența revoluționară comunistă, nu se va opri însă din drum, oricâte victime ar cădea. Gorbaciov își curăță aparatul politic în interior și exterior și participă personal la întărirea pe scaun a liderilor comuniști devotați, din țările subjugate. Prezența lui Gorbaciov la congresul partidului comunist polonez, a întărit poziția lui Jaruzelski, care părea zdruncinată după demisia din postul de prim ministru. Cu această ocazie, acordul celor doi cu privire la interzicerea Solidarității și repetarea aplicării doctrinei Brejnev, confirmă afirmațiile noastre că odată cu venirea lui Gorbaciov, nu se va schimba nimic în sistemul sovietic.

Congresul Ligii Comuniștilor din Iugoslavia, a demonstrat situația de provizorat în care se află sistemul de conducere, prin rotație, din acea țară, după moartea lui Tito. Confruntată cu o gravă situație economică, Iugoslavia va trebui să decidă mai curând sau mai târziu, spre o nouă orientare politică, optând pentru Apus sau Răsărit. Condițiile economice și mai cu seamă avantajele obținute de Grecia prin intrarea acestei țări în Piața Comună, îndrituiesc Iugoslavia să se îndrepte spre o economie adaptată unei eventuale aderări la Piața Comună Europeană. Spiritul conservator al unor comuniști retrograzi, va căuta să frâneze această orientare iar subversiunea sovietică va încerca o lovitură de stat, care să arunce țara în Pactul dela Varșovia. Vor avea tăria cele șase republici federative să treacă peste anumite interese locale și să opteze pentru libertate și democrație?

Focarele aprinse de comunismul internațional pentru destabilizarea lumii, sunt de data aceasta: America Centrală și Africa de Sud.

Falsa revoluție națională, numită sandinistă, care a luat prin lovitură de stat puterea în Nicaragua, s'a dovedit pentru cei care nu credeau, că nu este altceva decât o brigadă a comunismului internațional dirijat de Moscova, la care s'a aliat și Cuba. Pregătită mult mai sofisticat, cu includerea unor teologi marxiști în guvern, revoluția comunistă din Nicaragua, a orbit pe naivul președinte Carter, care i-a și avansat un ajutor de 400 milioane de dolari. A fost norocul Statelor Unite să vie un președinte lucid, care să descopere în ambalajul sandinist, subversiunea revoluției comuniste, mondiale.

După succesul obținut în Cuba -datorită complicității stângii liberale din Congresul american- planurile sovietice vizează o izolare a Americii de Nord de America de Sud, printr'un "brâu strategic" de țări comuniste din America Centrală în care ar intra: El Salvador, Honduras, Costa Rica și Panama. Acest brâu este prevăzut să se extindă la Nord spre Guatemala și Mexic iar la Sud să cuprindă Columbia, unde situația economică dezastruoasă, favorizează orice revoluție. Din acest plan, singura țară care a căzut în plasa comunistă este Nicaragua, unde Daniel Ortega nu se deosebește cu nimic de cambodgianul Pol Pot.

Ca și în Spania pe vremuri, în Nicaragua au sosit teroriști din toate țările, pentru instrucție și combativitate, într'un război civil, care dacă nu este oprit la timp, ar putea deveni foarte sângeros, de lungă durată și cu lărgire spre alte țări.

Rușii masează armament de toate tipurile și combatanții comuniști (sandiniști, cubanezi, germani din răsărit și brigadieri roșii, palestinieni și alte brigăzi internaționale comuniste) nu se dau în lături dela nici o crimă. In această situație, luptătorii naționaliști din Nicaragua, nu au decât credința în dreptatea cauzei lor și puținul ajutor pe care îl primesc dela prieteni.

Conștient de pericolul care amenință emisfera americană, Președintele Reagan a cerut Congresului American să aprobe un ajutor de 100 milioane de dolari pentru luptătorii naționaliști. Opoziția cu care a fost întâmpinată această cerere de către stângiștii din Camera Reprezentanților a fost atât de puternică, încât nici Rușilor nu le venea să creadă le ce grad a ajuns influența lor în Corpul Legislativ American. A fost necesară o campanie directă, susținută personal de Președintele Reagan, ca până la urmă, victoria să fie de partea președintelui.

Cu Nicaragua începe lupta pentru libertate sau sclavie pe continentul american. Infiltrațiile comuniste sunt puternice, dar Americanii nu și-au spus nici pe departe ultimul cuvânt. Si poporului american, libertatea îi este mai scumpă decât aerul..

In partea de Sud a continentului african, se află o țară, unică prin structura ei: Republica Africa de Sud, țară independentă, realizată de emigranții albi, care s'au rupt de metropolele europene. In această țară, populația băștinașă, de culoare, are cel mai înalt standard de viață din toate țările africane și guvernul, alb, duce o politică de emancipare evolutivă a populației de culoare.

Tară cu bogate resurse minerale și în special materiale strategice, Africa de Sud, este de mult râvnită pentru bogățiile și poziția ei strategică, de planul revoluției comuniste mondiale. Nu a fost deci greu pentru Moscova, să găsească o fisură pe care presa dirijată din lumea liberă să nu o amplifice, în favoarea Moscovei. Această fisură a fost identificată în politica de apartheid a guvernului sud-african. S'a ajuns treptat, dela manifestații de stradă la confruntări violente și lupte fratricide înarmate, între triburile de culoare. O anumită presă occidentală, lipsită de orice scrupul moral, cere cele mai nesăbuite sancțiuni împotriva guvernului legal sud-african, care face tot posibilul să păstreze, pe cale legală, ordinea în țară.

De curând, ziaristul american Alan Cowell, cu toată simpatia pentru cauza populației de culoare, nu a putut ascunde o parte din realitățile pe care le-a văzut la fața locului. Consemnalăm pe scurt, o parte din relatările ziaristului Cowell:

O parte din Alexandra, orășel suburbie a Johannesburgului, este cunoscută sub numele de "Cuba", pentru activitatea comuniștilor de acolo.

In Soweto, elevii unui liceu au scris pe peretele școlii numele lui Joe Slovo și cer ca școala respectivă să poarte acest nume, care aparține conducătorului partidului comunist, și este fugit din țară.

Organizația de guerillă a populației de culoare este Congresul Național African, înființat din 1922, dar după anul 1950, când partidul comunist sud-african a fost interzis, comuniștii s'au infiltrat în CNA. In Iunie crt., guvernul sud-african a publicat o broșură de 42 de pagini intitulată "De vorbă cu CNA", în care aduce probe evidente de activitate comunistă a CNA. Astfel, din 30 de membri ai comitetului executiv al CNA, 23 sunt comuniști. Activitățile dirijate de comuniști, se spune în broșură, sunt identice cu cele ale PLO, IRA sau Brigăzile roșii.

Armele găsite la partizanii de culoare (comuniști) sunt de proveniență sovietică. Din cei circa 10.000 de partizani instruiți în Angola și Tanzania de către instructori din Germania Comunistă și Uniunea Sovietică, numai câteva sute sunt sud-africani, restul fiind teroriști comuniști.

Moscova este foarte activă în luptele contra guvernului sud-african, pentrucă partidul comunist din Africa de Sud, a urmat linia Moscovei și s'a depărtat de Peking, în perioada conflictului ideologic dintre China și Rusia comunistă.

Pe acest plan al revoluției comuniste mondiale, există glasuri în lumea liberă, care cer sancționarea Republicii Sud-Africane, deși sunt conștienți că a doua zi după eventuala cădere a actualului regim, tancurile sovietice, KGB-ul și teroarea comunistă, vor cuceri Africa de Sud, un regim de teroare necunoscut va fi instalat sub umbra baionetelor rusești și materialele strategice vor lua direcția Moscovei, pentru a îmbogăți arsenalul care va ataca lumea liberă.

Până acum, Președintele Reagan, Margaret Thatcher și alți conducători apuseni, sunt conștienți de pericolul ce ar amenința lumea liberă, dacă în Republica Africa de Sud, vor învinge comuniștii. Ce se va întâmpla însă dacă la alte viitoare alegeri vine stânga la putere?

Efemeride

Pentru cei care știu și nu vor să recunoască, la fel ca și pentru cei care nu știu și ignoră, este bine de precizat un lucru: Europa de Răsărit a fost împinsă în lagărul dictaturii comuniste sovietice de statele capitaliste: Marea Britanie și Statele Unite. Toate eforturile de a se salva de comunism făcute de țările din Răsăritul Europei, s'au lovit de răspunsul de neclintit al aliaților: capitulare necondiționată în fața Uniunii Sovietice.

Ar putea să ni se răspundă că Poloniei și Cehoslovaciei - care aveau pe timpul războiului guverne democrate în exil- nu le-a fost impusă această condiție. Aparent așa ar fi!

Cel de al doilea război mondial a pornit din cauza invadării Poloniei de Germania la Apus (se spune) și de Rusia comunistă la Răsărit (nu se spune). Cehoslovacia zăcea întinsă pe masa operației geografice, ajunsă după München, Protectoratul Boemiei și Moraviei. Două țări victime ale agresiunii care au avut în final -după victorie- o soartă mai rea decât cea a agresorului, capitulat necondiționat. Singurii care au luptat pentru comunism în Balcani au fost Grecii și tocmai ei au fost feriți de comunism. Păcat!

Albania, Bulgaria, Cehoslovacia, Polonia, România, Ungaria și țările baltice, nu au dorit comunismul, au luptat împotriva lui și le-a fost impus ca formă de guvernământ de aliații capitaliști, învingătorii celui de al doilea război mondial. Paradox, înțelegere secretă sau crimă premeditată?

Inegale în forță, lipsite de orice perspectivă a victoriei dar conștiente de misiunea lor ca Neam și Tară, animate de puternicul spirit național de conservare, aceste țări mici s'au ridicat în disperare contra comunismului.

Prima țară din Europa ocupată de comuniști în condițiile capitulării totale și necondiționate, cu acordul total al aliaților, a fost România. Si tot ea, în efortul disperat după libertate și independență națională, apăsată de tăvălugul rusesc, din hotare în hotare, a găsit suficiente resurse să protesteze împotriva comunismului în memorabilul Februarie 1945, când Apusul inconștient ridica -nesilit de nimeni- steagurile roșii și cânta cazaciocul pe străzi.

A bătut pumnul rusesc pe masa Majestății Sale (în aceeași clădire unde a fost arestat de către Majestatea Sa, Mareșalul Cruciat) au intrat tancurile ciolovecilor pe străzi și ce nu s'a putut realiza mergând până la Stalingrad, nu se putea realiza în Cetatea lui Bucur. S'a scris doar o pagină de istorie românească...

A urmat o liniște de moarte sub umbra ciupercii atomice și ieșind dn epoca de piatră a capitulării necondiționate, berlinezii au încercat focul cu mâna goală în 1953, dar balalaicele Mongolilor i-au liniștit pentru totdeauna, vopsind și așa prea înroșitele străzi berlineze cu sânge nou, postbelic. Comunismul nu tolerează!

După alți trei ani, Polonezii mai temperați și Ungurii mai exaltați, au căutat să scape de comunism. Primii s'au ales cu satisfacția că le-au trimis înapoi Rușilor, un general cu nume polonez, înscăunat conducător al Poloniei, iar Ungurii, cu o talpă de cizmă pe grumaz. Comunismul nu tolerează!

Au trecut ani grei și mulți sunt cei care s'au dus așteptând o cruciadă împotriva comunismului dela un Occident care se lăfăia în bunurile postbelice ale societații de consum.

A înflorit o "Primăvară la Pragă" dar arhitectul ei s'a pomenit scos din cufăr în fața sprâncenelor stufoase ale lui Brejnev, în timp ce "țările frățești" vizitau neinvitate Cehoslovacia, în uniforme militare, înarmate până în dinți. Libertatea se plătește scump și se pierde ușor!

Poate n'am fi revenit asupra acestor evenimante, dacă presa lumii libere nu le-ar fi actualizat în paginile ei, în stilul ei.

Mai profund ni se pare însă fenomenul maghiar. Cea mai sângeroasă confruntare cu comunismul, după război, a dat -după cifrele oficiale guvernamentale-circa șase mii de morți, 13.000 de răniți, 200.000 de emigranți și circa 40.000 de arestați. După condamnarea și executarea lui Imre Nagy, au urmat o serie de alte procese "contrarevoluționare". In Februarie 1959, peste 280 de condamnați la moarte, acuzați de capi ai contrarevoluției, au fost spânzurați și îngropați pe ascuns în cimitirul Pest Lorinc, fără nici un semn de identificare. Pe harta cimitirului, locul este indicat drept Secțiunea 301, fără drept de acces. Familiile celor uciși au aflat până la urmă ce reprezintă această secțiune și de câtva timp, mâini nevăzute, lasă flori pe terenul nivelat ca în palmă.

După ani și ani, Kadar, tovarăș cu Imre Nagy dar trădător al revoluției, a schimbat termenul de "contrarevoluție" cu cel de "tragedia națională" și dictonul "Cine nu este cu noi este împotriva noastră" cu dictonul "Cine nu este împotriva noastră este cu noi". Cu acest joc de cuvinte el a anihilat pe anticomuniștii maghiari din exil, analizându-i pe linia moartă a revizionismului. Rezultatul practic al revoluției însă, a adus Ungariei unul din cele mai ridicate standarduri de viață din lumea comunistă.

Rușii cedează, dar numai în fața forței hotărîte să nu dea niciodată înapoi!

CRONICA VREMII

IDEEA AMERICANĂ

—Ion BOIERU—

Festivitățile pentru dezvelirea renovatei "Statui a Libertății" au fost magnifice, ca spectacol de masă și ca manifestare a unor sentimente naționale. Americanii sunt neîntrecuți în regizarea spectacolelor în aer liber și aceste festivități din New York sunt o probă evidentă a geniului american.

Totuși, adeziunea sufletească a poporului american, de proporția și intensitatea cu care s'a manifestat cu această ocazie depășește cu mult orice previziune și precedent, mai cu seamă în timp de pace. Nu este vorba, aici, numai despre ideea de libertate sau climatul de libertate de care se bucură și împărtășește poporul american. Libertate a avut și până acum poporul american. Entuziasmul național a întrecut însă alte manifestații din trecut, și asta reprezintă un simptom al unei evoluții firești, organice și sănătoase. Căci a fost un entuziasm național, nu o adeziune simplă populară. Poporul american s'a identificat cu valoarea permanentă spirituală, caracteristică și specifică sufletului și viziunii sale despre viață și moarte.

Poporul american a manifestat o autentică conștiință națională, o conștiință a comunității sale naționale și morale. Nu a fost vorba de o aglomerare de mase, legate de o simplă festivitate, ocazională. Ci a fost un proces spiritual de integrare și răspundere morală și istorică. Numai prin integrare în comunitatea națională, indivizii își asumă răspunderi morale și istorice, legate de idealurile națiunii și aspirațiile sale de viitor.

La festivitățile "Statuii Libertății", Americanii s'au prezentat ca o națiune, nu ca un popor. Căci sărbătorirea acestui simbol al vieții americane, a fost expresia unei legături trainice a trecutului cu prezentul și cu viziunea viitorului. A fost un prilej de revărsare sufletească a unei unități care depășește biologicul și demograficul. O unitate spirituală, închegată, între cei din trecut, cei din prezent și cei ce vor veni mai târziu. Arcuirea peste veacuri a unei existențe naționale.

S'a vorbit cu această ocazie despre popularitatea președintelui Reagan. Este în această interpretare o optică greșită. Reagan este mai mult decât un președinte popular, adică cineva care se bucură de un asentiment majoritar, pe bază de calcule statistice în sondajele de opinie publică.

Reagan este simbolul unității de conștiință națională. El reprezintă această conștiință, deci este normal să aibă adeziunea tuturor celor ce simt, cred și se integrează în comunitatea națională și morală, americană.

Meritul deosebit al lui Reagan este că a crezut în ideea americană și a promovat-o într'o formă superlativă în toate acțiunile sale. Ideea americană, care unifică energiile, străduințele și aspirațiile unui popor întreg, și-l face să devină națiune.

Președintele Reagan a redat națiunii americane un nou sens de orientare, a dinamizat potențele sufletești și a reactualizat tradițiile care s'au format, în cursul devenirii istorice, pe pământul Americii. A reînvigorat sufletul și a descebăluit mintea celor ce trăiau în confuzii sau prejudicii formate de o altă epocă -acea a "liberalismului", de tip american- care a devenit anacronic și lipsit de orice substanță, pentrucă nu a fost generat de ideea americană.

Pe linie de ideologie conservatoare, s'a produs eliminarea falsului liberalism și a reinviat tradițiile bune ale omului american.

Viața lui întreagă, Reagan a fost un promotor ireductibil al tradițiilor americane, un luptător neînfricat pentru ideea americană. Astăzi, se văd, în toată plenitudinea lor, roadele acestei lupte naționale, în aclamațiile de entuziasm național, care îl însoțesc pe Reagan pretutindeni. Americanii și-au găsit adevăratul lor președinte, adevăratul lor conducător, care întruchipează toate năzuințele lor cele mai profunde. Nu există prăpăstii între conducătorul țării și între Americani. Nimic, nu îi desparte. Acesta este resortul adevărat al așa zisei "popularități" a lui Reagan. Reagan nu este popular, ci un autentic conducător național. Popularitatea este o calitate marginală, care nu are implicații serioase asupra destinului unei națiuni. Reagan reprezintă națiunea americană și sufletul Americanilor descifrează această taină, cu revelații de bucurie, entuziasm și încredere în viitor.

Conducerea țării și țara nu sunt două entități separate, ci un singur chiag național, care-și găsește forma de expresie în conștiința națională, a unei unități indestructibile și a unei dorințe aprige de a-și împlini misiunea istorică.

Acesta a fost mesagiul adresat întregii lumii, cu ocazia festivităților dela "Statuia Libertății". Căci America nu mai este o simplă țară de imigranți, ci o adevărată țară, ridicată și întocmită prin voința celor ce s'au dorit să fie Americani, a acelor ce s'au călăuzit de ideea americană, care singură poate întemeia o națiune americană. Toate națiunile din lume au o origine biologică, la început începuturilor. Prin devenirea istorică, dela simple popoare, legate de geografie, se produce un salt calitativ, de mutație spirituală, și devin națiuni, legate de o idee, care este specifică și diferențială. În cuprinsul unei națiuni se asimilează și integrează total numai cei care cred în ideea prin care s'a format națiunea respectivă. Ceilalți, rămân în afară, cu simple pretenții de a face parte din națiune.

Astăzi, soarta imigranților, oricât de compactă ar fi etnicitatea lor, este cu totul diferită, de cea a celor care au poposit, pe pământul american, până la primul război mondial. Etnicitatea imigranților nu se mai poate conserva decât în forme minore și reductibile. Toate grupurile etnice vor dispărea în marea massă a națiunii americane, care are o conștiință, deci mai articulată și refractară față de alte entități. Demografia și evoluția istorică impune absorbirea completă a tuturor celor ce calcă pe pământul american, a tuturor celor ce cred în idealurile, valorile și tradițiile americane și, mai cu seamă, a celor ce au fost atrași de ideea americană.

Dacă biologic, grupurile etnice de imigranți vor dispărea în timp, cultura și energia pe care o aduc aceste grupuri ar putea îmbogăți tezaurul spiritual al națiunii americane, prin tot ceea ce aduc ca valoare spirituală și care poate rodi în sufletul național, și poate ajuta la împlinirea unui destin istoric măreț și unic, luminat de ideea americană.

Așa se face că întreaga lume, de azi, privește cu încredere și speranță către America, pentru salvarea ei din starea de neliniște și tulburare în care se găsește. Față de puhoiul bolșevic, invadator și primitiv, nu există alternativă a salvării, decât în ideea americană, prin virtuțile căreia a apărut națiunea americană.

O Americă puternică, conștientă de rostul ei în lume, cu o conducere lucidă și dotată cu intuiție și curaj politic poate schimba fața lumii și poate da o nouă și sănătoasă orientare în relațiile internaționale, în vederea unei păci mondiale.

Din semnele pe care le putem citi astăzi, ne putem da seama că America se găsește pe calea cea bună și că speranțele lumii nu sunt deșarte. America va ști să-și împlinească rostul său istoric și să fie la înălțimea misiunii care i-a fost încredințată de Dumnezeu.

Sărbătorile Statuii Libertății au întărit și verificat credințele noastre. Ne găsim pe drumul cel bun.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE
ISSN 0705-8365
Redacția și administrația:
P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

NOTE SI COMENTARII

LECȚIA AUSTRIACĂ

O țară mică, o țară ai cărei cetățeni demni sunt mândri de originea lor etnică, a dat un răspuns binemeritat mafiei internaționale, care, slujindu-se de așa zisul "HOLOCAUST", provocat și inițiat de paranoicul Adolf Hitler, în decursul celui de al doilea război mondial, a pus întrega omenire la o răscruce de drumuri.

E vorba de AUSTRIA...E vorba de AUSTRIECI...E vorba de propaganda infamoasă dusă împotriva fostului Secretar General al organizației O.N.U., Kurt Waldheim, cu ocazia candiaturii sale la postul de Președinte al țării sale natale, AUSTRIA, de către presa, radio și televiziunea americană și israelită, care, "colac peste pupăză", a descoperit că, în calitatea sa de fost ofițer în armata germană, ar fi comis "crime împotriva omenirii"... "Crime" ce n'au putut fi dovedite cu exemple specifice, pentru a-i dovedi vinovăția.

Ceea ce au trecut cu vederea acuzatorii săi, este faptul că AUSTRIA, la acea vreme, era o țară ocupată de Germania lui Adolf Hitler. Ca atare, prezența lui Kurt Waldheim în armata germană, nu poate fi condamnată, fiindcă în acele timpuri, nu numai în Europa, dar credem nici unde în lumea liberă, n'a existat acea abominabilă scuză, ca cineva să se abțină obligației de a deveni soldat, pe motive puerile de "conflict de conștiință". Cine și-a permis să facă uz de aceste așa zise "drepturi individuale", a făcut imediat cunoștință cu pușcăria și chiar cu plutonele de execuție.

Ca unul care am luat parte la războiul împotriva Rusiei Sovietice, o pot spune fără teama de a putea fi desmințit că Austriecii din armata germană, n'au fost tratați de Nemți pe picior de egalitate, indiferent de gradul ce-l purtau pe epoleți, fiindcă atunci, în acele vremuri, Nemții se considerau, datorită victoriilor militare, UN NEAM ALES și O RASA SUPERIOARA, ceea ce s'a dovedit mai apoi c'a fost doar un vis. Un vis lugubru, visat de un paranoic.

În numărul din 11 Iunie al ziarului CHICAGO SUN-TIMES, ziaristul american Otis Pike, a publicat un articol adânc grăitor pe tema alegerilor parlamentare din Austria, sub titlul: "OUR HOUNDING ELECTED KURT WALDHEIM". Adică, mai pre românească noastră limbă: "Vânătoarea noastră, l-a ales pe Kurt Waldheim".

Iată deci ce spune dl. Otis Pike, pe această temă, în articolul menționat mai sus: "Alegerile din Austria au trecut și Kurt Waldheim va conduce în următorii șase ani, președinția. Victoria lui, dacă n'a fost integrală, a fost totuși substanțială și se datorește, nu într'o mică măsură, acelora care-i doreau înfrângerea...Unul dintre lucrurile pe care politicienii știu că trebue să le facă și oamenii de stat le fac cu succes, este de a se pune ei înșiși în papucii celuilalt candidat. Cum ne-am simți noi dacă, media de știri a unei mari puteri, de exemplu Franța, ar trâmbița atacuri împotriva unui candidat la președinția Statelor Unite, timp de șase luni: înainte de alegeri? Nu ne-ar place (desigur). Și nici Austriecilor, nu le-a plăcut. Am fi spus Franței, "BUTT OUT" - vezi-ți de treabă. "BUTT OUT" au spus Austriecii Statelor Unite și Israelului. Dacă noi am fi simțit că suntem puși sub presiunea unor străini de a vota pentru o anumită persoană, am fi (desigur) mult mai înclinați să votăm pentru celălalt. Ei-exact aceasta au făcut-o și Austriecii. Dar, exact, ce anume noul Președinte al Austriei a săvârșit împotriva Evreilor, a Iugoslavilor și Italienilor, în timpul anilor săi din armata germană, rămâne în întregime neclar. Nimeni n'a putut prezenta un "pistol fumegând" - împotrivă-i-, cu toate că, un mare număr, au încercat s'o facă"...

Acum, iată limpede un nespus de mare adevăr subliniat în acest articol al d-lui Otis Pike: "Dacă cineva candidează (la un anumit post) și vrei să piardă, cel mai prost lucru din lume pe care-l poți face, este exact ce "news media" Israelului și Statelor Unite au făcut-o (cu ocazia alegerilor din Austria)."

Articolul pe care-l comentăm, se încheie cu câte considerații demne de subliniat: anume, neamestecul Rusiei Sovietice în această tristă dispută, pe care nici măcar n'a menționat-o în presa partinică. Dar, de îndată ce, precum o subliniază ziaristul american Otis Pike în ultimul aliniat al articolului său: "Alegerile (din Austria) au trecut și Waldheim a preluat puterea, Sovietele s'au grăbit să-l ia în brațe".

Vor învăța oare Statele Unite și Israelul, această lecție austriacă, de a nu-și băga nasul, unde nu le fierbe oala?...

Nicolae NOVAC